

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1937

MAI

- SISU:

Lasteaiad 1935/36. a.

Apteekide tegevus 1934—36. a.

Abielulahutused.

Õnnetused mootorsõidukitega 1936. a.

Pandimajad 1936. a.

Maavalitsuste tulud ja kulud 1935/36. a.

Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisi-
jatevedu 1936. a.

Alatised tabelid.

Nr. 186(5)

TALLINN

Nr. 186(5)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lk.		Page
Lasteaiad 1935/36. a. — A. Lepp	217—222	<i>Jardins d'enfants de 1935/36</i>	217—22
Apteekide tegevus 1934—36. a. — K. Rumma	222—225	<i>Activité des pharmacies 1934—36.</i>	222—22
Abielulahutused — H. Reiman	225—230	<i>Divorces</i>	225—23
Õnnetused mootorsõidukitega 1936. a. — H. Reiman	230—233	<i>Accidents des voitures à moteur en 1936.</i>	230—23
Pandimajad 1936. a. — R. Kikkerist	233—237	<i>Lombards en 1936</i>	233—23
Maavalitsuste tulud ja kulud 1935/36. a. — V. Feldman	238—248	<i>Recettes et dépenses des administrations d'arrondissements en 1935/36</i>	238—24
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijate- vedu 1936. a. — J. Kits	248—263	<i>Navigation et transports maritimes en 1936</i>	248—263

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard- numerat- sioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus märtsis	264	Tab. 1. Commerce extérieur en mars	264
" 2. Väliskaubandus muude riikidega märtsis	266	" 2. Commerce extér. avec les autres pays en mars	266
" 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained märtsis	266	" 3. Commerce extér. des princip. articles en mars	266
" 4. Piiritusmonopol aprillis	270	" 4. Ventes d'alcool en avril	270
" 6. Biiigraudteed märtsis	269	" 6. Chemins de fer en mars	269
" 7. Tallinna sadama tegevus aprillis	270	" 7. Mouvement du port de Tallinn en avril	270
" 8. Eesti Panga äriaruanne 30. IV 37	270	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 30. IV 37	270
" 10. Era- ja ühispankade äriaruanne 1. I—1. IV 37	271, 272	" 10. Situat. financ. des banques au 1. I—1. IV 37	271, 272
" 11. Üksikute pankade äriaruanne 1. I—1. IV 37	272	" 11. Bilans des princip. banques au 1. I—1. IV 37	272
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil aprillis	276	" 13. Cours du change à Tallinn en avril	276
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud märtsis	208*	" 14. Nombre des personnes ayant passé les confins de la Ré- publique en mars	208*
" 15. Linnade rahvastik märtsis	276	" 15. Mouv. de la populat. dans les villes en mars	276
" 16. Lühiväl oleval raha	209*	" 16. Billets en circulation	209*
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus	209*	" 18. Mouvement de la chambre de compensation	209*
" 19. Protestitud vekslid	209*	" 19. Effets protestés	209*
Kapitali emissioonid	164*	Emissions des capitaux	164*
Tööstustoodang	164*	Production de quelques industries	164*
Loomataudid	164*	Épizooties	164*
Tapamajade tegevus	164*	Fonctionnement des abattoirs	164*
" 24. Suurmüügin hinnad veebruaris ja märtsis	210*	" 24. Prix de gros en février et mars	210*
" 25. Toitainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1926—37	273	" 25. Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1926—37	273
" 26. Turuhinnad aprillis	274	" 26. Prix de détail en avril	274
" 27. Elatusmaksumusindeksid	273	" 27. Nombres-indices du coût de la vie	273
" 28. Suurmüügindeksid	273	" 28. Nombres-indices de prix de gros	273
" 29. Tööturg märtsis	216*	" 29. Marché du travail en mars	216*
" 30. Tööstusettevõtted ja töölool 1. aprilliks	275	" 30. Entreprises industrielles et leur matn.-d'oeuvre au 1. avril	275
" 33. Nakkushaigused veebruaris	209*	" 33. Maladies contagieuses en février	209*

Alatiste tabelite koostamisel vt. nr. 182(1), lk. 33.

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.

Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

LASTEAIAD 1935/36. a.
JARDINS D'ENFANTS de 1935/36.

Sisu: 1. Alatised (talvised) lasteaiad. 1. Aegade arv ja asukoht, lk. 218. 2. Aegade ülalpidajad ja õppekeel, lk. 218. 3. Laste arv, lk. 218. 4. Laste sugu ja vanus, lk. 218. 5. Laste rahvus ja õppekeel, lk. 219. 6. Lastevanemate tööala, lk. 219. 7. Kasvatajate koostis, lk. 220. 8. Lasteneadade majandus, lk. 220. 11. Suvised lasteaiad-mängumurud: Aegade ja laste arv, aegade ülalpidajad ja õppekeel, kasvatajad, töökust ja kulutus 1 lapsele, lk. 222.

I. ALATISED (TALVISED) LASTEAIAD — JARDINS PERMANENTS DES ENFANTS.

Üldandmed alaliste lasteneadade kohta 1935/36. a. — Données générales sur les jardins permanents d'enfants en 1935/36.

1.	Lasteneade üldarv Nombre des jardins	Neist andmetega Dont ayant fourni des données	Laste arv Nombre des enfants			Kasvatajate arv Nombre des institutrices	Ühe kasvataja kohta tuul lapsel Nombre des enfants par institutrice	Lasteneade arv, mille kohta majandusteadet antud*) Nombre des jardins d'enfants ayant fourni des données sur la situation économique	Laste arv neis (õppetöö lõpul?) Nombre des enfants dans ces jardins	Lasteneade ülalpidamiseks kulutanud summa (kr.) Somme dépensée pour l'entretien des jardins d'enfants (en kr)	Ühe lapse peale kulutatud keskmiselt (kr) Aréenne des dépenses par enfant (en kr)
			Õppetöö aul Aux commencentement de l'enseignement	Õppetöö lõpul A la fin de l'enseignement	Õppetöö jooksul läbi käinud üldse Total des enfants passés						
Linnad — Villes	56	56	2 878	3 093	3 882	108	29	56	3 083	157 731	51,16
Tallinn	18	18	1 259	1 333	1 775	47	28	18	1 333	95 653	71,70
Haapsalu	2	2	62	66	72	3	5	2	66	1 853	29,08
Narva	5	5	229	256	310	7	37	5	256	11 161	43,60
Nõmme	3	3	34	30	41	5	6	3	30	1 010	33,87
Paide	1	1	86	98	105	2	49	1	98	2 184	22,20
Petseri	2	2	80	86	90	3	29	2	86	2 809	32,60
Pärnu	7	7	319	333	378	12	28	7	333	10 220	48,71
Põltsamaa	1	1	34	60	60	1	60	1	60	909	15,15
Rakvere	1	1	116	142	150	2	71	1	142	3 248	22,87
Tapal	1	1	35	31	87	2	16	1	31	927	20,90
Tartu	9	9	285	259	357	14	19	9	259	11 565	44,05
Türi	1	1	65	94	94	2	47	1	94	2 839	30,20
Valga	1	1	87	82	97	2	41	1	82	2 031	26,38
Viljandi	3	3	114	110	144	4	28	3	110	1 883	16,94
Võru	1	1	73	103	107	2	52	1	103	3 403	33,04
Maad — Arrondissements	13	13	395	439	513	18	24	9	376	10 491	27,66
Virumaa	3	3	104	105	124	3	35	2	87	1 505	17,30
Harjumaa	1	1	28	31	32	1	31	1	31	1 876	60,62
Läänemaa	3	3	45	50	54	5	10	2	36	503	13,97
Saaremaa	1	1	13	20	30	1	20	1	20	854	41,70
Pärnumaa	1	1	73	73	92	2	37	1	73	2 003	36,48
Tartumaa	1	1	71	82	95	2	41	1	82	2 205	20,89
Võrumaa	2	2	36	54	55	3	18	1	47	815	17,34
Petserimaa	1	1	25	24	31	1	24	—	—	—	—
Üldse — Total	69	69	3 273	3 522	4 395	126	28	65	3 459	168 132	48,61
<i>Sellest — Dont:</i>											
Eesti õ/k.	52	52	2 595	2 807	3 519	93	30	48	2 744	133 670	48,71
Eesti-vene	2	2	264	262	346	7	37	2	262	19 431	74,16
Eesti-saksa	2	2	31	24	43	2	12	2	24	326	34,42
Eesti-inglise	1	1	21	19	28	2	10	1	19	958	50,42
Eesti-prantsuse	2	2	34	37	45	3	13	2	37	1 161	31,38
Vene	5	5	247	276	312	9	31	5	276	6 416	23,25
Saksa	4	4	64	80	85	9	9	4	80	4 350	54,38
Juudi	1	1	17	17	17	1	17	1	17	1 320	77,65
1934/35	67	66	2 963	3 105	4 033	113	27	62	2 965	163 515	55,15
1933/34	62	62	2 859	3 073	3 907	110	28	58	2 888	155 670	53,90
5 a. keskmine (1931/32—1935/36)	62	61	2 921	3 098	3 896	110	28	58	2 966	164 316	55,40
<i>Sellest: Eesti õ/k.</i>	<i>46</i>	<i>46</i>	<i>2 320</i>	<i>2 444</i>	<i>3 107</i>	<i>82</i>	<i>30</i>	<i>42</i>	<i>2 320</i>	<i>130 393</i>	<i>55,99</i>
<i>Vene</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>169</i>	<i>190</i>	<i>224</i>	<i>6</i>	<i>32</i>	<i>4</i>	<i>188</i>	<i>5 170</i>	<i>27,50</i>
<i>Saksa</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>62</i>	<i>79</i>	<i>89</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>4</i>	<i>74</i>	<i>4 325</i>	<i>57,00</i>
<i>Juudi</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>1</i>	<i>21</i>	<i>1</i>	<i>21</i>	<i>1 070</i>	<i>79,52</i>

*) Ühise majanduse tõttu lastekoduga on jäetud välja: Aaspere lastekodu (Virumaal), Palivere lastekodu (Läänemaal) ja Tilsi lastekodu (Võrumaal) lasteaiad. Laura lasteaiad (Petserimaal) on välja jäetud majandusteadete puudumise tõttu.

*) 1934/35. a. Põltsamaal, Tapal, Võrus ja Tartumaal laste keskmine arv õppetöö kestel.

1933/34. „ Nõmmel, Rakveres, Tapal ja Tartumaal ning Tallinna ühea lasteaias aasta keskmine.

1. Aegade arv ja asukoht.
Nombre des jardins d'enfants.
 1935/36. õ/a. oli meil alatisi, ühes koolidega sügisest kevadeni töötavaid lasteaedu 69 — linnus 56 (81,2%), maal 13 (18,8%). Aegade arv on võrreldes eelmise aastaga suurenenud 2 võrra:

	1935/36	%	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Linnus . . .	56	81,2	60	64	51	46
Maal	13	18,8	7	8	8	8
Kokku	69	100	67	62	59	54

Ilma lasteaedadeta oli 1935/36. õ/a. 3 linna (Kuresaare, Paldiski, Tõrva) ja 3 maad (Järva, Viljandi, Valga).

Klasse asendavad lasteaedades laste vanuse järgi koostatud töörühmad. Enamik aedu (1935/36. õ/a. 78,2%) töötab 1—2 rühmaga:

	1935/36	%	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
1 rühmaga .	25	36,2	20	19	16	12
2 „	20	42,0	30	25	25	21
3 „	11	16,0	12	13	11	15
4 ja enam .	4	5,8	4	5	5	5

2. Aegade ülalpidajad ja õppekeel.
Entreteneurs des jardins et la langue d'enseignement.

Lasteaedade ülalpidajaiks on meil peamiselt seltsid (1935/36. õ/a. 55,1%), omavalitsused (24,4%) ja eraisikud (20,3%):

	Aegade üldarv	Ülalpidaja:				
		Selts %	Omaval. %	Erasisik %		
1935/36	69	38 55,1	17 24,6	14 20,3		
1934/35	67	36 53,7	16 23,9	15 22,4		
1933/34	62	34 54,8	16 25,8	12 19,4		
1932/33	59	20 49,2	18 30,5	12 20,3		
1931/32	54	27 50,0	18 33,3	9 16,7		
5 a. keskm. . . .	62	33 53,2	17 27,4	12 19,4		

Liigitades aedu õppekeele järgi saame järgmised vahekorrad (% aegade üldarvust, sulgudes absol.-arv):

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Besti	75,4 (62)	76,1	75,8	69,5	75,9
Eesti-vene	2,9 (2)	4,5	4,9	5,1	5,6
„ -saksa	2,0 (2)	3,0	3,2	1,7	—
„ -inglise	1,4 (1)	1,5	1,6	1,7	—
„ -prantsuse	2,0 (2)	1,5	1,6	1,7	—
Vene	7,3 (5)	4,5	4,9	6,8	5,6
Saksa	5,8 (4)	5,9	4,8	8,4	9,2
Heebrea-juudi . . .	1,4 (1)	3,0	3,2	5,1	3,7

Alatised lasteaedad ülalpidaja ja õppekeele järgi 1935/36. õ/a.
Nombre des jardins d'enfants suivant les entreteneurs et la langue d'enseignement en 1935/36.

2.	Lasteaedade üldarv <i>Nombre des jardins</i>	Neist andmetega <i>Donc ayant fourni des données</i>	Ülalpidajad <i>Entreteneurs</i>			Õppekeel <i>Langue d'enseignement</i>								
			Omavalitsus <i>Administration locale</i>	Selts <i>Société</i>	Erasisik <i>Personne privée</i>	Besti <i>Estonienne</i>	Besti-vene <i>Esto-ruuse</i>	Besti-saksa <i>Esto-allemande</i>	Besti-inglise <i>Esto-anglaise</i>	Besti-prantsuse <i>Esto-française</i>	Vene <i>Russe</i>	Saksa <i>Allemande</i>	Heebrea-juudi <i>Juive</i>	Läti <i>Lettoane</i>
Linnad — <i>Villes</i>	56	56	16	26	14	41	1	2	1	2	4	4	1	—
Maad — <i>Arrondissements</i>	13	13	1	12	—	11	1	—	—	—	1	—	—	—
Üldse — <i>Total</i>	69	69	17	38	14	52	2	2	1	2	5	4	1	—
1934/35	67	67	16	36	15	51	3	2	1	1	3	4	2	—
1933/34	62	62	16	34	12	47	3	2	1	1	3	3	2	—
Keskm. 1931/32—1935/36	62	62	17	33	12	46	3	1	1	1	4	4	2	—

3. Laste arv.
Mouvement du nombre des enfants.
 Laste arv, mis viimase 5 a. keskm. järgi moodustab õ/a. lõpul 3 088, näitas 1935/36. õ/a. tõusu, ulatudes 3 522-le 3 105 vastu eelmisel õ/a. (+13,4%). Eestikeelseis aedades õpib ümmarguselt 90%, muukeelseid 10% laste üldarvust. 1 aia kohta tuleb keskm. lapsi 50 tümber.

Oli tildse õ/a. lõpul aedades lapsi:

	Linnus	Maal	Kokku	eesti-keelseis % ¹⁾	muu-keelseis %	Lapsi keskm. 1 aia kohta
1935/36	3 083	439	3 522	89,4	10,6	51
1934/35	2 845	260	3 105	91,9	8,1	47
1933/34	2 823	250	3 073	91,8	8,2	50
1932/33	2 635	235	2 870	88,5	11,5	50
1931/32	2 622	248	2 870	91,6	8,4	54
5 a. keskm.	2 802	236	3 038	90,6	9,4	51

Laste liikuvus aedades on tunduvalt suurem kui tavalises koolis: viimase 5 a. keskm. alusel tuli õ/a. jooksul juurde uusi lapsi 33,4%, lahkus 27,7%:

õ/a. jooksul tuli juurde %

	õ/a. jooksul tuli juurde %	õ/a. jooksul lahkus %	Seis õppetöö lõpul % (arv õ/a. alul = 100)
1935/36:			
Linnus	34,9	27,8	107,1
Maal	20,9	18,7	111,1
Kokku	34,3	26,7	107,6
1934/35	36,1	31,3	104,8
1933/34	36,7	29,2	107,5
1932/33	30,2	25,1	105,1
1931/32	29,2	25,9	103,3
5 a. keskm.	33,4	27,7	105,8

4. Laste sugu ja vanus.
Sexe et âge des enfants.
 Sugu. 1935/36. õ/a. on eestlasil ja venelasil sugupooled peagu tasakaalus, sakslasil on tüdrukuid veidi vähem, juutidel tunduvalt rohkem:

	Eestlased	Venelased	Saksl.	Juudid
Poisid	49,5	50,6	55,0	34,4
Tüdrukud	50,5	49,4	44,4	65,6

¹⁾ SHH hulgas ka lapsed, kes õpivad eesti- ja võõrkeelseis (segakeelseis) aedades.

Üldiselt on tüdrukud viimaseil aastail laste-aedades ülekaalus:

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Poisid	48,1	48,6	48,4	48,8	50,1
Tüdrukud	51,9	51,4	51,6	51,2	49,9

Vanus. Lasteaedadesse võetakse lapsi vanuses 3 kuni 8 aastani. Erandjuhtudel leiavad vastuvõtmist ka lapsed alla 3 ja üle 8 a. Enamik lastest kuulub 5—7 a. vanusrühma:

	Alla 3 a.	3—4 a.	5—7 a.	8 a. ja van.
1935/36	3,3	19,4	71,8	5,5
1934/35	4,0	21,0	69,6	5,4
1933/34	5,6	21,5	66,1	6,8
1932/33	4,3	19,3	69,7	6,7
1931/32	4,1	21,4	70,6	3,9
5 a. keskm.	4,2	20,5	69,6	5,7

Lapsi vanuses alla 3 a. annavad peamiselt Tallinna linna kahe lasteaia (I ja V) sõimeid:

Laste vanus (alatsed lasteniad) 1935/36. õ/a. — *Âge des enfants (jardins permanents) en 1935/36.*

3.	Lasteaegade üldarv — Nombre des jardins	Kõigest armetega — Dont ont fait don des dommes	Laste vanus — <i>Âge des enfants</i>								Vanus teadmata — <i>Âge inconnu</i>	Kokku Total
			Alla 3 a. Moins de 3 ans	3 a.	4 a.	5 a.	6 a.	7 a.	8 a.	Üle 8 a. Plus de 8 a.		
1935/36.												
Linnad — <i>Villes</i>	50	56	140 ¹⁾	243	497	775	1 035	989	191	12	—	3 882
Maad — <i>Arrondissements</i>	13	13	4	42	71	103	119	136	37	1	—	513
Üldse — <i>Total</i>	69	69	144	285	568	878	1 154	1 125	228	13	—	4 395
1934/35	67	60	161 ²⁾	263	584	856	1 103	850	209	7	—	4 033
1933/34	92	62	217 ³⁾	287	547	760	950	838	222	44	24	3 907
5 a. keskm. (1931/32—1935/36)	62	61	164	260	533	795	1 005	802	200	19	28	3 890

5. Laste rahvus ja õppekeel.

Nationalité ethnique et langue d'enseignement des enfants.

Eestlasi oli lasteaedades 1935/36. õ/a. 82,8%, venelasi 13,8%, sakslasi 1,0%, juute 0,7% ja muid 0,8%. Välismaalasi leidub lasteaedades ainult mõnesid üksikuid (1935/36 õ/a. 0,4%). Eesti õppekeelega aedades moodustavad eestlased viimaseil aastail 94% laste üldarvust. Vene õppekeelega aedades oli 1935/36. õ/a. venelasi 93,3%, saksa õ/k. aedades sakslasi 76,5%.

Oma rahvusest laste % eesti, vene ja saksa õ/k. aedades:

	eesti aedades	vene a.	saksa a.
1935/36	93,4	63,3	76,5
1934/35	93,8	89,0	66,2
1933/34	93,5	84,3	74,6
1932/33	94,7	89,1	65,7
1931/32	95,0	84,5	65,1

Eesti õppekeelega aedades õppis 1935/36. õ/a. 79,7% laste üldarvust, eesti-vene õ/k. 7,4%, vene 7,8%, saksa 2,3%:

Õppekeel:	1935/36	%	1934/35	%	1933/34	%
Eesti	2 807	79,7	2 509	80,8	2 424	78,9
Eesti-vene	202	7,4	298	9,6	333	10,8
„ -saksa	24	0,7	21	0,7	23	0,9
„ -inglise	19	0,5	17	0,5	24	0,8
„ -prantsuse	37	1,1	10	0,3	13	0,4
Vene	276	7,8	170	5,5	154	5,0
Saksa	80	2,3	68	2,2	62	2,0
Heebrea-juudi	17	0,5	12	0,4	35	1,2
Kokku	3 522	100	3 105	100	3 073	100

Muulaste aedades oli eesti rahvusest lapsi (% üldarvust):

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Saksa aedades	8,2	9,1	7,6	15,3	20,2
Vene „	6,4	9,5	13,1	10,1	13,6

Õppekeel, laste rahvus ja riihkondsus (alatsed lasteniad) 1935/36. ja 1934/35. õ/a. (aasta läbilüki arvud).

Langue d'enseignement, nationalité ethnique et sujetion des enfants (jardins permanents) en 1935/36 et 1934/35.

4.	Eesti kodanikud — <i>Sujets estons</i>						Välismaalased — <i>Etrangers</i>	Üldse — <i>Gr. total</i>
	Eestlased — <i>Estoniens</i>	Venelased — <i>Russes</i>	Sakslased — <i>Allemands</i>	Juudid — <i>Juifs</i>	Muid — <i>Autres</i>	Kokku Total		
Õppekeel. Langue d'enseignement.								
1935/36								
Eesti	3 632	605	81	32	36	4 376	19	4 395
Eesti-vene	3 298	167	14	18	31	3 518	1	3 519
Eesti-saksa	208	137	—	—	1	346	—	346
Eesti-inglise	40	2	—	—	—	42	1	43
Eesti-prantsuse	20	1	1	2	1	25	3	28
Vene	39	5	—	—	1	45	—	45
Saksa	20	291	1	—	—	312	—	312
Juudi	7	2	65	—	2	76	9	85
Muid	—	—	—	12	—	12	5	17
1934/35								
Eesti	3 378	566	67	29	29	4 009	24	4 033
Eesti-vene	3 000	149	7	16	31	3 253	10	3 263
Eesti-saksa	227	170	3	—	5	411	—	411
Eesti-inglise	35	—	—	—	—	35	—	35
Eesti-prantsuse	18	1	2	1	—	22	—	22
Vene	12	—	—	—	—	12	—	12
Saksa	19	178	3	—	—	200	—	200
Juudi	7	2	51	—	3	63	14	77
Muid	—	—	—	12	—	12	—	12

6. Lastevanemate tööala.

Occupation des parents des enfants.

Lasteaegade koostises on esikohal tööliste lapsed. Neile järgnevad omaette tegutsevate käsitöölise, siis riigiomavalteenijate lapsed jne. Viimase 5 aasta keskmine näitab järgmisi vahakordi vanemate tööala järgi:

Töölised (peamiselt tööstustöölised)	46,2
Käsitöölised	14,1
Riigi- ja omaval.-teenijad	14,0
Tööstus- ja kaubandusettevõtete pidajad	6,8
Kontori- ja kiriteenijad	5,7
Vabakutselised haritlased	3,0
Muid	10,2

¹⁾ Siin ka Tallinna linna I lastepäevakodu söime 55 last ja Tallinna V lastepäevakodu söime 74 last vanusega 6 kuust alates.
²⁾ „ „ „ „ I „ „ „ 59 „ „ „ „ V „ „ „ 83 „ „ „ „ 0 „ „ „
³⁾ „ „ „ „ I „ „ „ 84 „ „ „ „ V „ „ „ 90 „ „ „ „ 0 „ „ „

7. Kasvatajate koostis. Kasvatajaid oli üldse 1935/36. õ/a. 69 lasteaial 126. Ühile kasvatajale tuli lapsi tile riigi keskm. 28 — linnus 29, maal 24. Eesti ja vene õppekeelega aedades püsib kasvatajale langev laste arv viimaseil aastail 30 lähedal, juudi ja saksa aedades on kasvatajate töökoormis aga märksa väiksem:

Lapsi 1 kasvatajale:	1935/36	1934/35	1933/34
eesti õppekeelega aedades	30	29	29
vene „ „	31	34	31
juudi „ „	17	12	17
saksa „ „	9	9	10

Kasvatajad vanuses 30—39 a. on vaadeldaval õ/a. arvuliselt esikohal. Kasvatajate vanus 1935/36. õ/a.: alla 20 a. 0,8%, 20—29 a. 21,8%, 30—39 a. 45,2%, 40—49 a. 17,7%, 50 a. ja üle 14,5%.

Kutseta kasvatajate arv on kahel viimasel õ/a. suurenenud:

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Kutsega	65,6	61,9	64,5	64,4	63,3
Kutseta	44,4	38,1	35,5	35,6	36,7

Enamik kasvatajast meie lasteaedades on suure teenistusliku staažiga — töötanud lasteaedades 6—10 a. ja üle:

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Staaž alla 1 a.	3,2	6,2	2,7	5,9	1,0
„ 1—2 „	11,3	3,5	10,0	12,9	18,4
„ 3—5 „	15,3	21,2	20,0	24,8	26,5
„ 6—10 „	32,3	37,2	35,5	28,7	24,5
„ üle 10 „	37,9	31,9	31,8	27,7	29,0

8. Lasteaedade majandus. Tulud. Lasteaedade tuludes esinevad väljaspoolt saadud summad (õppemaks, toetused) ja aegade ülalpidajate juurde maksud. Väljaspoolt saadud summad on omaval. aedades õige väikesed. Seltside poolt ülalpeetavais aedades moodustavad toetused ja õppemaks juba ümmarguselt 2/5 aia büdžetist, kuna eraisikute aiad katavad suurema osa kuludest just lastevanemalt õppemaksu näol saadud summadega:

Ülalpidaja:	Tulud 1935/36. õ/a. %		
	Ülalpidajalt	Saadud kõrvalt	Kokku
Omavalitsus	95,3	4,7	100
Selts	60,8	39,2	100
Eraisik	10,1	89,9	100

Aiastiste lasteaedade majandus 1935/36. õ/a. (kr) — Situation économique des jardins d'enfants permanents en 1935/36.

5.	Lasteaedade arv ¹⁾ Nombre des jardins	Tulud — Recettes					Kulud — Dépenses					
		Ülalpidajalt välja antud — Sommes déversées pour les entraîneurs	Kõrvalt saadud Autres ressources	Seltsist: õppemaks Dont: rétribution scolaire	Kokku — Total	Palkadeks kasvata- jaleid ²⁾ — Salaires des institutrices	Palkadeks teenijale Salaires du service	Ühriks, kütteks, valgustusks—Loyer, chauffage, éclairage	Laste toitlustami- seks — Dépenses d'alimentation	Muutsi ostarbeks Autres dépenses	Kokku — Total	
Tallinn	18	81 000	16 980	8 930	98 070	47 371	7 468	17 001	12 040	10 583	95 658	
Haapsalu	2	1 500	479	479	2 069	931	180	575	—	167	1 853	
Narva	3	9 008	2 003	322	11 161	2 869	1 539	1 974	3 284	1 495	11 161	
Nõmme	3	579	1 015	341	1 594	798	—	150	—	68	1 016	
Paide	1	2 170	14	—	2 184	1 800	120	182	—	82	2 184	
Petseri	2	453	2 382	100	2 835	1 545	300	402	263	179	2 800	
Pärnu	7	15 480	740	518	10 220	10 739	72	1 103	1 907	2 339	10 220	
Põltsamaa	1	759	150	—	909	445	99	250	—	115	909	
Rakvere	1	2 428	820	—	3 248	875	460	298	971	644	3 248	
Tapa	1	85	878	101	963	556	24	—	—	347	927	
Tartu	9	2 130	9 063	4 070	12 083	4 700	682	2 570	2 006	1 508	11 505	
Türi	1	2 704	135	—	2 839	912	240	725	—	902	2 839	
Valga	1	1 031	150	150	2 081	1 320	240	359	—	162	2 081	
Viljandi	3	933	930	915	1 863	1 340	91	169	68	205	1 863	
Võru	1	3 280	123	—	3 403	1 452	468	299	319	865	3 403	
Linnad — Villes	54	124 710	36 812	16 502	161 522	77 752	12 033	26 717	21 508	19 721	157 731	
Ülalpidaja — <i>Entrepreneur</i> :												
Omavalitsus — <i>Adm. locale</i>	10	94 718	4 723	323	99 441	52 875	7 308	13 550	13 261	12 378	99 441	
Selts — <i>Société</i>	20	28 030	21 895	7 000	49 925	20 067	4 203	9 775	8 247	6 308	49 225	
Eraisik — <i>Pers. privée</i>	14	1 962	10 194	9 179	12 150	4 180	462	3 383	—	1 040	9 065	
Virumaa	2	1 505	—	—	1 505	1 200	—	125	—	120	1 505	
Harjumaa	1	1 876	—	—	1 876	935	180	365	—	396	1 876	
Läänemaa	2	286	281	168	667	380	15	157	—	1	503	
Saaremaa	1	2	832	322	834	450	22	173	—	180	834	
Pärnumaa	1	2 003	—	—	2 003	1 541	238	610	—	218	2 003	
Tartumaa	1	2 053	152	6	2 205	945	92	514	409	245	2 205	
Võrumaa	1	314	501	49	815	180	42	151	19	423	815	
Petserimaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maad — Arrond. (Ülalp.-selts)	9	8 699	1 766	545	10 465	5 641	639	2 101	428	1 592	10 461	
Üldse — Gr. total 1935/36	65	133 409	38 578	17 047	171 987	83 393	12 672	28 818	21 936	21 313	168 132	
Ülalpidaja: Omavalitsus	10	94 718	4 723	323	99 441	52 875	7 308	13 559	13 261	12 378	99 441	
Selts	35	36 729	23 061	7 065	60 990	26 335	4 842	11 876	8 075	7 895	60 026	
Eraisik	14	1 962	10 194	9 179	12 150	4 180	462	3 383	—	1 040	9 065	
		1934/35										
		62	129 220	33 946	14 173	163 160	81 473	10 840	28 153	21 269	21 780	
		58	123 020	34 141	13 727	158 061	81 354	7 467	27 506	23 204	16 130	
5 a. keskmine (1931/32—1935/36)	58	132 193	33 319	13 313	165 512	82 735	10 985	27 987	22 681	19 928	104 816	

¹⁾ Ühise majanduse tõttu lastekoduga on jäetud välja: Asperre lastekodu (Virumaa), Pallvere lastekodu (Läänemaa) ja Tüli lastekodu (Võrumaa) lasteand. Majandusteadete puudumise tõttu on välja jäetud Laura lasteand (Petserimaa).

²⁾ 1935/30., 1934/35. ja 1933/34. õ/a. 9 lasteaial kasvatajate ja teenijate palk arvatud koos.

Kulud. 65¹⁾ lasteaiale kulutati 1935/36. õ/a. üldse Kr 168 132. Ülalpidajate järgi osituvad kulusummad:

Ülalpidaja:	Kulusumma		1 aia peale	1 lapse peale
	Kr	Kr	Kr	Kr
Omavalitsus	99 441	6 215	61,01	
Selts	59 626	1 704	38,05	
Eraisik	9 065	648	34,60	

Ühele lapsele kulutati 1935/36. õ/a. keskm. üle riigi Kr 48,61 — linnades Kr 51,16, maal Kr 27,66:

	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Linnadeades	51,16	56,80	55,60	58,50	67,28
Maa „	27,66	35,38	32,95	31,78	34,54
Keskm.	48,61	55,15	53,90	56,49	64,76

Võrreldes kulutust 1-le lapsele eesti ja muu-keelseis aedades näeme, et odavamad on vene ja kallimad jaudi aiad:

Õppekeel:	Kulu 1 lapsele		Indeks (1935/36. a. keskm. = 100)
	Kr	(1935/36. a. keskm. = 100)	
Vene	23,25	47,8	
Eesti-prantsuse	31,38	64,6	
„ -saksa	34,42	70,8	
Eesti	48,71	100,2	
„ -inglise	60,42	103,7	
Saksa	54,38	111,0	
Eesti-vene	74,16	152,6	
Heebre-juudi	77,65	159,7	
Keskm.	48,61	100	

1935/36. õ/a. on üksikute kululiikide suhteline vaherkord võrreldes 5 a. keskmisega üle riigi peagu muutusetä (%):

	1935/36	Viimase 5 a. keskm.
Palgad kasvatajatele ja teenijale	57,1	57,1
Üür, küte ja valgustus	17,2	17,0
Laste toitlustamine	13,0	13,8
Muud kulud	12,7	12,1

Laste toitlustamine toimus 1935/36. õ/a. vaid omaval- ja seltside aedades, moodustades seal ca 14% üldkulust. Õige suur on võrreldes omaval- ja seltsi aedadega korterikulude (üür, küte, valgustus) osatähtsus eraisikute poolt ülalpeetavais aedades (% üldkulust, sulgudes viimase 5 a. keskm.):

1935/36. õ/a.:	Omaval.	Ülalpidajad:	
		Selts	Eraisik
Palgad	60,6 (60,8)	52,3 (50,7)	51,2 (49,7)
Üür, küte, valgustus	13,6 (12,8)	10,9 (23,0)	37,3 (34,4)
Laste toitlustamine	13,8 (13,8)	14,6 (15,1)	— (3,4)
Muud kulud	12,5 (12,6)	13,2 (11,9)	11,5 (12,5)

II. SUVISED LASTEAIAD-MÄNGUMURUD — JARDINS D'ÉTÉ (PLACES de JEU) POUR ENFANTS

Üldandmed suviste lasteaedade kohta 1936. a. — *Données générales sur les jardins temporaires (pour l'été) d'enfants en 1936.*

6.	Lasteaedade üldarv Nombre des jardins	Keskmise laste arv ühele aedale (keskmise ühepäeva kohta) Moyenne des enfants par jour	Kasvatajate arv Nombre des institutrices	Ühe kasvataja peale tulla lapsi Nombre des enfants par institutrice	Ühe lapse peale kulutati keskmiselt (kr) — Moyenne des dépenses par enfant (kr)			Ülalpidajad Entreteneurs			Õppekeel Langue d'enseignement										
					Aedades töökustusega kuni 8 näd. (keskm. 9 näd.) — Dans les jardins ayant fonctionné jusqu'à 8 semaines	Aedades töökustusega üle 8 näd. (keskm. 11 näd.) — Dans les jardins ayant fonctionné plus de 8 semaines	Kokku — Total	Omavalitsus Administration locale autonome	Selts — Société	Eraisik Personne privée	Eesti — Estonienne	Eesti-vene Esto-russe	Eesti-saksa Esto-allemande	Eesti-vene-saksa Esto-russe-allemande	Vene — Russe	Saksa — Allemande					
Linnad — Villes	28	1 157	53	23	6,76	10,07	8,73	10	18	—	24	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tallinn	8	406	20	20	5,29	13,07	7,94	4	4	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	1	24	1	24	5,00	—	5,00	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	6	255	11	23	—	10,54	10,54	—	6	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otepää	1	45	2	23	—	4,69	4,69	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	1	50	1	50	—	1,20	1,20	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paldiski	1	20	1	20	3,50	—	3,50	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	3	101	5	20	4,71	—	4,71	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põltsamaa	1	15	1	15	—	15,13	15,13	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	1	43	2	24	21,50	—	21,50	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa	1	27	2	14	—	13,78	13,78	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tõrva	1	45	1	45	—	4,80	4,80	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Türi	1	35	2	18	—	8,09	8,09	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	1	55	2	28	—	5,91	5,91	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	1	31	2	16	—	26,48	26,48	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maad — Arrondissements	71	2 119	76	28	2,91	6,19	4,68	4	67	—	47	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viru	21	661	22	30	2,80	0,20	4,48	—	21	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Järva	3	70	3	23	—	5,98	5,98	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Harju	9	214	0	24	3,33	8,75	8,75	—	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lääne	2	27	2	14	—	0,00	0,00	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	13	407	17	24	10,20	5,91	6,12	2	11	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	1	38	1	38	—	2,84	2,84	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	11	407	11	37	2,15	6,87	3,12	—	11	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	4	124	4	31	2,07	5,31	4,56	1	3	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	7	171	7	24	3,32	—	3,32	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Total	99	3 276	129	25	4,14	7,66	6,13	14	85	—	71	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1935	93	3 516	126	28	5,14	7,38	6,56	15	77	—	71	2	—	—	—	—	—	—	—	—	19
1934	83	3 216	114	28	3,03	8,11	6,15	12	71	—	58	4	—	—	—	—	—	—	—	—	20
5 a. keskm. (1932—1936)	89	3 342	120	28	3,63	8,16	6,23	14	74	—	62	3	(0,4)	(0,2)	—	—	—	—	—	—	23

¹⁾ 4 aia majanduse kohta puuduvad andmed.

Aedade arv. Kahe viimase aasta jooksul on maa arvel suviste aedade arv tõusnud 83-lt 99-le (+16). Linnus asus 1936. a. 28%, maal 72% aedadest:

	Maal	Linnus	Kokku	%	
				M.	L.
1936. a. suvel	71	28	99	71,7	28,3
1935 „ „	62	31	93	66,7	33,3
1934 „ „	55	28	83	66,3	33,7
1933 „ „	54	20	83	65,1	34,9
1932 „ „	53	35	88	60,2	39,8

1936. a. suvel puudusid aiad-mängumurud 5 linnas (Haapsalu, Nõmme, Petseri, Tartu, Valga) ja 2 maas (Saare, Valga).

Laste arv. Lapsi oli 1936. a. suviseis aedades üldse 3 276, neist ümmarguselt $\frac{2}{3}$ maal ja $\frac{1}{3}$ linnus:

	Maal	Linnus	Kokku	%	
				M.	L.
1936. a. suvel	2 119	1 157	3 276	64,7	35,3
1935 „ „	1 912	1 004	3 516	54,4	45,6
1934 „ „	1 740	1 476	3 216	54,1	45,9
1933 „ „	1 733	1 528	3 261	53,1	46,9
1932 „ „	1 585	1 856	3 441	46,1	53,9

Kasvatajad. 1936. a. suvel oli kasvatajaid aedades 129. Lapsi tuli 1 kasvatajale üle riigi keskm. 25 — linnus 22, maal 28.

Aedade ülalpidajad ja õppekeel. Suviste aedade ülalpidajaks on peamiselt seltsid: 1936. a. suvel tegutsevaist aedadest oli seltside ülalpidamisel 86% (neis lapsi 81%), omavalitsuste 14% (lapsi 19%):

Ülalpidajad:	1936	%	1935	1934	1933	1932
Selts	85	85,9	77	71	67	70
Omavalitsus	14	14,1	15	12	14	16
Eraisik	—	—	1	—	2	2

Suviste aedade ositus õppekeele järgi:

	1936			1935		1934	
	%	1936	%	1935	1934	1933	1932
Eesti	71	71,7	71	71	58		
Eesti-vene	3	3,0	2	4			
Vene	24	24,3	19	20			
Saksa	1	1,0	1	1			

Eesti õppekeele aedadesse kuulus 1936. a. suvel 70,1% laste koostisest, vene 26,7%, eesti-vene 3% ja saksa 0,2%:

Õppekeel ja ülalpidaja:	aedu		lapsi		%
	1936	1935	1936	1935	
Eesti {	selts	57	1 073	51,1	
	omavalitsus	14	622	19,0	
Vene — selts	24	876	26,7		
Eesti-vene — selts	3	98	3,0		
Saksa — selts	1	7	0,2		
Kokku	99	3 276	100		

Töökestus ja kulutus 1 lapsele. Kooli iseloomuga talviseis lasteaedades kestab õppetöö ümmarguselt 9 kuud aastas, suviseis vaid 9 nädala ümber. Liigitades suviseid aedu kahte rühma — töökestusega kuni 8 nädalat ja üle 8 nädala, kuulub osimesse rühma 1936. a. suvel — keskm. tööajaga 6 nädalat — 42 aeda 1 434 lapsega ja teise rühma, milles aia keskm. tööaeg 11 nädalat, 57 aeda 1 842 lapsega.

Võttes aluseks viimase 5 aasta keskm. kulutati 1 lapsele suviseis aedades aastas $K \approx 6,23$ ehk ümmarguselt 9 korda vähem kui talviseis.

Lasteaedade kohta Keskbüroo väljaandeks varem ilmunud artiklid ja andmed:

Lasteaiad 1933/34. a., A. Lepp, Eesti Statistika nr. 101(4) 1935. a., lk. 105—200.
 Lasteaiad 1930/31. a., A. Lepp, Eesti Statistika nr. 124(3) 1932. a., lk. 148—155.
 Lasteaiad 1925/26. a., A. Lepp, Eesti Statistika nr. 103(6) 1930. a., lk. 329—338.
 Lasteaiad 1923—27. a., A. Lepp, Eesti Statistika nr. 81(8) 1928. a., lk. 471—478.

K. Rumma.

APTEEKIDE TEGEVUS 1934—36. a. ACTIVITÉ des PHARMACIES 1934—36.

1934. a. oli üle riigi 209 apteeki, neist 65 linnades ja 144 maades. Sama apteekide arv esineb ka 1935. a. üle riigi kui ka linnades ja maades. 1936. a. suurenes aga apteekide arv kolme võrra; seega oli neid üle riigi 212, linnades 66 ja maades 146; suurenemine seega linnades ühe ja maades kahe apteegi võrra.

1934/35. a. oli apteekte arvult kõige rohkem Harju- (38) ja Tartumaal (37), siis Viru- (30) ja Pärnumaal

(20) ning kõige vähem Saare- (8) ja Petserimaal (1934. a. 9 ja 1935. a. 8). 1936. a. oli apteekide arv suurim Harju-, (39) Tartu- (38) ja Virumaal (30) ning väiksem Petseri- (8) ja Saaremaal (9).

Omaniku suhtes ositused apteegid: omavalitsus- apteekte 15, haigekassade apteekte 3, ülejäänud kõik eraomanikkude apteegid. Säärane vabamütügi- apteegi-võrgu koostis omaniku suhtes on püsinud juba 1932. a.

Koostiselt osituvad apteegid kahte liiki, s. o. I ja II järgu apteegid. I järgu apteekide oli 1934. a. üle riigi 87, neist linnades 64 ja maades 23 ning II järgu apteekide üle riigi 122, neist linnades 1 ja maades 121; 1935. a. oli I järgu apteekide üle riigi 92, neist linnades

64 ja maades 28, kuna II järgu apteekide oli üle riigi 117, neist linnades samuti 1 ja maades 116. 1936. a. oli I järgu apteekide arv üle riigi 94, neist linnades 65 ja maades 29 ning II järgu apteekide üle riigi 118, neist linnades 1 ja maades 117.

Apteekide tegevus 1929—36. a. — *Activité des pharmacies de 1929—36.*

	Retseptide arv Nombre des ordonnances	Retseptuursumma Montant total encaissé pour l'exéc. des ordon. (kr)	Ühe retsepti hind Montant d'un ordonnance (snt)			Käsimüügist saadud summa Somme perçue de la vente directe (kr)	Kokku müügist saadud summa Produit total des ventes (kr)	
			Keskml. Moyen	Maksim. Maxim.	Minim. Minim.		Üldse Total	Ühe apt. kohta keskm. Par une pharmacie
1936	1 341 202	1 743 257	130	199	88	1 525 493	3 278 090	15 466
1935	1 256 665	1 576 496	125	192	87	1 347 287	2 923 783	13 989
1934	1 183 412	1 495 215	126	175	81	1 234 926	2 730 141	13 063
1933	1 131 500	1 257 797	111	140	81	1 117 811	2 375 608	11 367
1932	1 155 926	1 282 183	111	200	52	1 083 878	2 306 061	11 375
1931	1 280 198	1 450 072	114	200	60	1 120 606	2 588 768	12 506
1930	1 382 829	1 556 440	113	145	50	1 138 621	2 695 070	13 342
1929	1 434 965	1 642 019	108	151	59	1 145 528	2 688 447	13 442
Juurdekasv %.								
1936	+6,7	+10,6	+4,0	+3,6	+1,1	+14,0	+12,1	+10,6
1935	+6,2	+5,4	-0,8	+9,7	+7,4	+9,1	+7,1	+7,1
1934	+4,6	+18,0	+13,5	+17,4	+0,0	+10,5	-14,0	+14,0
1933	-2,1	-1,0	+0,0	-28,7	+55,8	+3,1	+0,4	-0,1
1932	-0,7	-12,1	-2,6	+4,5	-24,6	-4,1	-8,6	-0,0
1931	-7,4	-6,3	+0,0	+37,0	+23,2	-0,8	-3,9	-6,3
1930	-3,6	+0,0	+4,6	-4,0	-5,1	-0,6	+0,2	-0,7
1929	+5,8	+0,7	+0,0			+8,1	+7,7	+5,0

Vaadeldes apteekide tegevust 1934/36. a. iga üksiku aasta kohta eraldi ilmneb, et 1934. a. oli retseptide arv üle riigi 1 183 412 vääratusena Kr 1 495 215; neist kuulus linnade apteekidele 870 742 Kr 1 125 252 vääratuses ja maade apteekidele 312 670 Kr 369 963 vääratuses. Üldine sissetulek oli 1934. a. kõigis apteekides Kr 2 730 141, sellest linnades 1 999 273 ja maades 730 868, ning apteegi kohta tuli üle riigi Kr 13 063, linnades Kr 30 758 ja maades Kr 5 075.

Jälgides apteekide tegevust maakondade järgi nimetatud aastal nende keskmise sissetuleku suhtes apteegi kohta näeme, et suurim oli sissetulek Harju- (Kr 33 589) ja Tartumaal (Kr 10 490) ning väikseim Petseri- (Kr 5 591) ja Valgamaal (Kr 6 412). Võrreldes aga 1935. a. retseptide arvu üle riigi 1934. a. on nende arv eelmisest aastast suurenenud 73 253 võrra, linnades 49 067 ja maades 24 186, kuna retseptuurist saadud summa 1935. a. suurenes eelmisest aastast üle riigi Kr 81 281 ja üldine sissetulek Kr 193 642. Linnade suhtes suurenes retseptuuri summa Kr 52 838 ja maade — Kr 28 443; üldine sissetulek oli suurenenud linnades Kr 158 509, maades Kr 35 133, kuna sissetulek apteegi kohta üle riigi suurenes Kr 926, linnades Kr 2 439 ja maades Kr 244.

1936. a. retseptide arv võrreldes 1935. a. näitab suurenemist üle riigi 84 537, linnades 58 389 ja maades 26 148. Üldine sissetulek retseptuurist suurenes 1936. a. eelmisest aastast Kr 166 761, linnades Kr 127 576 ja maades Kr 39 185 ning kogu sissetulek — Kr 354 907, linnades Kr 262 175 ja maades Kr 92 732. Keskmise sissetulek suurenes 1936. a. võrreldes eelmise aastaga üle riigi Kr 1 477, linnades Kr 3 469 ja maades Kr 583.

Retsepti keskmine hind võrreldes 1929. a. on suurenenud järjekindlalt, arvatud välja 1932. ja 1933. a., mil keskmine retsepti tasu oli ühel ja samal tasemel, ning 1935. a., mil keskmine retsepti hind vähenes eelmisest aastast ühe s võrra. Seega on 1929/33. a. keskmine retsepti hind suurenenud 22 s võrra, maksimumalne 48 s ja minimumalne 29 s. Võrreldes retsepti maksimaalhinda 1929. a. nähtub, et see oli suurim 1932. a. (209 s) ja langes järsku 1933. a. (149 s) ning on siit peale suurenenud pidevalt aasta-aastalt kuni 1936. a., mil retsepti maksimaalhinnaks oli 199 s. Minimaalhind on teinud teatud kõikumised läbi kuni 1932. a., st. 1929. a. oli retsepti minimaalhind 59 s, järgmisel aastal vähenes 3 s võrra ning suurenes taas 1931. a. 13 s võrra, siis vähenedes 1932. a. 17 s. 1932. a. alates tõuseb retsepti minimaalhind järjekindlalt, ulatudes 1936. a. 88 s.

Retseptide juurdekasvu % näitab, et see vähenes 1930. a. peale kuni 1933. a., olles vähenemises kulminatsioonis 1932. a., kuna 1934. a. alates nende protsent suureneb tunduvalt. Peagu sama võib nentida ka retseptuursumma juurdekasvu protsendi suhtes. Retseptuursumma juurdekasvu protsent kestis kuni 1930. a. ja langes nimetatud aastast kuni 1934. a., mil algas järsk tõus kuni 1936. a. Retseptuuri eest saadud summa suurim tulu protsent oli 1934. a. ja väikseim 1930. a. Keskmise retseptihinna suurim juurdekasv oli 1934. a., maksimaalsel 1931. a., minimaalsel 1933. a. Keskmise retseptihinna vähenemine oli suurim 1932. a., maksimaalsel 1933. a. ja minimaalsel 1932. a.

Retsepti maksimaalhinnaga oli 1933. a. esikohal linnadest Tallinn (139 s), minimaalsega Tartu (81 s), maadest maksimaalsega Tartumaa (149 s) ja mini-

Apteekide tegevus 1936. a. — *Activité des pharmacies en 1936.*

	Apteekide arv <i>Nombre des pharmacies</i>	Retseptide arv <i>Nombre des ordonnances</i>	Retseptaur-summa <i>Montant total encaissé pour l'exéc. d'ordon.</i>	Käiskaupl. summa <i>Somme perçue de la vente directe</i>	Üldine sissetulek <i>Produit total des ventes</i>	Keskmine sissetulek 1 apt. kohta <i>Produit moyen par une pharmacie</i>
			Kr	Kr	Kr	Kr
Virumaa	30	135 136	160 217	154 989	315 206	10 507
Narva	7	89 182	45 650	51 208	98 918	13 845
Sellest: N.-Jõesuu	1	3 447	4 161	1 709	5 860	5 860
Rakvere	2	33 153	40 540	47 706	88 246	44 123
Maa linnadeta	21	62 801	74 027	56 015	130 042	6 192
Järvamaa	13	51 577	62 319	42 504	104 823	8 063
Palde	1	9 583	11 179	13 045	25 124	25 124
Tapa	1	8 348	10 542	4 014	14 556	14 556
Türi	2	12 030	14 038	7 530	21 568	10 784
Maa linnadeta	9	21 611	26 560	17 015	43 575	4 842
Harjumaa	39	619 308	858 500	660 467	1 518 967	38 948
Tallin	18	539 398	755 184	531 679	1 336 603	74 270
Nõmme	2	31 206	43 030	25 065	68 095	34 048
Paldiski	1	2 030	2 253	3 252	5 505	5 505
Maa linnadeta	18	46 674	58 033	50 471	108 504	6 028
Läänemaa	14	44 030	54 327	57 457	111 734	7 985
Haapsalu	2	12 806	16 333	19 967	36 300	18 150
Maa linnadeta	12	31 134	37 994	37 490	75 484	6 290
Saaremaa	9	22 167	26 683	35 126	61 809	6 868
Kuressaare	2	11 436	13 848	18 811	32 659	16 330
Maa linnadeta	7	10 729	12 835	16 315	29 150	4 104
Pärnumaa	20	97 785	126 132	73 887	200 019	10 001
Pärnu	5	58 732	78 136	43 401	121 537	24 307
Maa linnadeta	15	39 053	47 996	30 486	78 482	5 232
Viljandimaa	17	70 025	87 065	91 958	178 963	10 527
Viljandi	4	35 911	48 633	54 742	103 375	25 844
Põltsamaa	1	6 680	6 478	2 910	9 397	9 397
Maa linnadeta	12	27 434	31 894	34 297	66 191	5 516
Tartumaa	38	171 082	212 800	268 937	481 737	12 677
Tartu	10	114 878	143 985	163 442	307 427	30 743
Otepää	1	3 192	3 900	3 773	7 772	7 772
Maa linnadeta	27	53 012	64 816	101 722	166 538	6 168
Valgamaa	10	33 672	40 255	37 279	77 534	7 753
Valga	2	13 237	17 110	14 223	31 333	15 667
Tõrva	1	8 767	9 470	4 870	14 349	14 349
Maa linnadeta	7	11 668	13 075	18 177	31 852	4 550
Võrumaa	14	59 048	73 653	77 926	151 579	10 827
Võru	2	22 020	28 285	36 027	65 212	32 606
Maa linnadeta	12	37 010	45 368	40 900	86 367	7 197
Petserimaa	8	37 372	41 366	34 903	76 269	9 534
Petseri	2	15 593	16 973	16 748	33 721	16 861
Maa linnadeta	6	21 800	24 393	18 155	42 548	7 091
Üldse	212	1 341 202	1 743 257	1 535 433	3 278 690	15 466
Linnad	66	978 198	1 306 666	1 114 201	2 419 057	36 666
Maad	146	363 004	437 591	421 142	858 733	5 882

maalsega Petserimaa (73 s); 1934. a. linnadest maksimaalsega Narva (1 75 s) ja minimaalsega Tartu (94 s), maadest maksimaalsega Pärnumaa (1 64 s), minimaalsega Petserimaa (81 s). 1935. a. ja 1936. a. oli linnadest esikohal maksimaalsega, nagu eelmisel aastal, Narva (1935. a. 1 92 s ja 1936. a. 1 99 s), minimaalsega 1935. a. Petseri (98 s) ja 1936. a. Põltsamaa (97 s); maadest 1935. a. maksimaalsega Valgamaa (1 68 s) ja minimaalsega Petserimaa (87 s) ning 1936. a. maksimaalsega Tartumaa (1 63 s) ja minimaalsega Virumaa (88 s).

Apteekide aruanno 1936. a. näitab, et suurima sissetulekuga eraapteegid linnadest asusid Tallinnas ja selle keskmine retseptihind oli Kr 1.62 ja väikseima sissetulekuga Paldiskis ning keskmiseks retseptihin-

naks — Kr 1.11. Maadest oli suurima sissetulekuga apteek Virumaal, keskmise retseptihinnaga Kr 1.14, ja väikseima sissetulekuga Hiiumaal, keskmise retseptihinnaga Kr 1.15. Omavalitsusapteegid linnades ja maades olid suurima tuluga Tallinnas, keskmise retseptihinnaga Kr 1.34 ja minimaaltuluga Petseris, keskmise retseptihinnaga Kr 1.26. Haigekassade apteekidest linnades ja maades oli maksimaaltuluga Tallinnas, keskmise retseptihinnaga Kr 1.47 ning minimaaltuluga Kärdlas, keskmine retseptihind Kr 0.96.

1937. a. alul töötas Eestis üle riigi 306 rohuteadlast, neist 242 meest ja 64 naist. Linnades töötas 196 rohuteadlast, neist 149 meest ja 47 naist, kuna maal töötas 110, neist 93 meest ja 17 naist. Võrreldes 1937. a. rohuteadlaste tuldist koosseisu 1933. a. näeme,

Apteekide tegevus 1934—35. a. — *Activité des pharmacies en 1934—35.*

	Apteekide arv <i>Nombre des pharmacies</i>	Retseptide arv <i>Nombre des ordonnances</i>	Retseptuur-summa <i>Montant total encaissé pour l'exéc. d'ordon.</i>	Käiskaupl. summa <i>Somme perçue de la vente directe</i>	Üldine sissetulok <i>Produit total des ventes</i>	Keskmine sissetulek <i>1 apt. kohta</i> <i>Produit moyen par une pharmacie</i>
			Kr	Kr	Kr	Kr
1935						
Virumaa	30	124 284	144 949	128 913	273 882	9 129
Järvamaa	13	46 549	55 754	41 834	97 588	7 507
Harjumaa	38	597 761	790 835	590 627	1 387 462	36 512
Läänemaa	14	43 369	53 032	55 120	108 752	7 768
Saaremaa	8	20 926	23 458	31 830	55 297	6 912
Pärnumaa	20	90 770	108 090	97 044	175 134	8 757
Viljandimaa	17	67 142	70 169	81 019	160 188	9 423
Tartumaa	37	150 809	182 597	230 426	413 023	11 103
Valgamaa	10	30 974	36 240	31 816	68 056	6 806
Võrumaa	14	53 870	64 731	62 980	127 711	9 122
Petserrimaa	8	30 211	31 041	25 060	56 710	7 080
Kokku	209	1 256 665	1 576 496	1 347 287	2 923 783	13 989
Linnad	65	919 809	1 178 090	979 692	2 157 782	33 197
Maad	144	336 856	398 406	367 595	766 001	5 310
1934						
Virumaa	30	123 140	143 545	127 714	271 250	9 042
Järvamaa	13	42 633	53 118	41 800	94 927	7 302
Harjumaa	38	563 528	760 479	515 904	1 276 833	33 589
Läänemaa	14	39 094	49 944	53 095	103 030	7 424
Saaremaa	8	21 041	28 846	31 070	54 016	6 865
Pärnumaa	20	80 641	99 254	94 861	164 115	8 206
Viljandimaa	17	59 054	70 274	74 854	145 128	8 537
Tartumaa	37	144 063	170 585	217 547	388 132	10 490
Valgamaa	10	28 336	33 962	30 159	64 121	6 412
Võrumaa	13	52 149	62 056	54 840	116 905	8 093
Petserrimaa	9	28 833	28 152	22 164	50 316	5 591
Kokku	209	1 183 412	1 495 215	1 234 926	2 730 141	13 063
Linnad	65	870 742	1 125 252	874 021	1 999 273	30 758
Maad	144	312 670	369 963	360 905	730 868	5 075

et rohuteadlaste arv suurenes 1937. a. 32 võrra ja seda peamiselt naiste arvel, nimelt 31 võrra ning meeste arvel 1 võrra.

Rohuteadlaste kandidaate oli 1937. a. alul üle riigi 47, neist 22 meest ja 25 naist. Linnades oli neist 39 ja maal 5, kuna teadmata asukohaga 3.

Apteegiassistente arv oli 1937. a. alul Eestis 245, neist 131 meest ja 114 naist, neist asus linnades 154, maal 80 ja asukoht teadmata 11. Apteegipraktikante oli 1937. a. alul üle riigi 270, neist 78 meest ja 192 naist. Neist töötas linnades 149 ja maal 43, kuna asukoht oli teadmata 78.

Apteekide tegevuse kohta varem Keskbüroo väljaandeks ilmunud artiklid ja andmed:

Apteekide tegevus 1929—33. a., K. Rumma, Eesti Statistika nr. 159(2) 1935. a., lk. 64—66.

H. Reiman.

ABIELULAHUTUSED. DIVORCES.

Sisu: 1. Abielulahutuste arv, lk. 220. 2. Lahutatute perekonnasõis enne abiellumist, lk. 227. 3. Lahutatute vanus, lk. 227. 4. Lahutatud abielude kestus ja laste arv, lk. 228. 5. Lahutuse põhjused, lk. 229.

Andmeid abielulahutuste kohta Eestis Keskbüroo saavutab kahest allikast: lahutuste arvu kohta kohtuasutisilt ja üksikasjalisemaid andmeid iga lahutuse kohta perekonnaseisuametilt, kus sõlmiti lahutatud abielud. Kuna aga osa lahutatud abielusid on sõlmitud väljaspool Eesti piire — olgu välismaal või ka enne Eesti iseseisvust Venemaal, siis pole võimalik

saavutada üksikasjalisemaid andmeid kõigi lahutatud abielude kohta. Saavutatud üksikasjalised teated moodustavad lahutatud abieludest 1924—28. a. 54,5%, 1930—33. a. 60,0% ja 1934—36. a. 70,7%. Seega abielulahutuste kohta teadete saavutamine paraneb järjest, sest aastatega väljaspool Eestit sõlmitud abielude arv väheneb.

I. Abielulahutuste arv.

Nombre des divorces.

1925—29. a. keskmisega 1930—34. a. 32,2%, 1935. a. 71,5% ja 1936. a. 60,5% võrra. Tõsi, suhteliselt

Abielulahutuste arv Eestis on viimasel aastakümnel kasvanud kiiresti (tab. 1): võrreldes

elanike arvule ja eriti sõlmitud abielude arvule on abielulahutuste tõus küll väiksem — 1935. a. 69,7% ja 59,4% ning 1936. a. 58,6% ja 41,3%, kuid siiski küllalt kõrge, et võtta seda nähtust tõsisemale selgitamisele.

Abielude sõlmimine ja lõppemine 1925—36. a. — Mariages enregistrés et mariages dissous de 1925—36.

1.	Sõlmitud abielude arv Nombre de mariages enregistrés	Surma tõttu lõppenud abielud Mariages finis à cause de décès	Lahutatud abielud Divorces	Abielude juurekasvatust Accroissement des mariages	Abieluum. arv 1 000 el. kohta Nombre des nouveaux mariages pour 1 000 habitants	1 000 abieluumise kohta Pour 1 000 mariages		Abielulahutused 100 000 elan. kohta Divorces pour 100 000 habitants
						Surma tõttu lõppenud abielud Mariages finis à cause de décès	Lahutuse tõttu lõppenud abielud Divorces	
1930	9 777		939		8,7		98,0	83,1
1935	0 254	6 429	1 003	1 822	8,2	694,7	108,4	88,9
1934	8 873	6 000	908	1 956	7,9	677,2	102,3	80,6
1933	8 425	6 195	766	1 404	7,5	735,8	90,9	68,1
1932	8 800	6 130	797	1 873	7,8	696,6	90,6	71,1
1931	8 778	6 535	711	1 532	7,8	744,5	81,0	63,6
1930	8 897	6 058	697	2 142	8,0	680,9	78,3	62,4
1929	8 807	7 200	655	862	7,9	827,7	74,4	58,7
1928	8 801	6 354	566	1 881	7,9	722,0	64,3	50,7
1927	8 660	6 595	553	1 512	7,8	760,1	64,0	49,6
1926	8 550	6 287	560	1 703	7,7	735,3	72,2	50,1
1925	8 297	5 965	593	1 649	7,3	726,8	72,3	53,1
1930—34. a. keskm.	8 755	6 185	776	1 794	7,8	706,5	88,6	60,3
1925—29. a. keskmine	8 605	6 498	585	1 522	7,7	755,1	70,0	52,4

Kõigepealt peab nentima, et vaatamata abielulahutuste arvu kasvule abielude aastane juurekasvatust pole tunduvalt kannatanud, seda tänu viimaseil aastail võrdlemisi kõrgele kasvanud abieluumisele. Näib tõenäoline, et koguni osa abielusid sõlmitakse pidades silmas lahutusevõimalusi. Sellisel korral abielulahutuste arvu kasvamine osutab vaid abieluinstituudile ja perekonnale suhtumise olulist muutumist.

Et abielulahutuste tase Eestis siiski ei esine erakorralisena, näitab võrdlus teiste riigega (tab. 2): nii mõnigi neist kas ületab Eesti või on sellega lähedane, nii Helveetsia, Läti, Taani ja Tšehhoslovakkia. Ka tuleb võrdlusel pidada silmas, et abielulahutuste sagedus üksikuis riiges oleneb suurel määral kehtivaist seaduseist, nii kui see ilmneb eriti selgesti N. S. V. L. arvu juures, kuigi see on vana (uueamad andmed puuduvad).

Abielulahutuste võrdlus Euroopa riigega — Nombre de divorces en Estonie comparé avec celui de quelques pays européens.

2.	Aasta Année	1 000 abielu kohta Pour 1 000 mariages
Belgia — Belgique	1931—33	39,6
Eesti — Estonie	1931—33	87,4
Helveetsia — Suisse	1932—33	94,4
Hollandi — Hollande	1932—33	50,7
Jugoslaavia — Yougoslavie	1931—32	49,0
Luksemburg — Luxembourg	1932—34	39,2
Läti — Lettonie	1931—33	95,5
Norra — Norvège	1932—34	48,3
N. S. V. L. — Russie-sov.	1926—27	221,0
Prantsuse — France	1932—33	67,5
Rootsi — Suède	1931—33	95,8
Saksa — Allemagne	1932—33	74,2
Soome — Finlande	1931—33	49,3
Taani — Danemark	1931—32	87,2
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	1932—33	88,7
Ungari — Hongrie	1932—33	64,5

Samuti tuleb üksikutes maades kehtivate seaduste seisukohast pidada silmas kergemaid lahutusvõimalusi otsivaid välismaalasi, mis võib tõsta lahutuste arvu. Kuna Eestis on võimalik lahutus vastastikusel kokkuleppel, siis on seda võimalust kasutanud ka välismaalased, kuigi mitte suurel määral, nii kui võib järeldada lahutatute riikkondsusest

Lahutatute riikkondsus % — Sujétion (nationalité) des divorcés en %.

3.	Eesti Estonie	Välismaa Étrangers	Riikkond- suseta Sans sujé- tion	Kokku Total	Teadmata Inconnus
Mehed — Hommes.					
1936	97,2	1,6	1,2	100,0	5,5
1935	98,0	1,4	0,6	100,0	4,0
1934	97,3	1,1	1,6	100,0	2,7
1933	96,8	1,3	1,9	100,0	8,3
1932	97,9	0,4	1,7	100,0	7,6
1931	94,5	1,2	4,3	100,0	10,1
1930	96,4	2,1	1,5	100,0	13,2
1929	96,1	2,5	1,4	100,0	12,0
1928	96,8	1,8	1,4	100,0	9,1
1927	95,6	2,9	1,5	100,0	9,1
1926	94,5	5,5	—	100,0	9,9
1925	93,9	4,9	1,2	100,0	5,7
1930—34. a. keskm.	96,9	1,1	2,0	100,0	6,6
1925—29. a. keskmine	95,3	3,6	1,1	100,0	9,1
Naised — Femmes.					
1936	98,0	0,8	0,3	100,0	5,3
1935	99,0	0,9	0,1	100,0	3,6
1934	99,4	0,1	0,5	100,0	3,3
1933	98,5	1,1	0,4	100,0	2,7
1932	99,6	0,4	—	100,0	6,2
1931	98,0	0,6	1,4	100,0	10,4
1930	97,9	1,5	0,6	100,0	12,7
1929	98,6	0,8	0,6	100,0	10,4
1928	100,0	—	—	100,0	9,9
1927	99,6	0,4	—	100,0	7,0
1926	98,2	1,8	—	100,0	10,3
1925	98,2	1,2	0,6	100,0	4,9
1930—34. a. keskm.	98,9	0,7	0,4	100,0	6,4
1925—29. a. keskmine	98,9	0,7	0,4	100,0	8,5

(tab. 3). Välismaalaste osatähtsus lahutatute seas (1930—34. a. keskmisena m. 1,1%, n. 0,7%) ületab selliste osatähtsuse 20 a. ja vanemas rahvastikus (1934. a. m. 0,5%, n. 0,4%) ca kahekordselt. Samuti riikkondusetutest meeste osatähtsus lahutatute seas (2,0%) osutub palju sagedamaks nende osatähtsusest 20 a. ja vanemas rahvastikus (m. 1,1%), mis osutab selliste abielude suuremat ebastabiilsust; naiste juures aga seda märgata pole (0,4% lahutatust: 0,5% 20 a. ja vanemas rahvastikus).

2. Lahutatute perekonnaseis enne abiellumist.

État matrimonial antérieur au mariage.

Andmed lahutatute perekonnaseisust enne abiellumist (tab. 4) võimaldavad teha mõningaid järeldusi abielude

püsivuse eeldustest. Nimelt, lahutatute seas paistab silma suhteliselt võrdlemisi suure arvuga lahutatuna abiellunute rühm, 1930—34. a. keskmisena m. 3,0%, n. 3,3% ja kahel viimasel aastal koguni m. 6,0% ja 7,7% ning n. 4,1% ja 5,6%, kuna aga näit. abiellujate seas varem lahutatuid leidis 1930—34. a. keskmisena mchi 3,8% ja naiti vaid 2,7%. Järelikult lahutatute taasabiellumisel, eriti naiste juures, on taaslahutamise väljavaated suuremad kui vallalistest abiellujate juures, seda nähtavasti abieluks ebasobiva iseloomu tõttu. Vastupidine olukord ilmneb leskedena abiellunud meeste juures: nende osatähtsus lahutatute seas on langevalt madalam (1930—34. a. keskmisena m. 4,6%, n. 4,4%) kui selliste % abiellujate seas (m. 7,0%, n. 3,9%). Järelikult, meesleskede abielud osutuvad teistest püsivamaks, mida aga naisleskedega abielude kohta ei saa väita.

Lahutatute perekonnaseis enne abiellumist %.
Divorcés suivant l'état matrimonial antérieur au mariage.

A.	Vallaline Célibataire	Abielus Marié	Lesk Veuf	Lahutatud Divorcé	Kokku Total	Teadmata Inconnu
1936	88,5	—	3,8	7,7	100,0	9,3
1935	90,4	—	3,6	6,0	100,0	8,5
1934	90,8	0,2	4,2	4,8	100,0	12,3
1933	89,3	0,2	4,2	6,3	100,0	5,0
1932	95,1	0,1	2,7	1,8	100,0	5,6
1931	90,7	0,8	4,0	3,6	100,0	5,2
1930	88,2	0,3	8,6	2,0	100,0	10,6
1929	91,6	0,8	3,4	4,2	100,0	11,4
1928	88,7	—	7,4	3,0	100,0	4,9
1927	89,2	—	8,0	2,2	100,0	6,4
1926	92,5	0,4	4,9	2,2	100,0	6,6
1925	91,4	0,6	5,5	2,5	100,0	6,3
1930—34. a. keskm.	91,1	0,4	4,6	3,0	100,0	5,2
1925—29. a. moyen.	90,8	0,4	5,6	3,2	100,0	7,5
Naised — Femmes						
1936	90,3	—	4,1	5,6	100,0	6,4
1935	92,0	—	3,9	4,1	100,0	4,3
1934	92,0	—	4,2	3,8	100,0	2,4
1933	92,4	—	3,7	3,0	100,0	4,2
1932	95,6	—	2,5	1,9	100,0	6,8
1931	91,0	—	5,3	2,8	100,0	6,8
1930	88,0	—	7,0	4,1	100,0	10,0
1929	92,7	—	6,7	0,6	100,0	11,4
1928	94,8	—	3,0	2,2	100,0	4,0
1927	93,9	—	4,3	1,8	100,0	7,0
1926	89,8	—	8,4	1,8	100,0	6,6
1925	90,8	—	8,0	1,2	100,0	6,9
1930—34. a. keskm.	92,3	—	4,4	3,3	100,0	5,6
1925—29. a. moyen.	92,2	—	6,4	1,4	100,0	7,8

Lahutatud meeste seas abielulistena märgitud isikud olid kahenaisepidajad, kelle abielu ühe naisega on tühistatud.

Võrreldes lahutatute vahelist perekonnaseisu enne abiellumist (tab. 5), leiame valdava osa lahutatuid — 83,8% küll vallaliselt abiellunust ja üsna väikese leskede ja lahutatute omavaheliste abielude arvu, nii kui neid on võrdlemisi vähe ka abiellujate seas. Kuid leskede ja lahutatute omavahelised, samuti leskede ja lahutatute vahelised abielud on andnud palju suurema lahutuste arvu, kui vallaliste abielud leskede ja lahutatutega.

Lahutatute perekonnaseis enne abiellumist.
Divorcés suivant l'état matrimonial antérieur au mariage.

5.	Naise — Femme	Vallaline Célibataire	Lesk Veuf	Lahutatud Divorcé	Kokku Total
1 000 abielu jagunemine. <i>Répartition de 1 000 mariages.</i>					
Vallaline	838,1	27,0	34,0	900,0	
Lesk	28,6	6,3	3,2	38,1	
Lahutatud	50,8	6,4	4,7	61,9	
Kokku	917,5	39,7	42,8	1 000,0	
Meeste protsendiline jagunemine.					
Célibataire	93,1	3,0	3,9	100,0	
Veuf	75,0	16,7	8,3	100,0	
Divorcé	82,1	10,2	7,7	109,0	
Total	91,7	4,6	4,3	100,0	
Naiste protsendiline jagunemine.					
Vallaline	91,4	68,0	81,5	90,0	
Lesk	3,1	16,0	7,4	3,8	
Lahutatud	5,5	16,0	11,1	6,2	
Kokku	100,0	100,0	100,0	100,0	

3. Lahutatute vanus. *Âge des divorcés.*

Lahutatuid leidub kõigis vanusrühmis (tab. 6), kuid siiski erineval määral, nii kui selgub lahutatute vanuse võrdlusest abieluliste ja abiellujate vanusega.

	Mehed		Naised			
	Lahutatud 1930—34	Abiellulised 1934	Lahutatud 1930—34	Abiellulised 1934		
—19	—	0,0	0,8	0,7	0,4	9,6
20—29	19,3	10,6	61,2	35,3	18,3	67,2
30—39	44,4	25,4	26,2	41,5	28,3	17,7
40—49	25,5	23,6	7,5	17,2	23,5	4,4
50—59	8,7	20,2	3,0	4,6	16,7	0,9
60—	2,1	20,2	1,3	0,7	12,8	0,2

Kuna lahutus tavaliselt teostub mõneajalise abielu järgi, on lahutatute vanuslik koostis abiellujate omast kõrgem keskmise vanusega m. 38,1 a., n. 34,2 a.: abiellujate m. 30,5 a. ja n. 26,8 a. vastu. Seega on abiellunute ja lahutatute vanuse vahe keskmiselt m. 7,6 ja n. 7,4 a. Abielulistega võrreldes aga osutub lahutatute koostis tunduvalt nooremaks — lahutuvate kuuluvuse tõttu enamikus nooremaliste, mitte kaua abielus olnute hulka. Arvatult 10 000 abielulise kohta (tab. 6) osutub lahutus suurimaks alla

Lahutatute vanus % — Divorcés suivant l'âge des époux en %.

6.	Kuni 20 a. Moins de 20 a.	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—59	60 ja üle 60 et plus	Kokku Total	Teadmata Inconnu
1936	—	2,1	10,3	22,2	17,9	15,7	11,9	0,4	1,5	100,0	1,7
1935	—	2,8	16,3	26,0	20,6	15,1	7,8	8,9	2,5	100,0	1,2
1934	—	3,1	14,5	25,9	20,4	14,5	11,0	8,0	2,0	100,0	0,6
1933	—	1,0	10,1	26,8	21,0	12,7	8,9	9,4	2,3	100,0	1,9
1932	—	2,7	17,5	25,7	24,2	13,6	9,2	4,9	2,2	100,0	13,4
1931	—	2,9	14,7	24,0	23,2	13,2	9,4	10,3	2,3	100,0	11,4
1930	—	3,5	18,2	22,3	20,0	15,6	10,3	9,7	2,4	100,0	10,8
1929	—	3,9	16,9	22,6	22,0	14,9	10,7	7,0	1,1	100,0	11,7
1928	—	3,5	18,6	27,5	19,5	14,8	11,9	4,2	—	100,0	2,9
1927	0,3	7,0	13,6	26,9	17,5	13,3	12,6	5,3	3,5	100,0	4,0
1926	—	3,0	19,5	20,4	19,0	10,0	10,4	8,7	3,0	100,0	4,5
1925	—	2,1	9,7	18,7	26,3	17,8	11,2	9,1	5,1	100,0	5,2
1934—36. a. keskm. — moyenne	—	2,6	10,7	24,8	19,6	15,2	10,3	8,7	2,1	100,0	1,2
10 000 abielulise kohta	—	44,2	59,5	54,2		33,5		18,3	3,2	31,0	—
Naised — Femmes.											
1936	0,2	9,5	25,3	21,3	18,8	12,4	6,8	5,3	0,4	100,0	1,7
1935	0,7	11,5	24,7	22,6	20,0	10,2	5,4	4,3	0,6	100,0	1,1
1934	1,2	9,6	25,5	23,2	18,4	10,2	6,5	4,3	1,1	100,0	1,4
1933	0,8	9,7	27,6	23,2	18,1	10,7	5,1	4,2	0,6	100,0	1,0
1932	0,4	9,4	25,8	26,5	16,7	13,2	5,4	2,4	0,2	100,0	13,0
1931	0,3	9,5	19,9	27,0	19,0	11,6	5,3	5,0	0,9	100,0	12,5
1930	0,9	9,7	24,1	21,7	19,7	10,6	5,9	6,2	1,2	100,0	10,3
1929	—	11,3	22,4	27,0	16,0	9,7	6,0	4,7	1,1	100,0	10,0
1928	0,9	12,4	31,3	22,8	18,5	7,7	4,3	2,1	—	100,0	4,1
1927	0,7	15,7	26,8	17,1	15,7	14,3	5,6	3,1	1,0	100,0	3,7
1926	0,4	14,0	23,6	24,0	17,9	8,7	5,7	3,5	1,3	100,0	5,4
1925	0,6	12,6	20,3	22,4	18,0	12,0	6,6	4,5	3,0	100,0	4,3
1934—36. a. keskm. — moyenne	0,7	10,2	25,1	22,3	19,2	11,0	6,2	4,0	0,7	100,0	1,3
10 000 abielulise kohta	48,7	52,3	63,7	45,4		22,5		8,5	1,8	31,0	—

30 a. juures nii meestel kui naistel; peale selle lahutuste sagedus langeb kiiresti, kuid nagu öeldud, seda leidub ka veel kõrges vanuses — raukadegi juures — seda siiski meestel rohkem kui naistel.

Lahutatute vanuslikkude vahetõrgete (tab. 7) kohaselt 1934—36. a. keskmistena naine esineb me-

hest nooremalt 55,0% juhul, — vanemalt 13,6% ja mehega ligikaudu võrdses vanuses (ühete vanusrühma kuuluvana) 31,4%. Peagu samad vahetõrget leiaime 1934—35. a. abielunuil: naine mehest noorem 54,5%, vanem 14,2%. Sellest võib järeldada, et lahutuste juures abielupoolte vanusvahetõrget nime-tamisväärt osa ei etenda.

Lahutatute vanuslik vahetõrge (1 000 lahutuse jagunemine) 1934—36. a. — Âge des divorcés (pour 1 000 divorcés).

7.	Naise vanus Âge de la femme	Mehe vanus Âge du mari	Kuni 20 a. Moins de 20 ans	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—59	60 ja üle 60 et plus	Kokku Total
	Kuni 20 a. — Jusqu'à 20 a.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	20—24	1,5	14,8	7,4	1,5	—	—	1,5	—	—	—	26,7
	25—29	3,0	48,9	84,4	20,7	8,9	1,5	—	—	—	—	187,4
	30—34	3,0	28,1	100,7	75,6	31,1	7,4	1,5	—	—	—	247,4
	35—39	—	5,9	41,5	63,7	56,3	19,2	7,4	3,0	—	—	197,0
	40—44	—	3,0	13,3	35,5	63,3	32,6	10,4	3,0	—	—	151,1
	45—49	—	—	4,4	16,3	25,2	20,7	20,7	8,9	—	—	102,2
	50—59	—	1,5	1,5	8,9	13,3	17,8	17,7	25,2	—	—	88,9
	60 ja üle — 60 et plus	—	—	—	1,5	1,5	1,5	4,4	0,0	—	—	19,3
	Kokku — Total	7,5	102,2	253,2	223,7	189,6	106,2	62,1	46,1	7,4	—	1000,0

4. Lahutatud abielude kestus ja laste arv.

Durée des mariages dissous et nombre des enfants.

Kestuselt (tab. 8) suurim arv — 32,7% lahutatud abielusid kuulub 5—9 a. rühma, andes keskmise (mediaani) lahutatud abielude ees 8,3 a., mis on aasta võrra suurem abielujate ja lahutatute keskmisest vanusvahet. Seega on põhjendatud väide abielude kriisist 10 abieluaasta lähenemisel. Kuid siiski mitte vähe abielusid häviv kas varem — kuni 5 a. kestuse järgi 28,4% — või hil-

jem — 10 a. ja enam kestuse järgi 38,0%. Ei pea lahutusele vastu ka pikaajalised, üle 25 a. kestusega abielud.

Et laste puudus või vähesus abielulahutust soodustab, selgub järgnevaist andmetest (tab. 9). 1934—36. a. keskmisena 48,3% lahutatud abieludest on olnud lasteta; 1929—33. a. lahutatud abieludest oli lastetuid koguni 51,1%; 1923—28. a. 47,7%. Ja vastavalt ühe lapsega abielusid oli 1934—36. a. 31,3%,

Lahutatute abielu kestus %.
Divorcés suivant la durée du mariage dissous en %.

8.	Alla 2 a. — Moins de 2 ans								Kokku Total	Teadmata Incognita
	2-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25 ja üle 25 et plus				
1930	8,2	21,1	32,4	18,5	11,9	5,5	2,4	100,0	0,3	
1935	7,8	19,8	34,1	19,0	10,1	5,2	4,0	100,0	—	
1934	8,4	22,1	31,4	22,3	8,2	4,9	4,7	100,0	0,2	
1933	6,6	22,2	34,9	17,1	8,4	5,0	3,8	100,0	0,4	
1932	9,3	22,4	32,1	21,6	8,5	3,3	2,8	100,0	1,6	
1931	10,1	18,5	29,2	22,9	8,8	6,3	4,2	100,0	0,3	
1930	10,1	17,5	29,2	17,5	15,4	6,4	3,9	100,0	0,5	
1929	7,0	19,1	32,4	18,5	11,7	6,2	3,9	100,0	4,7	
1928	9,2	20,5	35,5	16,7	10,5	3,2	0,2	100,0	1,6	
1927	10,1	21,2	30,6	19,9	10,4	5,4	2,4	100,0	0,3	
1926	10,0	20,8	33,8	15,0	13,8	5,0	1,6	100,0	0,8	
1925	9,3	17,7	27,2	21,1	12,5	6,7	5,5	100,0	1,1	
1934—36. keskm. <i>moyenne</i>	7,4	21,0	32,7	10,9	10,1	5,3	3,6	100,0	0,1	

1929—33. a. 27,8% ja 1923—28. a. 30,5%. Nii esimesid lastetud ja ühe lapsega abielud lahutatute seas 79,0%, 78,9% ja 78,2%, seega kasvaval määral. Kuid selle kõrval mitte vähe on lahutatud ka mitme lapsega abielusid, mis osutab lahutuste põhjuste kaalukusele.

Lahutatute abielukestus ja laste arv 1934—36. a. (1 000 abielu jagunemine) — Divorcés suivant la durée du mariage dissous et nombre d'enfants en % (répartition de 1 000 mariages)

9.	Laste arv Nombre d'enfants	Durée du mariage							Kokku Total
		0	1	2	3	4	5 ja üle 5 et plus		
Alla 2 a. — Moins de 2 ans	58,0	12,4	1,5	—	—	—	—	72,5	
2-4	138,9	57,1	13,0	—	—	—	—	200,0	
5-9	168,2	115,8	32,4	10,8	1,5	—	—	328,7	
10-14	77,2	63,2	41,7	10,8	4,6	3,1	—	200,6	
15-19	26,2	37,0	24,7	7,7	3,2	4,6	—	103,4	
20-24	7,7	23,2	10,8	6,2	1,5	3,1	—	52,5	
25 ja üle	6,2	4,6	3,1	7,7	4,6	6,2	—	32,4	
Kokku — Total	483,0	313,3	128,1	43,2	15,4	17,0	1000,0		

5. Lahutuse põhjused. Lahutuste põhjuste iseloomule vihjab teataval määral juba lahutuste algatus — lahutuse nõudja (tab. 10). Sel määral, kui sellisena esineb üks pool, võib oletada tõsisemaid abielujätkamist häirivaid põhjusi. Juhtudel aga, kus lahutuse nõudjaina esinevad mõlemad pooled, võib olla tegemist nii tõsisemate abielujätkamist takistavate põhjustega kui elumugavuse taotlemisega ehk kokkuleppel lahkuminekuga kergematelgi iseloomude ja

Lahutuse nõudjad % — Personnes exigeant le divorce en %.

10.	Lahutuse põhjused				
	Mees Hommes	Naine Femmes	Mõlemad Tous les deux	Kokku Total	Teadm. Incognita
1930	16,9	28,6	54,5	100,0	1,8
1935	17,8	24,7	57,5	100,0	2,1
1934	15,6	27,7	56,7	100,0	2,6
1933	14,4	26,1	59,5	100,0	1,9
1932	10,6	24,8	64,6	100,0	1,4
1931	16,5	23,7	59,8	100,0	3,6
1930	18,0	34,4	49,6	100,0	5,8
1929	16,0	34,7	49,3	100,0	8,2
1928	19,5	30,0	49,6	100,0	2,9
1927	20,0	42,0	38,0	100,0	8,1
1926	24,5	39,4	36,1	100,0	10,7
1925	28,3	46,0	25,7	100,0	9,7
1930—34. n. keskm.	14,5	27,1	58,4	100,0	2,9
1925—29. a. <i>moyen.</i>	21,0	38,7	39,7	100,0	8,1

mõtete ebasobimusel. Täit selgust tõsisematest ja kergematest lahkumineku põhjustest on raske saada, sest vastastikune kokkulepe lihtsustab lahutuse protseduuri ja on kujunenud sagedaseks vormiliseks lahutuse aluseks. Nii kui näitab tab. 11, esineb vastastikune kokkulepe lahutuse põhjusena koguni suuremal määral kui mõlema poole lahutuse nõudmine (tab. 10), mis öieti on samane. Mõlema tabeli arvude vahe on tingitud põhjuste suure arvu teadmata juhtudega, sest perekonnaraisisametnikelt saadetaevates kohtuotsustes põhjused sagedasti puuduvad.

Lahutuse põhjused — Causes de divorces.

11.	Lahutuse põhjused													
	Abielurikkumise § 21 Adultère § 21	Kirjutahelik mahajäät § 22 Abandon malintentionné § 22	Lahuse kokkuleppimatusel § 23 — Séparation de corps volontaire § 23	Rippumatu põhine lahuse § 24 — Séparation involontaire déterminée par les circonstances § 24	Suhtustakistus või võimetus § 25 Incapacité ou incapacité § 25	Parandamatu, nakkav. või suguhajatus § 26 — Maladies contagieuses incurables ou récurrentes § 26	Kõlvatu elu § 27 Meures immorales § 27	Halb käitumine § 28 Conduite maverise (sévère) § 28	Vangistus § 29 Emprisonnement § 29	Vastastikune kokkulepe § 30 Consentement mutuel § 30	Ebasoodsalik abielu Marriage non viable	§§ 27 + 28 (koos)	Kokku Total	Teadmata — Incognita
1930	5,0	3,4	9,3	2,0	—	1,6	2,2	3,4	4,5	65,2	0,5	2,9	100,0	17,2
1935	6,0	2,6	9,9	2,1	0,3	1,3	1,0	1,7	4,8	60,0	0,8	4,1	100,0	16,9
1934	5,0	3,7	8,1	1,8	0,2	1,7	2,0	4,1	5,4	65,2	0,2	3,1	100,0	17,8
1933	5,8	1,0	12,2	1,5	0,2	1,5	1,2	2,2	4,6	66,9	0,2	2,7	100,0	14,4
1932	5,4	4,1	7,9	1,4	0,9	0,9	0,9	1,8	2,9	71,5	0,5	1,3	100,0	16,7
1931	5,0	4,3	8,7	2,0	0,7	1,4	0,3	2,0	4,8	69,6	1,0	0,7	100,0	22,3
1930	7,3	3,1	14,2	3,1	0,4	1,4	0,6	2,1	5,4	59,4	0,4	1,4	100,0	31,1
1929	3,1	4,8	10,2	4,4	—	1,0	2,0	2,7	4,3	64,0	1,0	2,0	100,0	26,9
1928	7,0	3,2	10,3	6,6	—	1,0	3,5	2,4	4,7	59,1	—	1,4	100,0	12,3
1927	6,6	5,7	12,7	8,8	—	1,7	1,8	4,8	5,8	47,9	0,4	4,8	100,0	23,5
1926	6,3	7,3	19,7	7,2	—	1,5	2,1	5,7	5,2	39,9	1,0	3,1	100,0	20,2
1925	11,3	9,7	20,2	12,4	0,8	1,2	3,5	4,7	4,7	27,2	0,4	3,9	100,0	26,4
1930—34. keskm.	5,7	3,3	9,7	1,5	0,5	1,3	1,3	2,0	4,6	60,0	0,5	2,1	100,0	19,3
1925—29. <i>moyenne</i>	6,8	6,3	14,3	8,0	0,4	1,3	2,5	3,8	5,1	48,1	0,4	3,0	100,0	22,8

Vaatamata sellistele puudustele, samuti vastastikuse kokkuleppe kõrgele osatähtsusele, mis on viimaseil aastail jäänud püsima keskmiselt 66,9% (mõlema poole lahutusmõudmiste 58,4% juures), võib toodud arvudest siiski järeldada, et olulisemaks lahutuste põhjuseks on abielupoolte halb läbisaamine, mis viib teise poole mahajätmisele (1930—34. a. keskmisena 3,3%), lahkunemisele (9,7%) ja halvale käitumisele, ja teiseks truudusetus, mis viib abielurikkumisele (5,7%), kõlvatule elule (1,3%) ja koos sellega halvale käitumisele (2,6%). Tõsi, arvude järgi on need põhjused osatähtsusest kahanenud, kuid tõenäoliselt mitte tegelikult, vaid peitudes vastastikuse kokkuleppe varju. Eriti suuresti on kahanenud rippumatul põhjusel lahusele — sõja ja revolutsiooni tagajärjel. Võrdlemisi püsivana esineb vähem tähtsate lahutus põhjuste osatähtsus, nagu on seda sigitusvõimetus (0,5%), parandamata nakkus-

haigused (1,3%) ja vangistus (4,0%). Samuti esineb võrdlemisi stabiilsena väikearvuline ebacaduslik abielu, selle hulgas ka mitmenaisepidamine.

Kokkuvõttes võib väita, et abielulahutused teostuvad siis, kui kaovad alused kooseluvõimaluseks. Teatavaks soodustuseks lahutustele on ka ajakohane abieluseadus. Kuid lahutuste kitsendamine tegelikult vaevalt annab soovitavaid tagajärgi, sest ka praegu, olgu lahutusekulude või lahutusega seotud tülide vältimiseks, paljud abielud on lahutamatuks hävinud tegeliku lahuselemise tõttu. 1934. a. rahvaloenduse andmeil osutus lahuselevaid abielusid 3,2% abielude üldarvust, nendest valdav enamuse vastastikuse ebasobivuse tõttu lahkuläinuid. Sellest arvust teatav arv järjest astub ka lahutuse teed, kuid siiski jäävad paljud lahuselevad vormiliselt lahutamatuks kuni üle poole surmani.

Abielulahutuste kohta varem Keskbüroo väljaandis ilmunud:

Abielulahutused 1920—33. a. — G. Tomberg, E. Statistika nr. 192(5) — 1935. a., lk. 260—264.
Abielulahutused 1923—23. a. — H. Reiman, E. Statistika nr. 90(5) — 1929. a., lk. 277—279.

H. Reiman.

ÕNNETUSED MOOTORSÕIDUKITEGA 1936. a.
ACCIDENTS des VOITURES à MOTEUR en 1936.

Mootorsõidukitega õnnetuste arv 1930—36. a.
Accidents des voitures à moteur de 1930—36.

1.	Õnnetuste arv Nombre des accidents			1 000 elan. kohta Pour 1 000 habitants		
	1930	1935	1930—34	1936	1935	1930—34
Linnad — Villes . . .	348	459	469	1,0	1,4	1,4
Tallinn	242	290	328	1,7	2,1	2,5
Haapsalu	2	1	2	0,4	0,2	0,6
Kuressaare	4	7	9	0,9	1,5	2,0
Narva	7	10	10	0,3	0,4	0,6
Sell.: N.-Jõesuu	—	2	—	—	0,8	—
Nõmme	12	13	12	0,7	0,8	0,8
Otepää	—	—	—	—	—	—
Paide	—	4	3	—	1,2	1,0
Paldiski	—	—	0,4	—	—	0,4
Petseri	1	1	1	0,2	0,2	0,3
Pärnu	7	10	14	0,3	0,5	0,7
Põltsamaa	1	3	2	0,4	1,1	0,6
Rakvere	3	7	7	0,3	0,7	0,5
Tapa	—	3	3	—	0,3	0,0
Tartu	50	80	51	0,9	1,5	0,9
Tõrva	—	—	1	—	—	0,5
Türi	—	2	2	—	0,7	0,7
Valga	2	2	2	0,2	0,2	0,2
Viljandi	17	17	15	1,4	1,5	1,2
Võru	—	3	1	—	0,6	0,2
Maad — Arrond.	165	241	201	0,2	0,3	0,3
Viru	23	40	29	0,2	0,4	0,3
Järva	6	16	13	0,1	0,3	0,3
Harju	24	52	45	0,3	0,6	0,5
Lääne	9	10	13	0,1	0,1	0,2
Saare	14	10	13	0,3	0,2	0,2
Pärnu	31	31	18	0,4	0,4	0,2
Viljandi	22	31	23	0,4	0,5	0,4
Tartu	25	33	26	0,2	0,3	0,2
Valga	1	4	5	0,03	0,2	0,2
Võru	0	12	12	0,1	0,2	0,1
Petseri	4	2	4	0,1	0,03	0,1
Kokku — Total	513	700	670	0,5	0,6	0,6

1936. a. kehtimahakanud teadetesatmise korra järgi Riigi St. Keskbüroo saavutab politseiasutistelt erilise teatelehe iga mootorsõidukiga õnnetuse kohta. Leht sisaldab andmeid nii õnnetuse iseloomustuseks kui õnnetuste põhjuste kindlakstegemiseks. Nii võib alates 1936. a. mootorsõidukitega õnnetuste statistikat edukalt kasutada võitluseks nende vältimiseks, mida varemaste aastate kohta ei saa öelda. Sellepärast on varemaste aastaste toodud andmed vaid õnnetuste üldarvu kohta admin.-üksuste järgi (tab. 1).

Alates 1930. a., millisest aastast peale on kogutud teateid mootorsõidukitega õnnetuste kohta, on olukord viimasel ajal tunduvalt paranenud, nii kui näitavad arvud:

Õnnetuste arv mootorsõidukitega.	
Arv	1 000 sõiduki kohta
1936 a.	513
1935. „	700
1934. „	648
1933. „	501
1932. „	604
1931. „	700
1930. „	898

Võrreldes 1930—34. a. keskmisega on 1935. a. moot.-sõidukitega õnnetuste üldarv küll pisut suurem, kuid 1936. a. jääb sellest tunduvalt taha; 1000 sõiduki kohta arvatult aga on õnnetuste arv langenud (1930—34. a. keskm. 183,0). Eriti selgeilmeline on

Õnnetuste põhjused õnnetuskohal ja -aja järgi — Causes des accidents d'après le lieu, mois et heure de la journée.

2.

Põhjus — Cause

Õnnetuse põhjus	Sõiduki rike			Läikemiskorralduse puudused — Défauts dans l'organisation de la circulation	Sõidukijuhid			Teised liiklejad				Teised põhjused	Põhjus teadmata	Kokku
	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus		Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus			

Õnnetuse koht — Lieu.

Õnnetuse koht	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus	Õnnetuse põhjus
Linnad — Villes	6	9	2	—	17	26	219	—	12	13	32	8	3	348	
Tallinn	3	6	1	—	0	20	164	—	9	8	17	4	1	242	
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
Narva	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	7	
Sellest: N.-Jõesuu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nõmme	1	—	—	—	1	2	6	—	—	1	1	—	—	12	
Otepää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Petseri	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Pärnu	1	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	1	7	
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
Rakvere	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	3	
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tartu	—	1	1	—	—	2	25	—	1	—	—	—	—	50	
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	12	—	—	—	
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Valga	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	
Viljandi	1	2	—	—	2	1	9	—	—	—	—	—	1	17	
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Maad — Arrondissements	15	7	1	3	18	3	67	1	7	18	13	8	4	165	
Viru	3	1	—	—	4	—	8	—	1	2	1	1	2	23	
Järva	—	1	—	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	6	
Harju	1	—	—	2	2	1	11	—	2	3	1	1	—	24	
Lääne	—	1	—	—	1	—	3	—	—	3	—	1	—	9	
Saare	1	—	—	—	1	—	6	—	1	3	2	—	—	14	
Pärnu	2	1	1	—	4	—	13	1	1	2	3	—	—	31	
Viljandi	5	—	—	1	1	—	5	—	—	1	3	—	—	22	
Tartu	1	1	—	—	2	1	13	—	2	3	1	—	1	25	
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Võru	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	6	
Petseri	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	4	
Üldse — Gr. total	24	16	3	3	35	29	286	2	19	31	45	16	7	513	
%	4,1	3,1	0,6	0,6	6,8	5,7	55,7	0,4	3,7	6,0	8,8	3,1	1,4	100,0	

Kund — Par mois.

Jaanuar — Janvier	4,8	—	—	—	5,7	6,0	12,6	—	—	3,2	—	—	14,3	8,4
Febbruar — Février	—	—	—	—	11,4	—	13,6	—	—	3,2	—	12,5	—	8,9
Märts — Mars	19,0	6,3	—	—	14,3	—	3,5	—	—	6,5	8,9	—	—	6,1
Aprill — Avril	4,8	6,2	33,3	—	11,4	3,4	7,0	50,0	—	12,9	4,4	12,5	—	7,2
Mai — Mai	4,8	6,3	—	—	8,6	17,3	9,4	—	15,8	9,7	6,7	6,3	—	0,2
Juuni — Juin	—	12,5	33,3	33,3	8,6	13,8	7,7	—	15,8	6,5	8,9	25,0	42,8	9,0
Juuli — Juillet	4,8	12,5	33,4	—	8,6	—	9,1	—	21,0	3,2	13,3	12,5	—	8,0
August — Août	9,5	6,2	—	—	17,1	24,1	8,7	50,0	—	9,7	17,8	25,0	14,3	11,7
September — Septembre	23,8	37,5	—	—	5,7	10,3	10,1	—	31,0	12,0	6,7	6,2	14,3	11,7
Oktoober — Octobre	9,5	12,5	—	—	8,6	17,3	7,4	—	5,3	12,9	8,9	—	—	8,2
November — Novembre	19,0	—	—	—	—	—	7,7	—	10,5	12,9	20,0	—	14,3	8,2
Detsember — Décembre	—	—	—	—	—	6,0	3,2	—	—	6,4	4,4	—	—	2,9
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kellaeg — Par heures de la journée.

0—1	—	—	—	—	3,0	—	1,5	—	—	—	—	—	8,3	1,3
2—3	—	—	—	—	—	—	2,2	—	—	—	—	—	8,3	1,7
4—5	—	6,7	—	—	3,0	3,4	0,7	—	—	3,4	—	—	—	1,3
6—7	16,7	13,3	—	—	3,0	6,9	5,3	—	—	3,4	—	—	—	5,3
8—9	16,7	13,3	50,0	—	3,0	6,9	8,6	—	—	10,4	14,3	—	—	8,8
10—11	—	6,7	—	—	—	18,3	14,7	—	5,6	10,4	14,3	16,7	—	11,8
12—13	16,7	13,3	50,0	—	3,0	6,9	14,3	—	16,7	6,9	9,5	8,3	14,3	12,2
14—15	—	20,0	—	33,4	21,3	17,3	14,7	—	5,6	24,1	14,3	—	—	14,5
16—17	27,7	13,3	—	—	6,1	6,9	13,9	—	33,3	13,8	19,0	8,4	14,3	14,3
18—19	16,7	6,7	—	—	21,3	27,6	11,3	100,0	27,8	17,3	16,7	—	—	14,5
20—21	—	5,5	—	—	24,2	6,9	7,9	—	5,5	3,4	9,5	25,0	—	9,0
22—23	—	—	—	33,3	12,1	3,4	4,9	—	—	6,9	2,4	8,3	14,3	5,3
Kokku — Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Teadm. aeg	14,3	6,7	33,3	—	5,7	—	7,0	60,0	5,3	6,5	8,7	25,0	—	7,4

olukorra paranemine linnus, eesotsas Tallinnaga, kuna maal arvud on rohkem kõikuvad ja kohati osutavad 1936. a. koguni tõusu, nagu Saare- ja Pärnumaal.

Arvatult 1 000 elaniku kohta mootorsõidukitega õnnetuste arv Eestis, 1930—34. a. keskmisena 0,6⁰/₀₀ ja 1936. a. 0,5⁰/₀₀, ei ole sugugi kõrge, eriti võrreldes teiste maadega, näiteks Helveetsias 4,0⁰/₀₀, Itaalias 0,7⁰/₀₀, Soomes 1,1⁰/₀₀, Taanis 3,0⁰/₀₀. Ka Tallinna õnnetuste arv (2,1⁰/₀₀) ei ole kõrge võrreldes Helsingiga (3,6⁰/₀₀), Stokholmiga (5,4⁰/₀₀), Kopenhaageniga (8,3⁰/₀₀). Kuid arvates 1 000 mootorsõiduki kohta osutuvad Eesti arvud (v. eespool) võrdlemisi kõrgeiks, kui võtame arvesse, et mootorsõidukitega õnnetuste üldarv arvatud 1 000 a u t o kohta (väliarv mootorataste kohta andmete puudusel) oli 1935. a. Eestis 220, Helveetsias 184, Itaalias 75, Soomes 130, Taanis 92. Järelikult, võrdlemisi madal õnnetuste arv Eestis 1 000 elaniku kohta on tingitud vaid sõidukite väiksemast arvust, kuna õnnetuste sagedus näib olevat teistest kõrgem.

Juba 1932. a. kohta prefektuuridelt kogutud teadete põhjal valdavad enamuse (74,3%) õnnetustest mootorsõidukitega Eestis on tingitud mootorsõidukite juhtidest. Nüüd kasutadaolevail 1936. a. andmeil juhist on tingitud samuti valdav osa õnnetusi, nimelt 68,2%. Seejuures on oluline nentida, et selles arvus peaaegu etendab sõidukijuhhi ettevaatamatus ja hooletus — 55,7% õnnetuste koguarvust. Selle kõrval juhi osavusetus ja saamatus (5,7%) ning eriti purjusolek (6,8%) etendavad võrdlemisi tagasihoidlikku osa. Peale juhi teisteks tähtsamateks mootorsõidukitega õnnetuste põhjustajateks on liiklejad, kokku 18,9% juhul, nimelt: mootorsõiduki juhid üsna harva —

0,4%, jalgratturid sagedamini — 3,7%, hobusega sõitjad veel sagedamini — 6,0% ja eriti sagedasti jalgajad — 8,8%. Inimestest otseselt rippumatud põhjused — kokku 8,4%, esinevad üsna tagasihoidlikult: halb tee 4,1%, sõidukikirike 3,1%, sõiduki korrashoiu puudus 0,6% ja liiklemiskorralduse puudused 0,6%. Nii peab võitlust mootorsõidukite õnnetustega algama juhist ja nimelt juhtide valikust. Kuid ka teised liiklejad, samuti tee ja sõiduki korrashoid nõuavad küllalt tähelepanu.

Et kõige selle juures peab siiski arvestama ka inimestest täiesti rippumatuid asjaolusid, näitavad andmed õnnetuste aja kohta (tab. 2). Kõigepealt pälvivad tähelepanu ilmastiku mõjud: õnnetuste sagedus kasvab suvel ja jõuab kõrgeisundini sügis-suvel, aug. sept. kuul, kusjuures üksikute põhjuste rühmis suurima sagedusega esinevad väga iseloomulikuna: halva tee juures märts ja sept.-november, sõidukirikke juures sept.-oktoober, sõidukijuhhi ettevaatamatus juures sõdatalv ja -suvi, hobusega sõitjate juures kevad ja sügis, jalgaja juures suvi ja sügis. Kuigi ühe aasta arvud on veel võimetud kindla reegli-pärasuse väljendamiseks, on siiski märgata, et nii mootorsõiduki juht kui teised õnnetustegurid on mõjutatavad ilmastikust.

Samuti võib väita aja kohta öö-päeva jooksul (tab. 2): suurim arv õnnetusi juhtub järjest kasvades ühes liikvelolevate mootorsõidukite arvu ja muu liiklemise sageduse kasvamisega päeval, kõrgeisundina kellal 14—19. Tähendab, et liiklemise kasvades ka liiklemistingimused raskenevad ja õnnetuste võimalus kasvab. See ilmneb selgesti kõigi põhjuste juures, eriti sõidukijuhhi ettevaatamatuses rühmas.

Mootorsõidukitega õnnetuste põhjus ja õnnetusi inimestega — Accidents avec personnes d'après les causes des accidents.

3.	Põhjus — Cause														Kokku — Total	Sellest: Surmasõidukid Dont personnes tuées
	Halb tee Mauvants état de route	Sõiduki rike Rupture de voiture	Sõiduki korrashoiu puudus Manque d'entretien de voiture	Liiklemiskorralduse puudus Défaut dans l'organisation de la circulation	Sõidukijuhhi Fautes des chauffeurs				Teised liiklejad Fautes des autres circulants				Teised põhjused Autres causes	Põhjus teadmata Cause inconnue		
					Purjusolek Ivresse	Osavusetus ja saamatus Manque d'expérience	Ettevaatamatus ja hooletus Inattention	Mootorsõiduki Vehicule à moteur	Jalgrattur Bicyclette	Hobusega sõitja Voitures hippomobiles	Jalgaja Piétons					
Õnnetusi inimestega — Accidents avec victimes.																
Ei olnud	47,0	50,2	100,0	33,3	54,3	58,0	50,6	—	31,0	61,3	4,4	43,7	28,0	50,1	—	—
Ohi	52,4	43,8	—	60,7	45,7	41,4	43,4	100,0	68,4	38,7	95,0	50,3	71,4	49,9	—	—
Kokku	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	—
Inimestega õnnetuste arv	11	7	—	2	16	12	124	2	13	12	43	9	5	256	—	—
Kannatanute arv — Nombre des victimes.																
Sõiduki juht	8,7	10,0	—	—	12,1	18,8	7,0	100,0	—	7,7	2,3	8,4	50,0	8,9	10,3	—
Sõitjad	60,9	80,0	—	60,7	48,5	43,8	13,2	—	—	23,1	—	75,0	25,0	20,5	44,8	—
Teise sõiduki juht	—	—	—	—	—	—	4,2	—	—	—	—	3,3	—	2,1	—	—
Teise sõiduki sõitjad	—	—	—	—	—	—	3,5	—	—	—	—	—	—	1,5	—	—
Jalgaja	17,4	10,0	—	—	30,3	25,0	45,8	—	—	—	97,7	—	25,0	39,9	37,9	—
Jalgrattur	4,9	—	—	33,3	—	6,2	11,1	100,0	—	—	—	—	8,8	10,1	3,5	—
Hobusega sõitja	8,7	—	—	—	9,1	6,2	14,6	—	—	69,2	—	—	—	11,0	3,5	—
Kokku	100,0	100,0	—	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	—
Sellest: mehi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65,1	—	—
naisi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34,9	—	—
Kannatanute arv	23	21	—	3	33	16	145	2	13	13	44	12	5	330	29	—

Mootorsõidukitega õnnetuste tagajärjed inimeste suhtes 1936. a. (tab. 3) esinevad küllalt raskeina: 513 õnnetusjuhus on olnud õnnetusi inimestega 257 ehk 49,9%, neist 256 juhul 330 inimesega ja peale selle 1 juhul teadmata arvu liiniomnibuse sõitjatega; eelmainitud 330 inimesest said surma 29 inimest ehk 8,8%.

Kannatanute seas esinevad suurimas arvus jalgajad (39,9%, neist surma saanud 11), siis sõitjad (26,5%, neist surmasaanud 13), hobusega sõitjad (11,0%, surma 1), jalgratturid (10,1%, surma 1) õnnetusega sõiduki juht (8,9%, surma 3) ja lõpuks teise sõiduki juht (2,1%) ning sõitjad (1,5%).

Varem Keskbüroo väljaandels ilmunud artiklid:

Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1934. a. — G. Tomberg, E. Statistika nr. 107(10), 1935. a., lk. 484—486.
 Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1933. a. — G. Tomberg, E. Statistika nr. 154(9), 1934. a., lk. 473—474.
 Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1932. a. — H. Reiman, E. Statistika nr. 142(9), 1933. a., lk. 458—460.
 Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1931. a. — H. Reiman, E. Statistika nr. 130(9), 1932. a., lk. 493—495.
 Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1930. a. — H. Reiman, E. Statistika nr. 116(7)—117(8), 1931. a., lk. 444—446.

R. Kikkerist.

PANDIMAJAD 1936. a.
 LOMBARDS en 1936.

Sisu: 1. Pandimajade operatsioonid, lk. 233. 2. Pantlaenude summad, lk. 235. 3. Pantlaenu suuruse järgi Tallinna pandimajas, lk. 235. 4. Olustatud pandid, lk. 235. 5. Laenuitingimused, lk. 236. 6. Tulud ja kulud, lk. 236. 7. Arisels, lk. 237.

1936. a. tegutses endiselt ainult kaks omavalitsuse pandimaja — Tallinna linna pandimaja ja Tartu linna laenukassa ja komisjonikauplus. Järgnev ülevaade on koostatud Tallinna linna pandimaja trükkis avaldatud 1936. a. aruande ning Tartu linna laenukassa ja komisjonikaupluse poolt 1936/37. m.-a. kohta koostatud andmeil.

1. Pandimajade operatsioonid.
Opérations des lombards.

Pandimajade tegevus arenes normaalselt ja, nagu varemmailgi aastail, tõusu suunas. Uute laoruumide kasutamisele võtmisega Tallinna pandimajas saadi üle teravast ruumipuudusest, mis 1935. a. suvel takistas mõnda liiki riidepantide vastuvõtmist. Samuti võeti nüüd aasta läbi vastu jalgrattaid, mida varem sai võtta vastu ainult sügiskuudel ja hoida pandiks vaid kevadeni, sest puudus ruum nende hoiuks suvekuudel. Peale selle võidi nüüd võtta vastu igasuguseid suuremaid esemeid.

Tallinna pandimaja märgib 1936. a. aruandes, et tegevuse tõusuga ja pandimaja kasustajate ringkonna suurenemisega andis ennast tunda teravamalt kui varemalt operatsioonisaali väikus ja büroorumide kitsikus. Kuna ka laoruumid võivad mõne aasta pärast jääda jälle kitsaks, kui tegevus areneb viimaste aastate tempos, siis tuleb tõenäoliselt juba ligemal aastail hakata kavatsesema uut juurdeehitist, kuhu peale uute laorumide tuleb mahutada ka uus ajakohane operatsioonisaal ja nõuetele vastavad büroorumid.

Pandimajade operatsioonid 1933—36. a.
Opérations des lombards de Tallinn et Tartu de 1933—36.

1.	Operatsioonide arv keskmiselt päevas Nombre d'opérations par jour	Pantide arv — Nombre des gages					
		Vastuvõetud pandid Entrés par engagement				Lanustatud pandid Sortis par dégage- ment	Eelarveaasta lõpul A la fin de l'année budgétaire
		Riide- varustus Vêtements	Muud pandid Autres gages	Kokku Total	Tallinn.		
1936 . . .	841	63 196	20 829	100 025	96 084	47 738	
1935 . . .	777	56 957	35 047	91 004	91 959	44 747	
1934 . . .	756	54 453	34 689	89 142	83 628	45 702	
1933 . . .	703	49 065	34 161	83 226	81 349	45 038	
					Tartu.		
1936/37 . .	420	.	.	53 459	49 337	20 200	
1935/36 . .	390	.	.	49 243	45 297	20 904	
1934/35 . .	358	.	.	44 218	42 003	24 598	
1933/34 . .	342	.	.	42 170	38 112	24 040	

Pandimajade peamiseks ülesandeks on lühiajaliste laenude andmine panditavate esemete vastu. Peale selle võetakse asju komisjonimütügil ja hoiule.

Tallinna pandimaja tegevus näitab 1930. a. peale criti hoogsat tõusu: 1930. a. anti uusi laene 64,1 tuhat pandi vastu, 1931. a. tõusis uuesti väljaantud pantlaenude arv 70,3 tuhat peale (1930. a. võrreldes 9,7% enam), 1932. a. 79,8 tuhat (23,7%), 1933. a. 83,8 tuhat.

(30,7%), 1934. a. 89,1 tuh. (39,0%), 1935. a. 91,0 tuh. (42,0%) ja 1936. a. 100,0 tuh. (56,0%) ning laenusummad neil aastail suurenesid vastavalt 826,4 tuh. kr, 858,5 tuh. kr (3,9%), 998,2 tuh. kr (20,8%), 968,9 tuh. kr (17,2%), 1 059,5 tuh. kr (28,2%), 1 096,1 tuh. kr (32,6%) ja 1 243,9 tuh. kr (50,6%).

Arvuliselt uuesti väljaantud pantlaenuid on tõusnud 1936. a. Tallinna pandimajas 9,9% (100 025 : 91 004). Tallinna pandimaja operatsioonide üldarv tõusis 233 010 pealt (1935. a.) 249 811 peale (1936) ehk 7,2%. Seega keskmiselt 841 operatsiooni tegevuspäeva kohta, mis on eelmise aastaga võrreldes 64 operatsiooni ehk 8,2% rohkem. Suurima osa pandimajade tegevusest moodustab pantlaenude väljaandmine käsipantide vastu. 1936. a. lunastati 96 984 panti eelmise aasta 91 959 panti vastu ehk 5,6% enam. Tegevusaasta lõpuks jäi ladudesse väljalunastamata pante 47 788 eelmise aasta 44 747 vastu, seega 6,8% rohkem.

Riidevarustuse kindlustusel väljaantud pantlaenuid tõusid 1936. a. 12,9% (63 196:55 957), kuna pantlaenuid muude esemete kindlustusel, nagu klaverid, raadiovastuvõtjad, mööbel, õmblus- ja kirjutusmasinad, jalgrattad, laskeriistad, karusnahad, vaihad, kallismetallid jne. näitasid tõusu 5,1% (36 829 : 35 047). Võrdluseks olgu tähendatud, et 1935. a. tõusid pantlaenuid riidevarustuse kindlustusel 2,8% ja teiste esemete kindlustusel 1,0%. Ülaltoodust sel-

Vastuvõetud riidevarustuse ja muude pantide vahelkorrd Tallinna linna pandimajas 1933—36. a. (%) — *Rapport entre les articles de vêtement et autres objets parmi des gages du lombard de Tallinn de 1933—36 (%)*.

2.	Arvuline vahekorrd <i>D'après le nombre</i>		Vahekorrd hinnatud väärtuse järgi <i>D'après la valeur</i>	
	Riide- varustus	Muud pandid	Võetements	Autres gages
1936 . . .	63,2	36,8	48,7	51,3
1935 . . .	61,5	38,5	45,5	54,5
1934 . . .	61,1	38,9	46,1	53,9
1933 . . .	59,2	40,8	45,0	55,0

gub, et Tallinna pandimaja tegevuse laienemine sündis 1936. a. esijoonel riidevarustuse, s. o. väiksemasummaliste pantlaenude tõusu arvel, ehkki ka pantlaenuid teiste esemete kindlustusel näitavad hoogsat tõusu. Elavamais kuudeks pandimaja tegevuse alal olid aprill, mai ja oktoober, vaiksimateks — jaanuar, veebruar, juuli ja august.

Pantlaenude erineva liikumise tagajärjel on muutunud ka kahe pantlaenude liigi arvuline ja summaline vahekorrd. Tab. 2 näeme, et esimesse liiki kuuluvate esemete osatähtsus langeb järjekindlalt iga aastaga. Nii oli see 1933. a. 40,8%, 1934. a. 38,9%, 1935. a. 38,5% ja 1936. a. 36,8% laenude üldarvust, kuna siia liiki kuuluvad laenusummad on vastavalt 55,0%, 53,9%, 54,5% ja 51,3%. Teise liigi, s. o. riidevarustuse kindlustusel antud pantlaenude osatähtsus on järjest kasvamas. Laenude arv riidevarustuse kindlustusel oli 1933. a. 59,2%, 1934. a. 61,1%, 1935. a. 61,5% ja 1936. a. 63,2% panditud esemete üld-

arvust ning laenusummade osatähtsus 45,0%, 46,1%, 45,5% ja 48,7%. Selline vahekorrd panditavate esemete arvulises vahekorras näitab, et hinnalisemate pantide omanikud, kes mõõdnud majanduskriisi tõttu olid sunnitud kasutama pandimajalaene, nüüd kõrge majanduskonjunkturi puhul hakkavad tõmbuma tagasi. Nii jäävad pantlaenude kasustajajaks odavamate pantide omanikud — kehvemad kodanikud.

Tartu pandimajas 1936/37. m.-a. uuesti väljaantud pantlaenuid tõusid 8,2% (53 459:49 387). Keskmiselt tõusis operatsioonide arv tegevuspäeva kohta 10,0% (429:390). Lunastati pante 1936/37. m.-a. 9,0% enam kui 1935/36. m.-a. (49 387:45 297) ja pantlaenuid arv oli majandusaasta lõpul 29 200 eelmise majandusaasta 26 904 vastu ehk 8,5% võrra suurem.

Tallinna pandimajal oli 1936. a. kaks komisjonikauplust. Kuna pandimajakauplused võtavad võrdlemisi tagasihoidlikku komisjonitaset (10% müüdü asja hinnast) ja müüvad esemeid võimalikult soodsate hindadega, siis on nende vahetalitust kodanikud kasutanud võrdlemisi elavalt ja kaupluste müügioperatsioonid näitavad järjekindlat tõusu. 1936. a. toodi komisjonimüügile 7 847 eset eelmise aasta 6 437 eseme vastu ehk 21,9% enam ja nende hinnatud väärtus oli vastavalt 212,7 tuh. kr eelmise aasta 191,2 tuh. kr vastu ehk 11,2% kõrgem. Komisjonimüügile toodud esemetest müüdi 1936. a. 6 844 eset ehk 87,2% 168,1 tuh. kr väärtuses eelmise aasta 143,2 tuh. kr vastu, seega lähimüük tõusis 1936. a. 17,4% ja puhaskasu vastavalt 1,4 tuh. kr-lt 3,0 tuh. kr-le, tõustes 1,6 tuh. kr võrra, s. o. enam kui kahekordseks. Komisjonimüügile toodud esemeid võeti tagasi 480 eset ehk 6,1% komisjonimüügile toodud esemete üldarvust. Keskmiseks müüdü eseme hinnaks oli 1936. a. 24,6 kr eelmise aasta 24,7 kr vastu.

Suurt tõusu näitavad hoiuletoodavad esemed. Kuna varemil aastail saadi ruumpuudusel võtta hoiule esemeid ilma laenu tahtsuga piiratud arvul, siis 1936. a. uute laorumide kasutamiselevõtmisega tõusis nende arv juba 705 peale eelmise aasta 539 eseme vastu ehk 19,7% enam. Aasta jooksul anti hoiule võetud esemeid omanikele tagasi 656 eset ehk 93,0%. Elavamais asjade hoiuleandmise kuudeks olid 1936. a. mai ja juuni. Sellest selgub, et kodanikud kasustavad hoiuleandmise võimalust ilma laenu võtmata peamiselt talveriiete, lauahõbeda ja mitmesuguste muude väärtuslike esemete hoidmiseks eeskätt süvekuudel. Hoiumaksu võetakse 1% kuus asjade hinnatud väärtusest ja seda saadi 1936. a. 1,8 tuh. kr.

Tartu pandimaja toodi komisjonimüügile 1936/37. m.-a. 2 000 eset eelmise m.-a. 1 681 eseme vastu ehk 19,0% enam. Komisjonimüügile toodud esemeist müüdi m.-a. jooksul 1 639 eset ehk 82,0%. Müüdü eseme keskmiseks hinnaks oli 26,7 kr eelmise aasta 23,7 kr vastu. Tagasi võeti komisjonimüügile toodud esemeid arvult 318 ehk 15,9% komisjonimüügile toodud esemete üldarvust. Hoiule võeti 1936/37 m.-a. 204 eset eelmise aasta 144 eseme vastu ehk 41,7%

rohkem. Aasta jooksul anti hoiulevõetud esemeid omanikele tagasi 191 eset ehk 93,6% hoiuletoodud esemete üldarvust.

2. Pantlaenued summad.

Montant des prêts.

Rööbiti pantide arvilise töusuga on tõusnud ka nende kindlustusel väljaantud laenusummad. Tallinna pandimaja andis 1936. a. välja uusi pantlaene 1 244 tuh. kr eelmise aasta 1 096 tuh. kr vastu ehk 13,5% võrra enam. Samal ajal nende pantide hinnatud väärtus tõusis 222 tuh. kr ehk 13,5% (1 866 : 1 644). Aasta lõpul seisis Tallinna pandimajal pantlaenu all 647 tuh. kr eelmise aasta 587 tuh. kr vastu ehk 10,2% enam. Pantlaenu riidevarustuse kindlustusel tõusid Tallinna linna pandimajas 1936. a.

Pantlaenued summad 1933—36. a. — Prêts accordés de 1933—36.

3.	Aasta jooksul vastu võetud pantide hinnatud väärtus (tuh. kr) Evaluation des gages acceptés (milliers de kr)				Uute pantlaenued summa (tuh. kr) Prêts accordés (mill. de kr)		Pantlaenued summa eelarve-aasta lõpul — Montant des prêts à la fin de l'année budgétaire	Pantlaenu keskmine suurus (kr) Montant moyen d'un prêt (kr)	Tasutud laenu (tuh. kr) Mont. des déquements (milliers de kr)
	Riidevarustus Vêtements	Muud pandid Autres gages	Kokku — Total						
	Tallinn.								
1936 . . .	1 866	606	638	1 244	647	12,4	1 184		
1935 . . .	1 644	499	597	1 096	587	12,0	1 075		
1934 . . .	1 589	488	571	1 069	593	11,9	947		
1933 . . .	1 453	436	533	989	553	11,0	999		
	Tartu.								
1936/37 . .	874	.	.	576	319	10,8	521		
1935/36 . .	777	.	.	511	284	10,4	498		
1934/35 . .	678	.	.	445	254	10,1	415		
1933/34 . .	614	.	.	403	238	9,9	371		

21,4% (606:499) ja laenuud muude esemete kindlustusel 6,9% (638:597). Ühes pandimaja tegevuse laienemisega ja pantlaenued üldsumma tõusuga on tõusnud ka keskmine pandi vastu antud laenusumma 12,0 kr-lt 1935. a. 12,4 kr-le 1936. a. Tasutud laenued summa on 1936. a. läbikäigu suurenemise tõttu tõusnud 1 184 tuh. kr-le eelmise aasta 1 075 tuh. kr vastu, seega tõus 109 tuh. kr ehk 10,1%.

Oksitud pandid 1931—36. a. — Gages vendues aux enchères de 1931—36.

5.	Tallinn						Tartu					
	1936	1935	1934	1933	1932	1931	1936/37	1935/36	1934/35	1933/34	1932/31	1931/32
Üldarv — Nombre total	1 643	1 626	1 534	1 733	1 846	1 692	1 203	1 211	1 197	1 142	941	920
% aastast vastuvõetud nute pantide koguarvu kohta — % au total des gages entrés	1,0	1,8	1,7	2,1	2,3	2,4	2,3	2,5	2,7	2,7	2,6	4,1
Pandil lasuv keskmine laenu suurus (kr) — Montant moyen d'un prêt (kr)	9,8	9,3	8,5	8,7	11,1	8,5	7,5	7,5	7,1	7,3	8,1	9,4
Müügil saadud keskmine ühe pandi eest (kr) — Somme moyenne perçue à la vente (kr)	22,3	24,5	19,5	19,4	23,1	20,1	14,0	14,6	14,7	14,0	15,6	17,6
Pantide müügist rohkem saadud kui pandil lasuv laen (%) — Somme perçue en % au prêt correspondant	128,5	119,3	129,7	123,8	107,2	130,5	86,2	94,0	106,9	100,6	91,5	87,2

näitajale. 10 aasta mõeldisel kantakse oksjoni ülejäägid pandimaja tulude arvele. Väljavõtmata 1926. a. oksjonite ülejääke oli Tallinna pandimajas 1936. a. 1,8 tuh. kr eelmise aasta 2,3 tuh. kr vastu.

Tartu pandimaja andis 1936/37. m.-a. välja uusi pantlaene 575 tuh. kr eelmise m.-a. 511 tuh. kr vastu ehk 12,5% enam, kuna nende hinnatud väärtus tõusis 97 tuh. kr ehk 12,5% (874:777). Tegevusaasta lõpul oli Tartu pandimajal pantlaenued all 319 tuh. kr eelmise aasta 284 tuh. kr vastu ehk 12,3% enam. Tasutud laenued summa on 1936/37. m.-a. läbikäigu suurenemise tõttu tõusnud 521 tuh. kr eelmise m.-a. 466 tuh. kr vastu ehk 11,3%. Tartu pandimaja 1936/37. m.-a. keskmine pantlaenu summa tõusis 10,8 kr eelmise m.-a. 10,4 kr vastu.

3. Pantlaenued suuruse järgi Tallinna pandimajas.

Répartition des prêts accordés d'après le montant à Tallinn.

Suuruse järgi pantlaene rühmitab ainult Tallinna pandimaja. Tab. 4 nähtub, et kõige väiksemate laenued arv (kuni 5 kr ühe pandi vastu) on suhteliselt langenud (32,7:29,3). Samuti on osatähtsusest langenud ka järgmine laenued suurusrühm — laenued 5,1 — 10 kr (37,2:37,1). Suuremate laenued

Pantlaenued jaotus suuruse järgi Tallinna linna pandimajas 1933—36. a. (%) — Répartition des prêts accordés d'après le montant à Tallinn de 1933—36 (%).

4.	Laenu suurus (kr) — Montant (kr)				Kokku Total
	—5	5,1—10	10,1—50	50,1—	
1936 . . .	29,3	37,1	31,6	2,0	100
1935 . . .	32,7	37,2	28,2	1,9	100
1934 . . .	33,0	37,1	27,1	1,9	100
1933 . . .	37,0	34,5	26,0	1,9	100

rühmad andsid 1936. a. juba ülekaalu, võrreldes eelmise aastaga: laenued 10,1 — 50 kr on tõusnud arvuliselt 28,2%-lt 31,6%-le ja laenued üle 50 kr 1,9%-lt 2,0%-le pantlaenued üldarvust.

4. Oksitud pandid.

Gages vendues aux enchères.

Pandimajadel on põhikirja alusel õigus tähtajal väljalunastamata pandid pantlaenued katteks oksjoniteel määrata sündmüügile. Oksjone peetakse igal kuul. Müügil saadud summast kaetakse kõigepealt pantlaenu ühes protsentidega ja oksjonikuhudega. Ülejäänud osa hoitakse pandimajas 10 a. ja kuulub väljaandmisele vastava pandipileti ette-

Eelmiste aastate väljavõtmata oksjonitulejääke, mis kuuluvad pantijaile väljamaksmiseks, on Tallinna pandimajas: 1927. a. 2,9 tuh. kr, 1928. a. — 3,2, 1929. a. — 9,1, 1930. a. — 2,6, 1931. a. — 2,8,

1932. a. — 2,7, 1933. a. — 2,7; 1934. a. — 2,3, 1935. a. — 2,6 ja 1936. a. 4,6 tuh. kr, kokku 35,5 tuh. kr.

1936. a. müüdi oksjonil Tallinna pandimajas 1 643 panti ehk 1,6% eelmise aasta 1,8% vastu uuesti vastuvõetud pantide üldarvust. Suhteliselt oksitud pantide arv oli 1936. a. lähedalt võrdne eelmise aasta omale (1 643:1 626). Tartu pandimajas müüdi oksjonil 1936/37. m.-a. 1 203 panti ehk 2,3% m.-a. jooksul vastuvõetud pantide üldarvust. Ent võrreldes eelmise aastaga Tartu pandimajas 1936/37. m.-a. oksitud pantide arv on suhteliselt langenud 8 eseme ehk 0,7% võrra.

Pantlaenu suuruse ja oksitud pantidel lasuva laenusumma võrdluse selgub, et sündmüügile lastakse minna väiksema väärtusega esemeid, väärtuslikumaid pante aga ei taheta lasta oksida, sest oksjonil saadav hind on enamjaolt väiksem kui panti tõeline väärtus. Uuesti väljaantud keskmine pantlaenu suurus oli Tallinna pandimajas 1936. a. 12,4 kr ja Tartu pandimajas 10,8 kr, oksitud pandil lasuv laenu oli aga samal ajal Tallinnas keskmiselt 9,8 kr ja Tartus 7,5 kr.

Kuna pante hinnatakse madalalt ja põhikirja kohaselt antakse laenu Tallinnas kuni 2/3 ja Tartus 3/4 panti hinnatud väärtusest, siis pantide müügist tavaliselt saadakse märksa rohkem kui neil lasub laene. 1936. a. saadi Tallinna pandimajas pantide oksimisel rohkem 128,5% ja Tartu pandimajas 86,2%. Müügil saadi keskmiselt ühe panti eest Tallinna pandimajas 1936. a. 22,3 kr eelmise aasta 24,5 kr vastu, seega 9% vähem, Tartu pandimajas aga 1936/37. m.-a. 14,0 kr 1935/36 m.-a. 14,8 kr vastu ehk 4,1% vähem.

5. Laenuitingimused. Tallinna pandimaja võttis *Conditions du crédit.* 1936. a. pantlaenude pealt 7%. Peale selle võeti pantide hoidmise ja tule vastu kindlustuse katteks 7,2% aastast panti hinnatud väärtusest. Piletimaksu võeti ühekordselt iga uue pantlaenu pealt 1% laenusummast. Nii võttis Tallinna pandimaja pantlaenude pealt ühes piletimaksuga kokku 1936. a. 15,2% aastast.

Tartu pandimaja võttis 1936. a. pantlaenude pealt samuti 7%. Hoiu- ja tulekindlustuse maksu võttis Tartu pandimaja 10% ja piletimaksu 1% aastast. Ühes piletimaksuga tuli maksta pantlaenude pealt Tartu pandimajas 18% aastast ehk 2,8% enam kui Tallinna pandimajas. Võrdluseks olgu tähendatud, et samal ajal oli erapankade diskontoprotsent 7%

Laenukapitali % erapankades ning Tallinna ja Tartu linna pandimajas (ühes pantide hoiu- ja kindlustuskuludega ning ühekordse piletimaksuga) 1933—36. a. — % payés sur les prêts accordés par les lombards à Tallinn et Tartu en comparaison avec les % aux banques de 1933—36.

6.	Pandimajad Lombards		Erapangad — Banques privées	
	Tallinn	Tartu	5 suuremat panka 5 banques principales	16 väiksemat panka 16 petites banques
1936 . . .	15,2	18	7	7
1935 . . .	15,2	18	7	7
1934 . . .	15,2	18	6,5—7	6,5—7
1933 . . .	15,2 ¹⁾	18 ¹⁾	7 ²⁾	7 ²⁾

aastas. Siit selgub, et pantlaenude kasustamine on ümmarguselt 2 korda kallim kui erapankade diskonto-krediidi kasustamine. See on tingitud otseselt pandimajade krediteerimise süsteemist, osalt aga sellest, et pandimajad on omakapitaliga nõrgalt varustatud. Laenatud kapitali ja kindlustus- ning muude kulude tõttu pandimajade ärikulud tõusevad palju kõrgemale kui harilikku krediiditasutiste ärikulud.

6. Tulud ja kulud. Ühes tegevuse suurenemisega *Recettes et dépenses.* tõusis 1936. a. ka kassa üldine läbikäik Tallinna pandimajas 3 749 tuh. kr-le eelmise aasta 3 425 tuh. kr vastu, seega suurenemine 324 tuh. kr ehk 9,5%. Seoses läbikäigu suurenemisega tõusis päevane läbikäik Tallinna pandimajas 11,4 tuh. kr-lt 1935. a. 12,0 tuh. kr-le 1936. a., suurenemine 10,5%. Tartu pandimajas oli kassa üldine läbikäik 1936/37. m.-a. 1 670 tuh. kr eelmise m.-a. 1 380 tuh. kr

Pandimajade kassa üldine läbikäik ning tulud ja kulud 1931—36. a. (tuh. kr).
Montant des transactions, recettes et dépenses des lombards de 1931—36 (milliers de kr).

7.	Tallinna pandimaja — Lombard de Tallinn						Tartu pandimaja — Lombard de Tartu					
	1936	1935	1934	1933	1932	1931	1936/37	1935/36	1934/35	1933/34	1932/33	1931/32
Kassa läbikäik — Montant des transactions:												
a) Üldse — Total	3 749	3 425	3 134	2 807	3 087	2 490	1 670	1 380	1 254	1 108	845	664
b) Operatsioonipäeva kohta — Moyenne par un jour	12,6	11,4	10,6	9,4	10,3	8,4	5,7	4,6	4,2	3,7	2,8	2,2
Tulud — Recettes	170,7	160,1	145,5	138,5	140,3	135,0	80,0	71,9	67,9	61,9	47,8	43,2
Sellest %-s — Dont en %:												
a) % ja komisjon — % et commissions	85,0	84,8	85,0	87,7	87,3	87,7	97,8	97,6	97,3	97,6	97,8	97,0
b) Muud — Autres	15,0	15,2	14,4	12,3	12,7	12,3	2,2	2,4	2,7	2,4	2,2	3,0
Kulud — Dépenses	135,0	129,3	112,5	110,3	122,3	122,8	59,7	48,6	41,9	40,5	36,7	34,4
Sellest %-s — Dont en %:												
a) Valitsemis- ja ülalpidamiskulud — Frais de l'administration et d'entretien	50,5	51,8	51,9	50,7	47,2	49,1	50,8	61,3	65,7	64,5	62,5	.
b) Operatsioonikulud — Frais d'exploitation	43,4	43,3	43,0	44,2	48,3	46,5	23,8	24,8	27,7	27,0	30,3	.
c) Muud — Autres	6,1	4,9	5,1	5,1	4,5	4,4	25,4	13,9	6,6	7,9	7,2	.
Ruhaskasu — Bénéfice net	35,7	30,8	33,0	23,8	18,0	12,2	20,3	23,8	26,0	21,4	11,1	8,8

¹⁾ 1. XI 1933 peale (kuuni 1. novembrini võeti Tallinnas 16,2 ja Tartus 19%).

²⁾ 1. XI 1933 peale (kuuni 1. novembrini võeti 8%).

vastu, mis annab suurenemise 290 tuh. *kr* ehk 21,0%. Keskmiselt operatsioonipäeva kohta oli Tartu pandimaja kassa läbikäik 5,7 tuh. *kr* eelmise aasta 4,6 tuh. *kr* vastu ehk 23,9% suurem.

1936. a. tegevus lõppes Tallinna pandimajas suurema ja Tartu pandimajas väiksema puhtakasuga kui eelmise aasta. Tallinna pandimajal oli 1936. a. tulusid üldsummas 170,7 tuh. *kr* 1935. a. 160,1 tuh. *kr* vastu ehk 6,6% enam, mille juures kulused ühes hoonete amortisatsiooniga ja laenude kustutamiseks oli 135,0 tuh. *kr* eelmise aasta 129,3 tuh. *kr* vastu, mis annab kulude tõusu 4,4%. Seega jäi 1936. a. tegevusest puhaskasu 35,7 tuh. *kr* eelmise aasta 30,8 tuh. *kr* vastu ehk 15,9% võrra rohkem. Tallinna pandimaja 1936. a. aruandest selgub, et puhtakasu suurenemine tegevusaastal, võrreldes eelmise aastaga, on sündinud osalt kaupluste arvel. Kaupluste puhaskasu tõusis 1936. a. 1,6 tuh. *kr*. Samuti on tulud suurenenud kinnisvaradelt saadavate tüüride arvel, milliseid summasid ei saa lugeda pandimaja otsese tegevuse tuludeks. Üüridest saadi 1936. a. tulu 8,3 tuh. *kr*. Tulude osas Tallinna pandimaja saavutas 85,0% laenuprotsentidest ja komisjonist. Muud tulud — sissetulekud oksjonikulude katteks, piletimaks, üürid, 1936. a. väljavõtmata oksjoni ülejäägid 10 aasta aegumise tõttu jne. — moodustasid pandimaja tuludest 15,0%. Kuludest 50,5% läks pandimaja valitsemise ja ülalpidamise kulude katteks, 43,4% pandimaja operatsioonidest tingitud kuludeks. 6,1% kulude üldsummast läks Tallinna pandimajas amortisatsiooniks, kinnisvara amortisatsiooniks 2% selle väärtusest ja vallasvara amortisatsiooniks 10% vallasvara väärtusest.

Tartu pandimaja 1936/37. m.-a. puhaskasu on 12,9% väiksem 1935/36. m.-a. puhaskasust (20,3:23,3). Tulusid olid 1936/37. m.-a. 80,0 tuh. *kr*, 1935/36. m.-a. 71,9 tuh. *kr* vastu ehk 11,3% enam. 84,9% tuludest sai pandimaja laenu- ja hoiuprotsentidest, 7,1% piletimaksust, 5,5% komisjonimaksudest, 1,3% hoiuakasust ja 1,2% andsid oksjoni ülejäägid, omandiks jäänud pandid ja muud mitmesugused tulud. Kulused ühes laenude kustutamise ja vallasvara amortisatsiooniga oli Tartu pandimajal 1936/37. m.-a. 59,7 tuh. *kr* eelmise m.-a. 48,6 tuh. *kr* vastu, seega suurenemine 11,1 tuh. *kr* ehk 22,8%. 50,8% läks pandimaja valitsemise ja ülalpidamise kulude katteks, operatsioonikulude katteks läks 23,8% ning 25,4% kulude üldsummast läks mitmesugusteks muudeks kuludeks.

7. Äriseis.

Bilans.

Tallinna pandimaja äriseis

31. XII 1936 oli 1 323,4 tuh.

kr 1935. a. 1 263,9 tuh. *kr* vastu, seega suurenemine 59,5 tuh. *kr* ehk 4,7%. Pandimaja aktiivast moodusta-

sid pantlaenu 48,9% (646,8 tuh. *kr*), kinnisvara 23,6% (314,7 tuh. *kr*), vallasvara 1,7% (22,4 tuh. *kr*), kindlustuste deebitorid 21,5% (285,0 tuh. *kr*), sellest obligatsioonide kindlustusel 155,0 tuh. *kr* ja vekslite kindlustusel 130,0 tuh. *kr*, deebitorid 2,2% (28,6 tuh. *kr*) ja muud aktiiva arved 1,9% (25,9 tuh. *kr*). Passiivas esinevad osatähtsuselt esikohal laenu pandimaja tegevuskapitali suurendamiseks. Neid laene oli Tallinna linnapangalt (kontokorrent arve) 121,3 tuh. *kr*, Pikalaenu pangalt hüpoteeklaenu 214,6 tuh. *kr*, Eesti Hüpoteegipangalt 22,9 tuh. *kr*, kokku 358,8 tuh. *kr* ehk 27,1% bilansi üldsummast — eelmise aasta 30,0% vastu. Pandimaja põhikapital 428,5 tuh. *kr* moodustas 32,4% bilansist ja on eelmise aasta põhikapitalist suurem 27,8 tuh. *kr* ehk 6,9%. Antud kindlustused 285,0 tuh. *kr* tegid bilansist 21,5%, tähtajaline laen linnapangalt 85,5 tuh. *kr* ehk 6,5%, maksumakslid 40,0 tuh. *kr* ehk 3,0% ja muud passiivaarved 89,8 tuh. *kr* ehk 6,8% bilansi üldsummast.

Tartu linna pandimaja bilanss 31. III 1937 oli 380,8 tuh. *kr* ehk 23,8% Tallinna pandimaja bilansist. Tartu pandimaja aktiiva seisab samuti enamjaolt pantide all olevates laenudes 319,3 tuh. *kr* ehk 83,8% bilansi üldsummast eelmise aasta 81,7% vastu ja 61,5 tuh. *kr* ehk 16,2% bilansist seisib muude aktiiva arvete all eelmise aasta 63,4 tuh. *kr* vastu. Kinnisvarade puudumise tõttu Tartu pandimaja aktiivast seisab pantlaenu all tunduvalt suurem osa kui Tallinna pandimajal. Samuti kui Tallinna pandimaja, ka Tartu pandimaja opereerib suurel määral laenukapitaliga, mis on hangitud tegevuskapitali suurendamiseks. Passiivas osatähtsuselt esikohal seisab tegevuskapital, milles 31. III 1937 oli 170,0 tuh. *kr* ehk 44,6% bilansi üldsummast eelmise aasta 160,0 tuh. *kr* vastu. Teisel kohal esinevad laenu tegevuskapitali suurendamiseks. Suurimaks võlausaldajaks on Tartu linnapank 46,7 tuh. *kr* ehk 12,3%. Pikalaenu pank 45,3 tuh. *kr* ehk 11,9%, teised linnaasutised 57,9 tuh. *kr* ehk 15,2%, pantijate poolt väljastamata oksjoni ülejäägid 17,7 tuh. *kr* ehk 4,6% ja teiste passiiva arvete järele 22,9 tuh. *kr* ehk 6,0% bilansi üldsummast.

Ülaltoodust selgub, et sellise suure arvu operatsioonide ja võrdlemisi suurte läbikäikude juures pandimajade puhaskasu on väga tagasihoidlik, mis tuleb sellest, et pandimajad töötavad peamiselt laenatud operatsioonikapitaliga. Väljaantud laenude suur arv näitab kujukalt, et pandimajad osutuvad väga tarvilikeks väikelaenuasutisiks laialistele ringkondadele. Ka ei ole põhjust arvata, et pandimajad oleksid jõudnud oma arengu tipule, vaid viimaste aastate tegevusest peab järeldama, et see areng kestab ka tulevikuski.

Pandimajade tegevuse kohta Keskbüroo väljaandis ennem ilmunud artiklid ja andmed:

Pandimajad 1935. a., R. Kikkerist, E. Statistika nr. 174(5), 1936. a., lk. 267—271.

Pandimajad 1934. a., R. Kikkerist, E. Statistika nr. 164(7)—165(8), 1935. a., lk. 371—378.

Pandimajad 1933. a., R. Kikkerist, E. Statistika nr. 152(7)—153(8), 1934. a., lk. 368—371.

MAAVALITSUSTE TULUD ja KULUD 1935/36. a.

RECETTES et DÉPENSES des ADMINISTRATIONS D'ARRONDISSEMENT en 1935/36.

Sis u: 1. Tulude ja kulude vahekord, lk. 238. 2. Tulud ja kulud, lk. 240. 3. Bilanss, lk. 248.

1. Tulude ja kulude vahekord.

Rapport entre les recettes et dépenses.

Maavalitsuste majapidamine, mis 1934/35. a. näitas võrdlemisi tagasihoidlikku kasvu, arenes 1935/36. a. samas suunas, kuid eelmisest aastast hoogsamalt. Eelarve, mille tulu ja kulu osad olid tasakaalus kõigil maavalitsusil, ulatus üldse 5 114 tuh. kr, teedekapitali osas 2 711 tuh. kr ja muus osas 2 403 tuh. kr, olles suurenenud võrreldes eelneva aastaga vastavalt 20,5%, 26,4% ja 14,4%. Üldsumma paisus eelarve kõigis mais, kuna muude osas kahanes veidi Viljandi ja teedekapitali osas Saare maavalitsusel. Kasv oli üldiselt suurem teedekapitali eelarve alal. Eelarve täitus ülekaalukalt tulude osas, kuna tegelikud kulud ei küündinud eelarveni, misjuures kõrvalekaldumine eelarvest oli üldiselt väiksem kui eelmisel aastal tulude ja kulude alal. Viimaseil aastail asetleidnud eelarvete lähendamine nende tegelikule täitumise piirile kestis seega ka 1935/36. a.

Tegelikud tulud moodustasid üldse 101,0%, muude osas 99,0% ja teedekapitali osas 102,3% ning kulud vastavalt 93,0%, 95,2% ja 94,7% eelarvest. Muudest tuludest, nagu tavaliselt, ei ulatunud eelarve tasemeni erakorralised (76,8% eelarvest, 1934/35. a. 69,3%), kuna korralised ületasid eelarve üldse (+5,1%) ja maksude (+7,8%), ettevõtete (+39,1%) ning mitmesuguste tulude osas (+24,4%) ja ei ulatunud selleni varanduste (98,0% eelarvest) ning asutiste sissetulekud (96,0%), kulude tasud (93,0%) ja toetused (85,7%). Maksud, mis on maavalitsuste tähtsamaks tuluallikaks, andsid ettenähtust suuremat tulu Viru-, Lääne-, Saare-, Pärnu-, Viljandi-, Tartu-, Valga-, Võru- ja Petserimaal ning pisut väiksemat tulu Järva- ja Harjumaal. Korralised tulud kokku ei ulatunud eelarve tasemeni peale kahe viimase maa veel Saare- ja Petserimaal, tingitult peamiselt asutiste tulude eelarve väiksemääralistest täitumisest. Muude tulude eelarve (korralised ja erakorralised

Tulud, kulud, üle- ja puudujäägid 1 000 kr — Recettes, dépenses et soldes des administrations d'arrondissement.

	Tulud — Recettes				Kulud — Dépenses				Üle- või puudujääk (—) Excédent ou déficit (—)			
	1935/36	1934/35	Ilma teedekap. tuluta — Sans recettes des routes		1935/36	1934/35	Ilma teedekap. kuluta — Sans dépenses pour routes		1935/36	1934/35	Ilma teedekap. Sans fonds des routes	
			1935/36	1934/35			1935/36	1934/35			1935/36	1934/35
Viru	606,5	522,0	202,8	228,9	610,2	480,8	253,7	202,0	47,3	32,8	0,1	26,0
Järva	505,3	304,4	288,9	106,2	476,3	349,7	284,7	173,7	29,0	44,7	4,2	22,5
Harju	756,3	540,9	232,9	205,3	726,3	512,4	231,0	198,5	30,0	34,2	1,9	6,8
Lääne	510,2	419,2	240,4	192,1	463,0	322,2	213,3	175,5	55,3	97,0	27,1	16,6
Saare	239,0	245,0	141,2	141,3	236,3	230,0	141,1	131,4	2,7	15,0	0,1	0,0
Pärnu	515,3	460,8	274,0	262,7	409,5	404,0	239,2	215,4	45,8	56,2	35,4	47,8
Viljandi	410,1	373,7	214,8	208,4	382,3	347,7	194,8	186,4	27,8	26,0	20,0	22,0
Tartu	627,3	603,1	306,5	283,0	578,6	544,0	281,1	252,7	48,7	59,1	25,4	30,3
Valga	201,0	171,7	83,2	72,3	181,4	155,2	78,1	69,1	10,6	16,6	6,1	3,2
Võru	444,3	390,5	218,4	214,3	414,2	364,0	193,0	184,1	30,1	35,5	25,4	30,2
Petseri	283,0	247,3	132,5	131,8	242,1	227,2	119,3	121,2	40,9	20,1	10,2	10,6
Kokku — Total	5 167,3	4 384,5	2 396,2	2 136,3	4 790,1	3 946,8	2 223,3	1 910,9	377,2	437,7	173,9	225,4

kokku) täitus ülemaäriliselt 5 maas (Lääne 109,1%, Pärnu 103,0%, Viljandi 106,4%, Tartu 106,3% ja Võru 111,2% eelarvest), kuna ülejäänud 6 maas täitus eelarve 86,3% (Petseri) — 96,5% (Valga). Muud tegelikud kulud (s. o. ilma teedekapitalita) üldsummas ei küündinud eelarveni ühelgi maavalitsusel, kuna korralises osas ületasid eelarve vaid Viru- ja Võrumaal. Tähtsamaist kululiigest paisusid ettenähtust suuremaks ettevõtete puudujäägid, kuna

teised jäid väiksemaks, moodustades 50,0% (maavolikogu) — 96,8% (varandused) eelarvest. Teedekapitali tulud kerkisid üle eelarve ja kulud jäid väiksemaks eelarvest kõigis mais. Majandusliku olukorra jätkuv paranemine ja sellest tingitud rahva kandejõu ja maksuvõime suurenemine ilmses silmapaistavamalt tegelike tulude (korraliste) ettenähtust kõrgemaletõus, eriti maksude alal ja laekumuse suurenemises. 1935/36. a. tegeliku korralise tuluna arves-

tatud summast oli tegevusaastal laekunud 95,9% ja veel laekumata 4,1% (1934/35. a. oli laekunud 95,4%) ning maksetulust oli laekunud 97,2% ja arvestati saadaolevaina 2,8% (1934/35. a. oli laekunud 97,1%). Korralisest kulusummast oli antud välja 98,6% ja veel väljaandmata 1,4% (1934/35. a. väljaantud 97,3%). Samal ajal osutus erakorralisest tulust laekunuks vaid 86,5% ja vastavast kulust väljaantuks 78,8%. Saada- ja väljaandajäänud osade suuruse (13,8% ja 21,2%) põhjustas eeskätt Järvamaa saamatajäänud erakordse laenu (rukki-seemnega 48,6 tuh. kr) ja vastava väljaandmatajäänud kulusumma vastavalt saadaolevana ja väljaandmisele kuuluvana arvestamine. Saadaolevaid summasid (deebitore) ei arvestanud üldse Viru, Harju, Pärnu ja Võru maavalitsus ning väljaandajäänud kulusid (kreditorid) Viru ja Võru maavalitsus. Teisist maavalitsusist ületasid saada- ja makstaolevatenä arvestatud summad suuruselt mõõdukuse piire Järvamaal, mille tulemusena deebitoride ja kreditoride seis aasta lõpul osutus tunduvalt suuremaks aasta algseisust ka üldse (deebitorid +13,0%, kreditorid +19,0%). Ülejäänud mais oli deebitoride lõppseis väiksem algseisust, ehkki enamasti väikesel määral; kreditorid suurenesid summalt Pärnu-, Viljandi- ja Tartumaal ning vähenesid mujal. Tegevusaasta laekumata tulnosa ja deebitoride lõppseis olid suurimad Järvamaal, moodustades esimene 22,2% ja viimane 24,4% tegevusaasta tulusummast. Võrdlemis suured olid need summad endiselt veel Lääne- (6,0% ja 10,7%), Viljandi- (5,7% ja 7,3%), Tartu- (8,1% ja 8,1%) ja Petsjerimaal (6,0% ja 19,1%). Tähelepanu väärrib tegevusaastal asetleidnud deebitoride järsk vähenemine Petsjerimaal (1. IV 35 45 tuh. kr, 1. IV 36 25 tuh. kr). 1935/36. a. suurim

maksuvõlgade summa esines Tartumaal (18 tuh. kr) ja endiste aastate suurim summa Petsjerimaal (9 tuh. kr). 1. IV 1935 ulatus saadaolev tulusumma 152 tuh. kr, sellest laekus tegevusaastal 71,6%, kustutati 0,7% ja arvestati aasta lõpul saadaolevana 27,7%. Üldsummas, s. o. koos 1935/36. a. laekumata tuluga (129 tuh. kr) jäi 7 maavalitsusel tulusid saada 171 tuh. kr ehk 12,5% võrra enam kui aasta algul. Tegevusaasta algul moodustas väljaandmata kulude summa 103 tuh. kr; sellest anti välja 72,3%, kustutati 3,1% ja püsis väljaandmisele kuuluvana 24,6%. Ühes tegevusaasta väljaandmata kuludega ulatusid kreditorid aasta lõpul 123 tuh. kr, mis on enam aasta algseisust 19,4%.

Tulud ületasid kulusid kõigil maavalitsusil teedekapitali ja muude osas. Ülekaal moodustas üldse 377,2 tuh. kr, teedekapitali alal 204,3 tuh. kr ja muul alal 172,9 tuh. kr, osutudes seega väiksemaks kui eelmisel aastal. Tulud olid ülekaalus nende laekunud kui ka laekumata osas. Ülekaal oli endiselt suhteliselt suurem saadajäänud tulude ja väljaandajäänud kulude osas. Laekumata tuludest kahtlemata osa jääbki saamata, ent kogemuste järgi jääb samuti väljaandmisele kuuluvana arvestatud kulusummast osa väljaandmata. Deebitoride ja kreditoride vahekorrald aasta lõpul kujunes märksa ebasoodsamaks aasta algul olnud vahekorrald. Selle nähtuse põhjustasid tegevusaastal juurde tulnud erakordsed summad (Järva maavalitsuse). Teedekapitali tulude ülekaal (204,3 tuh. kr) moodustus tulude ettenähtust enamlaekumise (58,3 tuh. kr), 1936/37. a. ülekaantud lõpetamata tööde krediidi (52,1 tuh. kr) ja eelarvega määratud kulukrediidi ülejäägi summast (vabanenud krediit 93,3 tuh. kr.)

Kulud ühe elaniku kohta (ent) 1935/36. a. — Montant des dépenses par habitant (en ent) en 1935/36.

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Välga	Võru	Petsjeri	Kokku Taal	Kokku 1934/35 Taal
Maavolikogu — Conseil	—	—	—	—	—	1	1	—	0	—	—	0	0
Maavalitsus — Administration	41	50	51	37	30	47	46	43	68	32	43	44	42
Haridus — Instruction	41	43	35	33	43	43	109	25	57	33	12	41	34
Tervishoid — Hygiène	31	48	40	33	37	33	59	37	41	29	47	47	47
Hoolekanne — Assistance	40	66	46	37	46	117	56	47	71	83	11	55	50
Põllumajandus — Agriculture	22	27	23	18	18	3	8	15	8	17	6	16	15
Muud kulud — Autres dépenses	43	74	38	25	20	19	32	51	18	23	21	35	30
Kokku korralised kulud — Total des dépenses ordinaires	218	317	242	233	258	268	311	218	263	217	140	238	218
Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires	10	264	17	70	17	54	11	12	39	31	47	42	23
Kokku korral. ja erakorral. kulud — Total des dépenses ordin. et extraord.	228	581	259	303	275	322	322	230	302	248	187	280	241
Teedekapitali kulud — Dépenses du capital des routes	329	301	554	356	185	310	309	243	400	284	213	324	257
Üldse 1935/36. a. — Grand total	557	972	813	659	460	632	631	473	702	532	400	604	498
Kokku korralised kulud 1934/35. a. — Total des dépenses ordin. en 1934/35	183	278	205	221	242	243	291	205	238	201	165	218	
Erakorralised kulud — Dépenses extraordinaires	—	76	17	28	14	47	17	1	29	36	36	23	
Kokku korral. ja erakorral. kulud — Total des dépenses ordin. et extraord.	183	354	222	249	256	290	308	206	267	237	201	241	
Teedekapitali kulud — Dépenses du capital des routes	268	359	361	209	192	254	260	238	333	231	175	257	
Üldse 1934/35. a. — Gr. total	441	713	573	458	448	544	574	444	600	468	376	498	

2. Tulud ja kulud. Maavalitsuste kulud ja tulud näitavad alates 1934/35. a. jälle kasvu. Võrreldes 1933/34. a., millele maavalitsuste majapidamise alal langes madalseis (1933/34. a. teedekapitali tulu 1947,1 tuh. kr, muu tulu 2077,7 tuh. kr, sellest korral. 1834,6 tuh. kr), suurenesid maavalitsuste teedekapitali tulud 1934/35. a. 15,6% ja 1935/36. a. 41,8%. Muud tulud suurenesid 1934/35. a. 2,8% ja 1935/36. a. 15,3% (korralised vastavalt 5,8% ja 11,0%). Kriisieelne kõrgseis, mis langes 1930/31. a., ei ole siiski veel kaugeltki saavutatud. Nimelt ulatusid 1930/31. a. teedekapitali tulud 3 751 tuh. kr ja muud tulud 2 806 tuh. kr. 1935/36. a. ulatusid maavalitsuste kulud 2223,3 tuh. kr, sellest korralised 1886,5 tuh. kr ja erakorralised 336,8 tuh. kr, olles suurenenud võrreldes eelmise aastaga vastavalt 16,3%, 9,1% ja 84,8%. Kasv ilmes enamiku tähtsamate liikide järgi personaali tasude ja muude kulude osas. Korralisist kuludest paisusid märgatavamalt hariduse, (eriti kutse- ja keskkoolide), hoolekande ja varanduste kulud ning erakorralisist — kinnisvarade soetamine ja laenude tasumine. Üksikute liikide järgi näitasid kulud ka vähenemist, kuid enamasti väiksemääralist. Maavalitsuste korralisist kuludest langes üle poole personaali tasude arvele. Personaali tasudeks kulus (ilma teedekapitalita) 1059 tuh. kr, sellest sõidu- ja päevarahadeks 57 tuh. kr. Tähendada tuleb, et need kulud on tegelikult veelgi suuremad, olles osalt arvestatud koos teiste kuludega. Tuluna arvestati üldse 2 396,2 tuh. kr, sellest korralisena 2037,0 tuh. kr ja erakorralisena 359,2 tuh. kr, ehk eelmisest aastast enam vastavalt 12,2%, 4,0% ja 84,3%. Korraliste tulude juurdekasv koondus peamiselt

maksudele ja nimelt tulumaksule, mis andis enam tulu 107,8 tuh. kr. Teiste allikate järgi oli tulusumma muutus väiksem. Erakorralisist tuludest kasvasid tähelepanuväärivalt kinnisvara müügist ja toetusena saadud summad ning muud tulud (siin on arvestatud ka Järva maavalitsuse saada jäänud rukkiseeme). Teedekapitali kulud, paisudes üldsummas 26,1% võrreldes eelmise aastaga, peamiselt uute ehituste (maanteel), ehitusmasinate ja väiksemal määral personaali tasude osas, ulatusid üldse 2566,3 tuh. kr. Teedekapitali tulud moodustasid 2771,1 tuh. kr, olles suurenenud tegevusaastal 23,3%. Eelmisest aastast suuremat tulu saadi eeskätt riigi toetusist (+395,8 tuh. kr), bensiinimaksust (+212,1 tuh. kr) ja jõuvankrite maksust (+53,7 tuh. kr). Üksikute korraliste kulude ja tulude järjekord nende osatähtsuse järgi oli (alanevas suunas) kulud: hoolekanne (55 s 1 maaelaniku kohta), tervishoid (47 s), maavalitsuse ülalpidamine (44 s), haridus (41 s) ja põllumajandus (16 s) ning tulud — kinnisvaramaks (11 s), tulumaks (74 s), asutiste tulud (55 s), ärimaks (79 s), kulude tasu (10 s) jne. Liikide järgi ja üldsummalt elaniku kohta kõikusid korralised kulud ja tulud üksikül maavalitsusel suuremääraliselt. Enamasti oli kulude ja tulude tase kõrgem jõukais mais. Maavalitsuste valduses oli tegevusaastal 33 põllumajanduslikku (talud ja aiapidamised), 3 tööstuslikku (piiritusvabrikud, õppetöökoad) ja 7 ärilist (apteegid) ettevõtet. Eelarvete järgi moodustasid ettevõtete tulud 604 tuh. kr ja kulud 584 tuh. kr. Tegelikult saadi tulusid 613 tuh. kr ja tekkis kulusid 604 tuh. kr ning üldtulemuseks oli seega 9 tuh. kr ülejääk. Ülejäägi saavutasid 18 põllumajandus-, 2 tööstus- ja

Tulud ühe elaniku kohta (sm) 1935/36. a. — *Montant des recettes par habitant (en sm) en 1935/36.*

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petsari	Kokku Total	Kokku 1934/35 Total
Kinnisvaramaks — <i>Impôt sur les im-muebles</i>	93	118	83	83	58	74	95	80	88	65	38	70	80
Tulumaks — <i>Impôt sur le revenu</i>	73	82	73	73	72	73	74	74	74	73	71	74	80
Ärimaks — <i>Impôt commercial</i>	11	14	20	9	6	15	10	7	13	11	6	11	10
Mitmesugused maksud — <i>Impôts div.</i>	13	16	10	7	3	9	12	8	12	6	11	9	11
Toetused — <i>Subventions</i>	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	1	1
Kulude tasu — <i>Dépenses reversables de nouveau</i>	8	3	15	10	7	14	2	9	22	13	7	10	9
Maavalitsuste asutised — <i>Institutions des admin. d'arrondissement</i>	17	77	10	78	75	122	130	10	58	00	25	55	54
Mitmesugused tulud — <i>Recettes div.</i>	3	7	2	2	0	4	7	19	13	7	1	6	4
Muud tulud — <i>Autres recettes</i>	8	8	6	9	25	4	8	22	3	15	13	12	16
Kokku korralised tulud — <i>Total des recettes ordinaires</i>	226	325	210	271	259	315	344	238	283	250	172	257	245
Erakorralised tulud — <i>Recettes extra-ordinaires</i>	10	265	41	70	16	54	11	12	30	31	47	45	24
Kokku korralised ja erakorral. tulud	236	590	260	341	275	369	355	250	322	281	210	302	269
Total des recettes ordin. et extraordin.	236	590	260	341	275	369	355	250	322	281	210	302	269
Teedekapitali tulud — <i>Recettes du capital des routes</i>	363	441	586	306	190	324	322	262	456	290	240	350	234
Üldse 1935/36. a. — <i>Grand total</i>	599	1 031	846	737	465	693	677	512	778	571	468	652	553
Kokku korralised tulud 1934/35. a. — <i>Total des recettes ordin. en 1934/35</i>	206	308	213	245	252	307	327	230	251	239	182	245	
Erakorralised tulud — <i>Recettes extra-ordinaires</i>	—	02	17	28	23	47	17	1	20	36	36	24	
Kokku korralised ja erakorral. tulud	206	400	230	273	275	354	344	231	280	275	218	269	
Total des recettes ordin. et extraordin.	206	400	230	273	275	354	344	231	280	275	218	269	
Teedekapitali tulud — <i>Recettes du capital des routes</i>	264	404	382	323	203	266	273	261	365	238	101	284	
Üldse 1934/35 — <i>Gr. total</i>	470	804	612	596	478	620	617	492	665	513	409	553	

Maavalikuste kuld 1935/36. a. — Dépenses des administrations d'arrondissement 1935/36.

Summa 1 000 kr. — Montant en 1 000 de kr

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Põhja	Kokku	1934/35. a.	Kokku	1934/35. a.
Korraldeld kuld — Dépenses ordinaires	242,8	153,8	216,0	163,8	152,6	199,0	188,3	266,7	68,1	169,0	84,9	1 886,5	1 723,6	39,2	32,6
I. Maavalikogu — Conseil d'arrondissement	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	0,8	—	—
1. Sõidu- ja pöevarahad — Frais de voyage et de séjour	—	—	—	—	—	0,4	—	—	0,1	—	—	0,5	0,8	—	—
II. Maavalikuste — Administration d'arrondis.	45,6	29,0	45,4	26,1	20,0	35,1	28,6	53,1	17,5	25,1	26,1	351,6	333,3	7,4	6,1
A. Personal — Personnel	33,2	22,3	34,7	21,0	17,3	28,0	24,4	41,4	14,6	20,9	21,6	280,4	268,9	5,4	4,7
1. Paigald — Salaires	26,8	16,9	26,3	19,1	14,0	22,5	21,9	31,4	12,2	16,3	15,4	222,8	229,9	4,3	3,6
2. Teenistuvanuse tasud — Suppléments de traitement	1,1	2,1	3,4	—	—	—	—	—	—	—	—	28,3	11,7	0,2	0,5
3. Korterid — Logements	1,4	0,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,3	2,6	0,2	0,2
4. Arstiabi — Assistance médicale	1,5	0,1	0,4	0,4	—	—	—	0,4	0,1	0,2	0,2	3,5	2,9	0,3	0,1
5. Perekoona-abi — Allocations familiales	0,9	0,5	0,2	—	0,7	0,9	0,8	0,6	0,6	—	1,0	6,2	3,5	0,1	0,0
6. Sõidu- ja pöevarahad — Frais de voyage et de séjour	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Lisatööde tasud — Salaires supplémentaires	1,2	1,9	2,4	1,3	1,0	1,4	1,6	2,8	0,5	1,0	1,5	15,5	18,6	0,2	0,3
8. Muud — Autres	0,8	0,4	2,0	0,2	—	0,2	—	2,5	—	—	0,2	6,1	3,8	0,1	0,3
B. Muud kuld — Autres dépenses	12,4	6,7	10,7	5,1	2,7	6,1	4,2	11,7	2,9	4,2	4,5	71,2	64,4	2,0	1,4
1. Kantselid — Dépenses de bureau	6,2	3,6	6,0	4,3	2,1	5,0	2,9	6,0	2,1	3,6	2,8	44,6	38,2	1,0	0,8
2. Majapidamine — Dépenses économiques	3,9	0,6	4,5	0,8	0,6	0,9	0,6	2,7	0,5	0,6	0,9	16,5	15,1	0,1	0,6
3. Sõidu- ja veeabi — Véhicules	2,3	2,6	—	—	—	—	0,2	0,7	0,3	—	0,8	9,9	10,5	0,4	0,5
III. Sotsiaal-administratsioon — Administration publique	7,5	0,7	0,7	0,9	1,7	1,0	4,4	4,5	0,4	0,8	0,9	23,5	21,8	1,2	0,1
A. Personal — Personnel	5,7	—	0,4	—	1,3	0,0	—	2,1	—	—	0,4	9,9	9,3	0,9	—
1. Juriskonsult — Jurisconsulte	0,9	—	—	—	—	—	—	1,8	—	—	—	3,1	1,0	—	—
2. Valgusajaja kurator — Curateur du prison	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Valgusajajate lisatasud — Subventions aux secrétaires de commune	4,7	—	—	—	—	—	—	0,3	—	—	—	5,0	5,1	0,8	—
4. Muud — Autres	0,1	—	—	—	—	0,0	—	—	—	—	0,4	1,8	0,3	0,0	—
B. Muud kuld — Autres dépenses	1,8	0,7	0,3	0,9	0,4	1,0	4,4	2,4	0,4	0,8	0,5	13,6	12,3	0,3	0,1
1. Valja- ja alevival revideerimine — Contrôle	0,6	0,3	0,0	0,4	0,0	0,4	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1	2,6	2,2	0,1	0,0
2. Tuletõrje — Pompes	1,1	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,4	0,6	0,3	0,4	0,4	5,1	4,3	0,2	0,1
3. Postiaamud — Stations de poste	0,1	—	—	—	—	—	3,8	—	—	—	—	4,3	2,4	0,1	0,1
4. Öbmed ja asilid — Asiles de nuit	—	—	0,0	—	0,1	—	—	—	—	—	0,1	0,1	0,4	—	0,0
5. Maa postiveo korraldamine — Organ. de la poste à la camp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Vangide kuld — Dépenses sur prisonniers	—	—	—	0,1	—	—	0,1	1,3	—	—	—	1,8	0,2	—	—
IV. Haridus — Instruction	45,3	21,1	31,1	22,9	24,4	35,9	66,2	30,7	14,7	22,9	7,4	325,6	266,2	7,3	4,4
A. Personal — Personnel	3,3	4,0	5,7	3,7	2,7	2,9	11,4	2,9	1,4	5,2	1,7	52,7	47,1	1,3	0,8
1. Koolinõukud — Inspecteurs des écoles	3,2	1,3	1,5	1,0	0,8	1,4	1,2	2,5	0,4	1,2	0,8	15,3	14,3	0,5	0,3
2. Töevanustajad — Réserve des instituteurs	0,6	0,2	0,6	0,3	0,7	0,9	0,7	1,1	0,2	0,7	—	8,0	7,2	0,1	0,0
3. Asenditöötajate tasu — Indemnités par leçons non remplies	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ahtideki — Archiviste	0,0	0,1	—	—	—	—	—	—	0,5	0,0	—	0,6	0,5	0,0	0,0
5. Ahtikoostajate arstidid — Assistances médic. des instituteurs primaires	0,6	—	—	—	—	1,2	—	2,1	—	0,9	—	4,8	3,4	0,1	—
6. Muud — Autres	3,9	1,6	3,6	2,4	1,2	2,4	1,0	3,9	—	2,4	0,9	23,3	21,6	0,6	0,8
B. Muud kuld — Autres dépenses	8,2	0,3	11,0	0,7	0,5	1,8	1,0	10,3	0,3	5,4	0,8	49,3	27,3	1,8	0,1
1. Raamatukogud — Bibliothèques	0,2	—	0,5	0,0	0,1	0,4	0,2	0,4	0,1	1,6	0,2	3,7	1,5	0,0	0,0
2. Rahvalikoolide korraldamine — Unterriestels põhikoolid	—	—	1,9	—	—	—	—	—	—	—	—	5,4	3,9	0,6	—
3. Põhikoolide ja õhtukoolide korraldamine — Écoles du soir et du dimanche	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,0	—	—
4. Kursuste korraldamine — Cours	0,2	—	0,4	0,0	—	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3	—	1,2	0,3	0,0	0,0
5. Opetajate kuld — Moyens d'enseignement	0,0	—	0,3	—	—	0,0	0,1	0,1	—	0,0	—	0,4	0,5	0,0	0,0
6. Kongresside ja ekskursioonide korraldamine — Cours et excursions	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Toetused aht- ja täienduskoolidele — Subventions aux écoles primaires et supplémentaires	0,4	0,1	0,1	0,0	—	0,0	0,0	0,1	—	0,3	0,6	1,7	1,5	0,1	0,0

1. Maavalikogu — Conseil d'arrondissement
 1. Sõidu- ja pöevarahad — Frais de voyage et de séjour
 II. Maavalikuste — Administration d'arrondis.
 A. Personal — Personnel
 1. Paigald — Salaires
 2. Teenistuvanuse tasud — Suppléments de traitement
 3. Korterid — Logements
 4. Arstiabi — Assistance médicale
 5. Perekoona-abi — Allocations familiales
 6. Sõidu- ja pöevarahad — Frais de voyage et de séjour
 7. Lisatööde tasud — Salaires supplémentaires
 8. Muud — Autres
 B. Muud kuld — Autres dépenses
 1. Kantselid — Dépenses de bureau
 2. Majapidamine — Dépenses économiques
 3. Sõidu- ja veeabi — Véhicules
 III. Sotsiaal-administratsioon — Administration publique
 A. Personal — Personnel
 1. Juriskonsult — Jurisconsulte
 2. Valgusajaja kurator — Curateur du prison
 3. Valgusajajate lisatasud — Subventions aux secrétaires de commune
 4. Muud — Autres
 B. Muud kuld — Autres dépenses
 1. Valja- ja alevival revideerimine — Contrôle
 2. Tuletõrje — Pompes
 3. Postiaamud — Stations de poste
 4. Öbmed ja asilid — Asiles de nuit
 5. Maa postiveo korraldamine — Organ. de la poste à la camp.
 6. Vangide kuld — Dépenses sur prisonniers
 IV. Haridus — Instruction
 A. Personal — Personnel
 1. Koolinõukud — Inspecteurs des écoles
 2. Töevanustajad — Réserve des instituteurs
 3. Asenditöötajate tasu — Indemnités par leçons non remplies
 4. Ahtideki — Archiviste
 5. Ahtikoostajate arstidid — Assistances médic. des instituteurs primaires
 6. Muud — Autres
 B. Muud kuld — Autres dépenses
 1. Raamatukogud — Bibliothèques
 2. Rahvalikoolide korraldamine — Unterriestels põhikoolid
 3. Põhikoolide ja õhtukoolide korraldamine — Écoles du soir et du dimanche
 4. Kursuste korraldamine — Cours
 5. Opetajate kuld — Moyens d'enseignement
 6. Kongresside ja ekskursioonide korraldamine — Cours et excursions
 7. Toetused aht- ja täienduskoolidele — Subventions aux écoles primaires et supplémentaires

1. Erikapitale ja fondide kogumine — Capitales spec. et fonds

XI. Laenuid — Dettes
A. Laenude protsendid — % des emprunts
1. Riigikassale ja riiki pankadele — A l'Etat
2. Pankadele ja teistele asutustele — Banques etc.
B. Laenude tasumine — Amortisation des dettes
1. Riigikassale ja riiki pankadele — A l'Etat
2. Pankadele ja teistele asutustele — Banques etc.

XII. Mitmesugused kulud — Dépenses diverses
1. Elavate puudustid — Déficit
2. Pensionikapitali maks — Pensions
3. Maks teedekapitalile — Subventions pour le capital de routes
4. Maksude sissenõudmine — Encaissement des impôts
5. Maomaval Liidule liikmemaks — Cotisation de l'Union des adhés. d'arr.
6. Kohutuskulud — Frais de justice
7. Esanduskulud — Frais de représentation
8. Juhuslikud kulud — Autres dépenses

Korralised ja erakorralised kulud kokku — Dépenses ordinaires et extraordinaires
1. Kinnisvarade ohtutamine ja kapitalremondid
2. Remontid ja reparatsioonid — Réparations
3. Erikspekt. ja fondide seadmine ja täiendamine
4. Sissenõudmine — Inflation
5. Laenude tasumine — Amortis. des dettes
6. Muud — Autres

Korralised ja erakorralised kulud kokku — Dépenses ordinaires et extraordinaires
1. Teedekapitali kulud — Dépenses au capital des routes
I. Administratsioon — Administration
1. Palgad — Salaires
2. Teenistusvõime saau — Suppléments de l'ancien
3. Toetused — Subventions
4. Pensionikapitali maks — Pensions
5. Ametiõigused, püüvarehald ja sõidukulud — Frais de voyage et séjour
6. Kantseliskulud — Bureaux
7. Majaajutamine — Ménage
8. Välisajutamine — Acquisition de mob.

II. Garaažid, laod ja maasoad — Garages, dépôts et machines
1. Garaažide ja laodude sissenõudmine ja ülalpidamine
2. Inflation des garages et dépôts
3. Sõidukid Véhicules
4. Veoainetud — Comstons
5. Ehitusmasinad — Machines

III. Ehitused — Travaux
1. Uued ehitused maanteel — Constructions
2. Muut. ehitiste kapitaliluar. Reparatsioon
3. Maanteede sarnine korrahoold. et enarvite
4. Keerasteid talvine korrahoold. des routes
5. Hooned — Bâtimens
6. Maad ja kruiisauand — Terres et sabbires
7. Mitmesugused kulud — Dépenses diverses

Üldse — Gr. total

Table with multiple columns containing numerical data, organized by sections (I, II, III) and sub-sections. The table is rotated 90 degrees counter-clockwise in the image.

6 äriettevõtet, vastavalt 17,0 tuh. kr 7,6 tuh. kr ja 9,6 tuh. kr. Puudujäägiga tegutses 11 põllumajanduslikku ettevõtet (—25,0 tuh. kr) ning tulud ja kulud olid tasakaalus 4 põllumajandus-, 1 tööstus- ja 1 äriettevõtte. Neist andmeist selgub, et ettevõtete osatähtsus tuluallikaina on väike.

3. Bilanss. Balance.

Maavalitsuste bilanss jätkas kasvu tegevusaastal (31. III 1936. a. 6290,2 tuh. kr, 1935. a. 5896,5 tuh. kr). Kasv toimus passivas peaosas varandustekapitali (+306,7 tuh. kr) ja erikapitalide (+72,7 tuh. kr) ning aktivas vallasvara (+246,2 tuh. kr) ja kassatagavara arvel (+155,6 tuh. kr). Paaril eelmisel aastal märgitud kapitalide kasv ja kohustuste kaahanemine kestis ka tegevusaastal. Kapitalide ja ülejäägi osatähtsus 1935. a. 77,4% paisus 1936. a. 79,1% ning saadud laenuid ja muud kohustused vähenesid vastavalt 22,6%—20,0%. Aktivas suurenesid valdamiselolevad varad (1936. a. 91,3%, 1935. a. 90,3%) mitmesuguste nõudmiiste arvel (1936. a. 8,4%, 1935. a. 9,4%). Arvates lühiajaliseks kohustuslike riigisummad,

valla- ja aleviomavalitsuste tulumaksu osad, kohustused teedekapitali suhtes ja lähikäivad summad ning likviidseks varadeks kassa, hoisusummad, teedekapitali materjalid ja antud avansid, osutub esimeste summaks 446,9 tuh. kr ja viimaste summaks 770,3 tuh. kr. Mõlemad summad on suurenenud võrreldes eelneva aastaga, ent intensiivsemalt likviidsete varade summa, mistõttu nende ülekaal suurenes veelgi. Saadud laene, mis ei arvatud lühiajaliste kohustuste hulka, esines kõigil maavalitsusil peale Valga. Laenude üldsumma oli 747,8 tuh. kr, mis moodustab 94 s l maaelaniku kohta (1935. a. 106 s). Üksikul maavalitsusil kujunes võlakooormis järgmiseks (alanevas suumas): Järva 509 s, Põlva 225 s, Lääne 200 s, Saare 66 s, Tartu 45 s, Harju 38 s, Viljandi 37 s, Pärnu ja Võru 36 s ja Viru 18 s l elaniku kohta.

Järva maavalitsuse suure võlakooormise põhjustasid eeskätt ulatuslikud rendivõlad (100 tuh. kr), kinnis- ja vallasvara ostuvõlad, pensionikapitali võlg jne.

Maavalitsuste tulude ja kulude kohta varem Keskbüroo väljaandeks ilmunud:

Maavalitsuste tulud ja kulud 1934/35. a. — V. Feldman, E. Statistika nr. 174(5) 1936, lk. 254—263.
Maavalitsuste tulud ja kulud 1933/34. a. — V. Feldman, E. Statistika nr. 170(1) 1936, lk. 7—17.
Maavalitsuste tulud ja kulud 1932/33. a. — V. Feldman, E. Statistika nr. 152(7)—153(8)

J. Kits.

VÄLIS- ja RANNASÖIT ning KAUBA- ja REISIJATEVEDU 1936. a.¹⁾ NAVIGATION et TRANSPORTS MARITIMES en 1936.

Sisu: 1. Üldiseloorn, lk. 248. 2. Sadamata tegevus, lk. 249. 3. Sadamad, riigid ja kaubaliigid, lk. 250. 4. Laevade rahvuslipp, lk. 253. 5. Liimilaevade tegevus, lk. 254. 6. Veod, lk. 255. 7. Laevallimid rannasõidus, lk. 255.

Sissetulnud laevade arv ja maht. Nombre et tonnage des navires entrés.

1.	Laevade arv Nombre			Laevade maht n. regt. Tonnage				1922. a. 100
	Välisõit	Rannasõit	Kokku	Long cours	Cabotage	Total		
							1922. a.	
1936	2 405	7 704	10259	1052 567	447 673	1 500 240	140,1	
1935	2 265	7 174	9 439	984 285	446 174	1 330 459	128,3	
1934	2 426	6 908	9 334	942 402	432 310	1 375 212	128,4	
1933	2 304	6 451	8 755	885 866	327 904	1 213 770	113,3	
1932	2 292	5 200	7 492	796 066	286 310	1 082 376	101,1	
1931	2 902	5 179	8 081	981 282	326 619	1 307 901	122,1	
1930	2 648	6 323	8 971	978 047	398 307	1 376 354	128,5	
1929	2 406	6 326	8 732	892 067	386 465	1 278 532	119,4	
1928	2 814	6 130	8 944	922 200	356 828	1 279 028	119,4	
1927	2 672	6 111	8 783	849 990	329 806	1 179 802	110,2	
1926	2 498	5 673	8 171	724 108	325 547	1 049 715	98,0	
1925	2 566	6 233	8 801	768 094	355 995	1 124 089	105,0	

1. Üldiseloorn. Caractéristique générale.

1936. a. laevasõit ületas eelmise aasta, mis omakord oli suurim varemaist, veelgi 8,7% võttes arvesse sissetulnud mahtu. Välis- ja rannasõidust kokku tuli sisse laevu mahuga 1 500 240 net. rgt. Pidades silmas juurde-

Kauba ja reisijate vedu — Transport des marchandises et voyageurs.

2.	Välisõit — Long cours				Rannasõit — Cabotage			
	Sisse	Välja	Kokku	%	Entrées	Sorties	Total	%
Tonnid — Tonnes.								
1936	346 873	461 085	808 558	91,8	127 034	74 580	202 104	96,3
1935	274 333	492 319	766 652	87,0	117 580	74 028	191 608	91,2
1934	230 118	532 136	762 254	86,5	108 722	53 144	161 866	77,1
1933	204 892	338 709	543 601	61,7	75 132	35 879	111 061	52,9
1932	228 019	296 385	519 301	59,0	59 070	21 218	80 283	38,2
1931	333 212	408 292	741 504	80,0	69 253	26 253	95 921	45,7
1930	391 952	388 343	780 295	88,6	90 537	38 236	128 773	61,3
1929	452 327	431 143	883 470	100,3	92 634	41 970	134 604	64,1
1928	465 270	559 695	1 024 965	116,9	74 664	34 924	109 488	52,1
1927	353 295	513 167	866 462	88,4	76 390	33 691	110 081	52,4
1926	403 449	424 551	828 000	94,0	87 813	37 559	125 372	59,7
1925	360 132	358 887	719 019	81,0	80 781	34 990	116 180	54,3
Reisijate arv — Nombre des voyageurs.								
1936	39 410	39 303	78 713	334,2	75 082	73 857	149 539	135,8
1935	27 175	27 179	54 354	230,7	61 492	60 402	121 894	110,3
1934	21 850	21 400	42 750	181,5	58 795	57 272	116 067	105,1
1933	20 412	20 401	40 813	173,3	54 724	52 325	107 049	96,9
1932	19 645	19 071	38 716	164,4	45 388	43 782	89 170	80,7
1931	28 871	28 529	57 400	243,7	44 485	43 344	87 829	79,5
1930	30 695	30 108	60 804	253,1	54 750	56 071	109 821	99,4
1929	27 881	27 324	55 205	234,4	53 473	53 641	107 114	96,0
1928	19 564	19 321	38 885	165,1	50 987	49 651	100 538	91,0
1927	17 046	17 082	34 128	144,9	48 795	47 353	96 748	87,6
1926	12 552	11 371	23 923	101,6	50 121	51 619	101 740	92,1
1925	11 767	11 737	23 504	100,0	55 277	55 208	110 485	100,0

¹⁾ Varem küsimuse kohta ilmunud andmed vt. „Eesti Statistika“ nr. 163(3)—1935, lk. 307—315.

kasvu aasta varem, mis oli vaid 0,4%, tuleb viimase aasta juurdekasvu pidada eriti hoogsaks. Kasvu põhjustas välissõit, mis suurenes 12,7%, kuna rannasõidus sissetulnud mahule tuli juurde vaid 0,3%. Välissõit kasvas peamiselt Eesti-Soome ja Eesti-Rootsi vahelise laevasõidu elavnemise arvel. Laevade arvu järgi kasv 1936. a. laevasõit veel enam kui mahu järgi, nimelt 10,2%, kuna rannasõidus liikus eelmisest aastast rohkem väiksemaid laevu. Üldse tuli kõigisse sadamaisse sisse välis- ja rannasõidust 10 259 laeva eelmise aasta 9 439 laeva asemel.

Kaupaveeti 1936. a. välissõidus laevadel sisse ja välja 808 558 *tn* eelmise aasta 766 652 *tn* vastu, enam seega 5,5%. Juurdekasvu andis sissevedu, mis suurenes 1936. a. võrreldes eelmisega tunduvalt, ni-

melt 26,4%. Väljavedu seevastu vähenes 6,2%. Väljaveo osatähtsus kaupade üldläävikäiguse moodustas 1936. a. 57,1%, aasta varem oli see 64,2% ja veel varem 69,8%. Väljaveo tagasimineku on tingitud metsamaterjali ja tselluloosi väljaveo vähenemisest koguse järgi. Sissevedu tõusis raskekaaluliste kaupade, nagu metallide, masinate, kivisõe ja naftasaaduste sisseveo suurendamisest koguselt. Veod laevadel olenevad Eesti väliskaubandusest, transiit-vedusid peaaegu ei olnud, kui mitte arvestada 13,5 tuh. *tn*, mis moodustab 1,6% laevade veost üldse. Rannasõidus kasvab kaupavedu 1936. a. võrreldes eelmise aastaga 8,6%, sissevedu oli nimelt 127 634 *tn* eelmise aasta 117 580 *tn* asemel. Kaupade läbikäik sadamates rannaveos kasvab 1936. a. võrreldes eelmisega 5,5% võrra.

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu sadamate järgi 1936. a.
Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les ports en 1936.

3.	Sissetulnud laevad — Entrées						Kaubavedu <i>Transp. des marchand.</i>			Reisijate vedu <i>Transp. des voyageurs</i>		
	Välissõidus		Rannasõidus		Kokku		<i>Long cours</i>	<i>Cabo- tage</i>	<i>Total</i>	Välis- sõidus	Ranna- sõidus	Kokku
	Arv	Maht net.	<i>Nombre</i>	<i>Ton. net.</i>	Arv	Maht net.	Tonnid — Tonnes			Arv — Nombre		
Tallinn	1 589	952 532	1 996	116 167	3 585	1068 099	635 058	110 260	745 318	75 421	17 288	92 709
Pärnu	109	47 370	587	29 994	696	77 364	77 201	16 207	93 408	487	3 090	3 577
Kuivaste	2	138	769	28 993	771	29 131	110	1 190	1 300	—	26 097	26 097
Virtsu	7	177	813	26 950	820	27 127	146	1 125	1 271	—	25 235	25 235
Kuressaare	25	5 109	143	20 429	168	25 538	911	7 296	8 147	1 830	7 822	9 162
Heltermaa	0	153	380	23 148	389	23 301	235	538	1 073	2	15 744	15 746
Orissaare	—	—	174	22 471	174	22 471	11	1 997	2 008	—	923	923
Trigi	—	—	230	22 208	230	22 208	—	5 240	5 240	—	1 440	1 440
Rohuküla	—	—	283	22 180	283	22 180	—	703	703	—	15 383	15 383
Narva-Jõesuu	115	7 099	70	14 087	194	21 786	20 221	8 081	28 252	74	499	573
Loksa	144	10 618	283	10 697	382	21 615	15 613	13 097	28 710	—	—	—
Haapsalu	63	2 736	874	16 236	927	18 972	4 319	3 466	7 785	46	28 000	28 052
Panga—Pidula—Vaigu—Ki- helkonna rannad	—	—	159	17 452	159	17 452	—	9 015	9 015	—	167	167
Kärda	8	119	188	16 640	196	16 759	—	3 398	3 456	—	5 027	5 027
Paldiski	43	7 791	89	6 196	132	13 987	12 923	131	13 054	5	43	48
Taali	—	—	87	13 250	87	13 250	166	230	402	—	627	627
Jaagurahu	30	5 747	31	5 310	61	11 057	12 700	1 264	13 964	7	670	677
Kunda	310	3 001	76	6 711	386	10 812	7 535	8 283	15 968	361	23	384
Vergi	—	—	87	2 038	87	2 038	—	2 815	2 815	—	—	—
Ruhnu	19	900	25	1 541	44	2 531	107	118	285	740	72	821
Kaberneeme	—	—	103	1 856	103	1 856	—	869	869	—	—	—
Kihnu	4	270	130	845	134	1 115	—	704	704	—	1 215	1 215
Hiiu-Suursadam	—	—	70	1 041	70	1 041	—	387	387	—	84	84
Orjaku	—	—	9	988	9	988	—	122	122	—	52	52
Mõntu	13	159	29	773	42	932	—	535	145	680	214	246
Muud Saaremaa ran.	15	7 058	107	18 902	122	25 900	20 599	5 175	25 774	17	—	17
Kokku — Total	2 495	1052 567	7 764	447 673	10 259	1500 240	808 558	202 164	1010 722	78 713	149 539	228 252

Reisijate liiklemine eesti ja välissadamate vahel suurenes 1936. a. võrreldes eelmisega eriti tunduvalt, nimelt 44,8%, ulatudes 78 713 reisijani. See arv on suuremaid, mis kunagi olnud. Reisijate liiklus tõusis 1936. a. liiklemise elavnemise tõttu Eesti-Soome ja Eesti-Rootsi vahel. Üldse moodustab Eesti-Soome vaheline reisijatevedu üldarvust 63,8% ja Eesti-Rootsi vaheline 17,1%; esimene suurenes 1936. a. võrreldes eelmise aastaga 40,7%, teine 95,4%. Rannasõidus elavnes reisijate liiklus 23,1%, tõustes 75 682 reisijani, arvates sadamatesse sissetulnud reisijaid. Nii suurel arvul pole varem reisijaid rannasõidus liikunud. Reisijate arv kasvab peamiselt liikumise arvel mandri ja saarte vahel ja nimelt Kuivastu ja Virtsu sadama kaudu.

2. Sadamate tegevus. Tallinna ja Pärnu sadamad *Activité des ports.* püsivad ka 1936. a. laevasõidu ja vedude poolest esikohal. Laevasõidu moodustab neis sadamais peaaesjalikult välissõit. Laevasõidus omab Tallinn 71,2% osatähtsust sissetulnud mahu järgi, (eelmisel aastal 70%), Pärnu osatähtsust laevasõidus ulatus 5,2% (eelmisel aastal 6,8%). Teiste sadamate osatähtsus oleneb rannasõidust ja elavam laevasõit on neis sadamates, kust kaudu toimub ühendus mandri ja saarte vahel. Välissadamatega oli elavam laevühendus veel Loksa, Narva-Jõesuu, Paldiski, Kuressaare, Jaagurahu sadamatel ja üksikutel Saaremaa rannakohtadel.

Kaubaveos laevadel omab Tallinn 73,7% ning Pärnu 9,2% osatähtsust. Kõigi teiste sadamate osa-

tähtsus on märksa väiksem ulatudes ainult neis sadamates nimetamisväärt arvuni, kus veetud kaupu ka välissadamatesse. Nii moodustab kaupade läbikäik Narva-Jõesuus 2,8%, Loksalt 2,8%, Saaremaa ranna-kohtades 2,6%, Jaagurahul 1,4% ja Paldiskil 1,3%. Suurema osa nimetatud sadamate läbikäigust moodustab metsamaterjali väljavedu, peale selle läheb Loksalt välja telliskive ja Jaagurahult lubjakive. Rannasõidus veetakse metsamaterjali ja kive peamiselt Tallinna, väiksemal arvul läheb segakaupa Tallinnast teistesse sadamatesse, seetõttu omab Tallinn rannavedudes suure läbikäigu (ligi pool läbikäikudest

rannavedudes üldse), kuna kaupade läbikäik teistes sadamates jääb väikseks.

Reisijate veos ulatub Tallinna sadama osatähtsus 40,6%, peale selle on reisijate läbikäik suurem Kuivaste 11,4%, Virtsu 11,1%, Haapsalu 12,3%, Rohuküla 6,7%, Heltermaa 6,9% ja Kuressaare 4,0% sadamates, seega neis sadamates, kust kaudu toimub liikumine saarte ja mandri vahel. Reisijate läbikäik Tallinna sadamas põhineb peamiselt välissõidu reisijail. Reisijate läbikäigus Tallinna sadamas on 81,4% välissõidu reisijaid.

VÄLISSÖIT — LONG COURS.

Laevasõit riikide järgi 1936. a. — Navigation d'après les pays en 1936.

4. Riik — Pays	Laevasõit (sissetulnud + väljaläinud) Navigation (entrées + sorties)				Kaubavedu Transport des marchandises			Reisijate vedu Transport des voyageurs		
	Arv Nombre	Maht net. Ton. net.	Neist laaditult Avec cargaison		Sisse Importation	Välja Exportation	Kokku Total	Sisset. Entrées	Väljal. Sortis	Kokku Total
			Arv Nombre	Maht net. Ton. net.						
Briti — Angleterre	365	309 040	342	285 678	96 395	244 700	341 031	245	368	613
Saksa — Allemagne	526	362 914	440	298 269	77 258	60 283	137 521	2 312	2 695	4 007
Soome — Finlande	2 450	588 375	1 425	284 227	10 531	43 418	59 944	24 675	25 638	50 213
Rootsi — Suède	594	175 059	434	122 401	16 630	31 760	48 393	6 998	6 432	13 430
N.S.V.L. — U.R.S.S.	102	128 868	42	43 918	31 100	33	31 139	487	1 517	2 004
Belgia — Belgique	117	78 718	114	75 000	22 125	8 942	31 067	92	95	187
Hollandi — Pays-Bas	56	19 591	50	17 035	18 070	10 937	29 057	6	21	27
Poola — Pologne	158	107 327	144	79 239	7 427	15 282	22 709	707	577	1 284
Prantsuse — France	61	51 680	69	49 370	360	21 197	21 557	4	5	9
Ühendriigid — États-Unis	14	39 862	12	20 318	8 748	10 056	18 804	630	644	1 324
L.-Ameerika — Amérique du Sud	6	22 321	5	19 534	14 894	—	14 894	1	—	1
Taani — Danemark	209	71 252	70	14 121	8 848	5 469	14 314	59	—	53
Danzig — Danzig	38	20 842	12	5 050	13 354	134	13 488	280	1	287
Läti — Lettonie	100	65 804	57	19 479	5 108	1 672	6 780	2 353	1 500	3 853
Leedu — Lithuanie	28	27 322	17	22 637	1 392	1 590	2 988	1	2	3
Muud riigid — Autres pays	33	33 797	21	16 250	8 127	6 112	14 239	510	8	518
Merelt tagasi — Navir. rentrés	50	6 365	20	2 570	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	4 997	2 109 435	3 262	1 375 379	346 873	461 685	808 558	39 410	39 303	78 713

3. Sadamad, riigid ja kaubaliigid.

Ports, pays et articles de commerce.

Laevasõidus püsivad 1936. a., nii kui varemgi, esikohtadel läbikäinud mahu suuruse poolest Eesti-Soome, Eesti-Saksa ja Eesti-Briti vahelised sõidud. Sealjuures on laevasõit Eesti-Soome vahel pidevalt kõige suurem, kuna teisele ja kolmandale kohale vahelduvalt tulevad Eesti-Saksa ja Eesti-Briti. Nii on 1936. a. teisel kohal Eesti-Saksa vaheline laevasõit, aasta varem oli seal Eesti-Briti vaheline laevasõit. Laevasõit Eesti-Soome vahel moodustab üldsummast 27,9% (23,7% eelmisel aastal) ja on tunduvalt kasvanud 1936. a. võrreldes eelmisega, nimelt 32,5%. Eesti-Saksa vaheline laevasõit moodustab üldsummast 17,2% (eelmisel aastal 18,8%) ja ületab veidi eelmise aasta vastava arvu. Laevasõit Eesti-Briti vahel on 1936. a. jäänud eelmisest aastast tunduvalt väiksemaks ja moodustab üldsummast 14,7% (eelmisel aastal 22,8%). Peale nimetatute omavad suuremat osatähtsust üldsummas veel Eesti-Rootsi vaheline laevasõit 8,3%, Eesti-N.S.V.Liidu vaheline laevasõit 6,1% ja Eesti-Poola vaheline laevasõit 5,1%, viimane on 100% kasvanud 1936. a. võrreldes eelmise aastaga. Peale nimetatud riikide on meil elavam laevatühendus

riikidega, kes seoses Eestiga laevaliinide kaudu, nagu Belgia, Taani, Prantsuse ja Läti.

Kaubaveos laevadel on 1936. a. nagu varemgi esikohal Eesti-Briti vaheline vedu 42,3% osatähtsusega üldsummast; teisele kohale jääb kaubavedu Eesti-Saksa vahel 17,0% üldsummast ja kolmandale kohale tuleb kaubavedu Eesti-Soome vahel 7,4%. Eesti vedudele teiste riikidega jääb seega kokku 33,3%, millistest igatüki nimetatutest märksa väiksem ja suuruse poolest aasta-aastalt muutlik. Võrreldes eelmise aastaga on suuruse poolest esikohtadel olevad veod läinud tagasi peale Eesti-Saksa vahelise veo, mis suurenes veidi.

Reisijateveos laevadel Eesti ja välisriikide vahel oli kõige suurem Eesti-Soome vaheline vedu, moodustades 63,8% kogu reisijate veost, järgmiseks suuruse poolest on Eesti-Rootsi vaheline vedu, mille osatähtsus ulatub ainult 17,1% üldveost. Peale selle liikus veel nimetamisväärt arvul reisijaid Eesti-Saksa ja Eesti-Läti vahel. Reisijate vedu Eesti ja ülejäänud 14 riigiga on juhuslik ja võrreldes nimetatutega väike.

Eesti-Briti vahel veeti 1936. a. kaupu 341 661 *tn* eelmise aasta 353 961 *tn* vastu vähem seega 3,5% võrra

vähenes väljavedu Britti, kuna sissevedu sealt meile suurenes. Sellele vaatamata moodustab väljavedu läbikäigust Eesti-Briti vahel 71,6% ja sisseveole jääb vaid 28,4%. Väljaveo vähenemise põhjustasid 1936. a. eelmisest väiksem metsamaterjal ja tselluloosi väljavedu. Transiitkaupade vedu meilt Britti oli 1936. a. 5 893 *tn* eelmisel aastal 4 411 *tn*. Transiidina veeti N.S.V.Liidu kaupu Tallinna kaudu Britti ja väiksel määral ka Läti kuuse ja männilaudu Pärnu kaudu Britti. Meie väljaveos Britti esinevad suuremate kogustega järgnevad kaubad:

Metsamaterjal	166 945 <i>tn</i>	68,2%	väljaveost Britti
Tselluloos	32 941	13,5	" "
Vineer ja vineerist tootl põhjad	12 982	5,3	" "
Karjasaadused	9 074	4,0	" "
Tahvelklaas	3 543	1,4	" "

Brittit meile veetavate raskekaaluliste kaupade nimekiri on sama lühike kui väljaveoski. Kivistisi ja suhkur on peaveoaineks moodustades kokku 77,3% kogu sisseveost. Koguselt nimetamisväärta kaupu oli sisseveos järgnevalt:

Kivistisi, koks	55 027 <i>tn</i>	67,4%	sisseveost Britist
Suhkur	19 326	10,0	" "
Metallid	4 040	4,2	" "
Heeringad	3 906	4,0	" "

Laevu tuli meile 19 Briti sadamast ja läks meilt 33 sadamasse; sellest on näha, et eriti meil väljavedu suundub väikeste kogustena paljudesse sadamatesse, mille hulgas kaalult enam läks kaupu järgnevatesse sadamatesse.

Hull	44 462 <i>tn</i>	18,2%	väljaveost Britti
London	53 525	21,0	" "
Grangemouth	48 161	19,7	" "
Bo'ness	21 450	8,8	" "

Peale Londoni moodustab metsamaterjal väljaveo nimetatud sadamatesse. Londoni sadamasse veeti meilt suuremate kogustena järgnevalt kaupu:

Metsamaterjal	11 854 <i>tn</i>	22,1%	kogu väljaveost Londoni
Tselluloosi	17 398	32,5	" "
Vineeri ja vineertooli- põhju	11 870	22,2	" "

Meile Britist sisseveetavate kaupade tähtsamateks lähtesadamateks on Hull ja London; esimesest tuli 21,4% ja teisest 31,1% üldsisseveost. Peale selle tuli kaupu väiksemate kogustena sadamatest, mis suurelt jaolt ei ühtinud meie väljaveo sihtsadamatega.

Reisijaid liikus Eesti-Briti vahel 613, neist tuli Eestisse 245 ja väljus 368 reisijat. Ka eelmisel aastal oli reisijate vedu sama väike.

Eesti-Saksa vaheline kaubavedu laevadel ulatus 1936. a. 137 521 *tn* eelmise aasta 126 371 *tn* vastu, ületades selle seega 8,8% võrra. Kaupade läbikäigust Eesti-Saksa vahel on sissevedu ülekaalus, moodustades läbikäigust 56,1%. Võrreldes eelmise aastaga suurenes 1936. a. sissevedu ja kahanes väljavedu. Saksa sadamatesse lähevad meilt kaubad, mis määratud Saksa maale ja samuti ka kaubad, mis sealt edasi toimetatakse muudesse riikidesse. Ligi pool meie väljaveost Saksa sadamatesse koosneb niisugustest kaupadest. Ka on sisseveos Saksa sadamatest kaupu, mis pole pärit Saksast.

Kaalu järgi olid sisseveos Saksast tähtsamateks kaupadeks kvistisi, koks, väetisained, sool, metallid ja keemiakaubad. Väljaveos moodustavad suure osa metsamaterjalid, karjasaadused ja põlevkiviõli; peale selle läks Saksa sadamatesse sealt edasisaatmiseks teistesse riikidesse tselluloosi.

Laevuühendus oli meil 15 Saksa sadamaga, neist omavad kaubaveos suuremat osatähtsust järgmised kolm sadamat:

	Sissevedu		Väljavedu	
	<i>tn</i>	%	<i>tn</i>	%
Hamburg	40 543	52,5	29 048	48,2
Stettin	14 372	18,6	13 609	22,6
Bremen	13 223	17,1	6 309	10,5
Üldse Saksa	77 258	100	60 263	100

Peale nimetatute omavad meie kaupade sihtsadamatenas veel tähtsust Swinemünde ja Wismar, kuhu läks lubjakivi ja metsamaterjali.

Reisijaid liikus Eesti-Saksa vahel 1936. a. 4 907 isikut, mis veidi rohkem kui eelmisel aastal. Reisijate üldlähikäigust moodustab Eesti-Saksa vaheline reisijate vedu ainult 6,2%.

Eesti-Soomes vahel veeti 1936. a. 59 944 *tn* kaupu, mis vähem eelmisest aastast 3,9%. Eesti-Soomes vaheline kaupade läbikäik koosneb peamiselt väljaveost Soome, viimane moodustab üldlähikäigust 72,4%. Väljaveo arvel kahaneski üldlähikäik, sissevedu seevastu näitab 43,2% suurenemist. Koguselt suuremateks kaupadeks väljaveos Soome olid vili (34,2% väljaveost), kips, bensiin, kartulid, kartulijahu jne. Sisse veetakse meile Soomest metsamaterjali, paberi toor- ja valmissaadusi. Laevad liikusid meie ja 26 Soome sadama vahel, kuid üle poole kaupade läbikäigust Eesti-Soomes vahel veeti Helsinki sadama kaudu, mille kõrval kaupade läbikäigu poolest suuremat osatähtsust omavad veel Kotka ja Wiipuri sadamad.

Eesti-Soomes vahelist elavat laevasõitu tingib peaaegu alikult reisijate vedu. Mõõdunud 1936. a. oli reisijate liikumine 28,9% võrra nullusest elavam, moodustades 63,8% üldarvust. Välja läks Soome reisijaid ligi tuhande võrra rohkem kui meile sealt saabus. Reisijate liikumine toimus peamiselt Tallinna ja Helsinki vahel.

Eesti-Rootsi vaheline kaubavedu on oma ulatuselt järjekorras neljas olles 1936. a. 48 396 *tn*. Eelmisel aastal oli Eesti-Rootsi vaheline vedu 1 000 *tn* võrra suurem. Üldlähikäigust on esikohal väljavedu, moodustades $\frac{2}{3}$ sellest, kuna sisseveole jääb $\frac{1}{3}$. Väljaveos on kaaluvaks kaubaks lubjakivi (eesti marmor), mis üksinda moodustab $\frac{2}{3}$ kogu väljaveost. Peale selle on kaalu järgi tähtsamateks kaupadeks kartul ja vanaraud. Sisse toodi Rootsist nisu, loomatoitu ja väetisaineid, mis kaalu järgi moodustavadki suurema osa sisseveost. Ka tuli Rootsi kaudu meile teiste riikide kaupu. Laevu liikus meie ja 28 Rootsi sadama vahel, kuid kaubaveo suhtes olid tähtsamad Stockholm ja Iggesund. Viimasesse veeti meilt lubjakive.

Reisijate liikumine Eesti-Rootsi vahel ulatus 1936. a. 13 430 reisijani, milline arv nullusest poole

suurem. Reisijate üldlääbikäigus on Eesti-Rootsi vaheline reisijate liikumine teisel kohal, moodustades üldarvust 17,1%. Reisijad liikusid peamiselt Tallinn-Stockholmi vahel.

Eesti-N.S.V. Liidu vaheline kaubavedu oli 1936. a. erakordselt elav, ulatudes 31 139 *tn*, ületades eelmise aasta ligi kolmekordselt. Ligi kolmandik Eesti-N.S.V. Liidu vahelisest kaubavahetusest veeti seega laevadega. Vedu on ühekülgne koosnedes ainult sisseveost meile. Kaaluvamateks veoartikliteks on naftasaadused ja väetisained. Kaubad veeti meile suuremalt osalt ($\frac{2}{3}$) Leningradist, väiksemal määral veeti meile kaupu veel Batumi ja Tuapse sadamast.

Eesti-N.S.V. Liidu vahel liikus laevadel ka reisijaid, nimelt 2 004 isikut, neist väljus meilt 1 517 isikut; need olid peamiselt välismaa huvireisijad, kes külastades meid söitsid siit edasi Leningradi.

Eesti-Belgia vaheline kaubavedu ulatus 1936. a. 31 067 *tn* eelmise aasta 27 495 *tn* vastu. Suurenes väljavedu Belgiasse, mis aga sellele vaatamata moodustab üldlääbikäigus väiksema osa, nimelt 23,7%. Eesti-Belgia sadamate vahel liigub palju transiitkaupu, nimelt 55%. Eesti-Belgia vaheline kaubavedu koosnes kaupadest, mis polnud pärit Belgiast ehk veeti meilt Belgiasse teistesse riikidesse edasitoimetamiseks. Eesti ja Belgia vahel on võrdlemisi tihe liinilaevavahendus, millega ka seletatav suur transiitkaubaveo protsent. Meile sisseveetavate kaupade saatesadamaks on Antwerpen ja meilt väljuvate kaupade sihtsadamateks — Antwerpen ja Gent. Reisijaid liikus Eesti-Belgia vahel vähe — ainult 187 inimest.

Eesti-Hollandi vahel veeti 1936. a. kaupu 29 057 *tn* eelmise aasta 20 965 *tn* vastu, enam seega 38,5%. Juurdekasvu põhjustas sissevedu, mis 1936. a. võrreldes eelmise aastaga kahekordistus, moodustades Eesti-Hollandi vahelises läbikäigus 62,1%. Väljavedu jäi eelmise aasta tasemele. Eesti-Hollandi vahel ka, nagu Eesti-Belgia vahelgi, veetakse transiitkaupu; peamiselt tuleb meile Hollandist võõra riigi kaupu. Sisseveos on kaalu järgi tähtsamateks kaupadeks vilja ja väetisained, väljaveos — metsamaterjal ja paberitööstuse saadused. Eesti-Hollandi vaheline kaubavedu toimub peamiselt Rotterdami sadama kaudu. Meile sisseveetavate kaupade lähtesadamana on nimetamisväärt veel Vlaardingin ja meilt välja-veetavate kaupade sihtsadamana Zaandam.

Reisijaid liikus Eesti-Hollandi vahel ainult 27 isikut.

Eesti-Poola vaheline kaupade läbikäik ulatus 1936. a. 22 709 *tn*, olles ligi 2 korda suurem eelmisest aastast. Suurenes tunduvalt väljavedu Poola, mis kasvas 1936. a. võrreldes eelmise aastaga $3\frac{1}{2}$ kordselt. Üldlääbikäigust moodustab väljavedu 67,3%. Sissevedu jäi eelmise aasta tasemele. Poola sadamatesse veetakse meilt kaupu edasisaatmiseks teistesse riikidesse. Transiitkaubad moodustavad peaosas meile väljaveost Poola sadamatesse ja nende arvel kasvaski väljavedu. Sissevedu laevadel on väiksem

kui Poolast ostetud kaupade kogus, mis näitab, et osa kaupu tuuakse meile Danzigi sadama kaudu. Vedu Danzigi sadamast ongi 1936. a. erakordselt suur, ulatudes 13 354 *tn*. Poola ja Danzigi sadamatest toodi meile suurel kogusel vilja, suhkrut, kivisütt ja naftasaadusi.

Reisijate vedu Eesti-Poola vahel ulatus 1936. a. 1 284 in., mis moodustab reisijate üldlääbikäigust 1,6%.

Eesti-Prantsuse vaheline kaubavedu oli 1936. a. 21 557 *tn*, väiksem eelmisest aastast 12,9% võrra, mis tingitud tselluloosi väljaveo vähenemisest Prantsusse. Eesti-Prantsuse vaheline kaubavedu on ühekülgne, koosnedes ainult peamiselt väljaveost ja nimelt tselluloosi väljaveost. Sihtsadamaks on 84,1% osas Rouen, väiksemad kogused lähevad Bordeaux, Boulogne ja Dunkerque'i.

Reisijate vedu Eesti-Prantsuse vahel peaaegu polnud, kui mitte lugeda tegelikult liikunud 9 isikut.

Eelpool on loetletud pea kõik riigid, kellega meie laevaliiniidiga seotud, meie ja nende vahel on ka suurem kaubavedu.

Peale nimetatute on suurem kaubavedu veel Eesti-Ühendriikide ja Eesti-L.-Ameerika sadamate — Curaçao ja San-Nicolas vahel. Ühendriikidest toodakse laevadega ümberlaadimata väävlit ja veetakse sinna tselluloosi. L.-Ameerikast (Hollandi asumaa-dest) toodi naftasaadusi.

Lätiga pole vedu laevadel kuigi intensiivne, ulatudes 1936. a. 6 780 *tn* eelmise aasta 12 876 *tn*

Laevadel veetud kaupade koostis.
Composition des marchandises transportées.

5.	Tonnides	%
Sissevedu.		
Suhkur	25 849	7,5
Sool	19 203	5,5
Heeringad	7 122	2,1
Vili	30 818	8,7
Mais	7 264	2,1
Puuviil	5 570	1,6
Tselluloos	2 704	0,8
Kivisüsi ja koks	07 770	19,5
Petrooleum ja bensiin	20 815	6,0
Määrdeõli	2 710	0,8
Superfosfaat	22 526	6,5
Muud väetisained	5 309	1,6
Vävel	9 352	2,7
Metallid	31 721	9,1
Keemiatööstussaadused	13 537	3,9
Muud	75 012	21,6
Kokku	346 873	100
Väljavedu.		
Või	11 855	2,6
Munad	3 248	0,7
Peekon	2 255	0,5
Kartul	10 231	3,5
Kartulijahu	1 765	0,4
Liha	1 480	0,3
Riis ja nisu	14 832	3,2
Metsamaterjal	186 912	40,5
Vineer ja vineer-toolipõhjad	18 762	4,1
Tselluloos	77 119	16,7
Paber	9 362	2,0
Lina ja takud	7 844	1,7
Kips	5 960	1,3
Lubjakivid	22 995	5,0
Vanaraud	22 007	4,7
Põlevkiviõli	8 319	1,8
Telliskivid	9 103	2,0
Muud	41 638	9,0
Kokku	461 685	100

vastu. Eesti-Läti vaheline kaubavedu laevadel haarab 45,8% kogu meie kaubavahetusest Lätiga kaalu järgi arvates. Reisisajad veeti laevadel Eesti-Läti vahel 3 853 isikut ehk 4,9% reisijate üldarvust.

Tähtsamad väljaveokaubad sihtsadamate järgi.

5-a.	Tonnides
Metsamaterjal	186 912
Briti	166 945
Sellest: Grangemouth	48 038
Hull	32 303
Bo'ness	21 429
London	11 854
Dundee	8 310
Leith	5 542
Kings-Lynn	4 347
Saksa	9 836
Sellest: Hamburg	5 583
Bremon	2 372
Stettin	1 479
Hollandi	7 483
Sellest: Rotterdam	4 597
Zaandam	2 673
Tselluloos	77 119
Briti	32 041
Sellest: London	17 308
Thames-Haven	3 734
Ellesmere port	3 175
Prantsuse	18 995
Sellest: Rouen	15 909
Saksa	10 408
Sellest: Hamburg	9 058
Ühendriigid	10 054
Sellest: South Haven	7 036
Lubjakivi	22 955
Rootsi	18 900
Sellest: Iggesund	10 790
Vineer ja vineerist tootpõhjad	18 762
Briti	12 032
Sellest: London	11 870
Saksa	3 032
Sellest: Hamburg	2 088
Kartul	16 231
Rootsi	4 487
Sellest: Stockholm	4 307
Itaalia	4 177
Sellest: Genua	4 177
Rakis ja nisu	14 832
Soome	14 830
Sellest: Helsinki	4 140
Viipuri	3 080
Kotka	3 205
Vaasa	2 275
Oulu	1 000
Või	11 855
Briti	6 417
Sellest: Hull	4 715
London	1 702
Saksa	5 370
Sellest: Stettin	5 312

Laevadel veetud kaupade koostis on tavaliselt enam kui varem sisse- ja väljaveo koostisest, kuna transiitkaupu veeti meie sadamate kaudu eelmisest aastast vähem. Raskekaalulised, seega veo mõttes tähtsamad kaubad on loetud tab. 5; nad kokku moodustavad 4/5 kogu sisseveost; seal hulgas kivisüsi ja koks üksinda moodustavad 1/8 kogu sisseveost.

Raskekaaluliste kaupade nimestik väljaveos laevadega pole samuti pikk. Tab. 5 loetletud kaubad moodustavad 91% kogu väljaveost. Metsamaterjal omab 40,5% ja tselluloos 16,7% osatähtsust väljaveos, teiste nimetatud kaupade osatähtsus liigub 1-5% vahel.

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu laevade rahvusliku järgi 1936. a. *Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les pavillons nationaux en 1936.*

6. Lipp — Pavillon	Sissetulnud maht Tonnage import.		Kaubavedu (sisse + välja) Import. et export. des marchand.		Reisijate vedu Transport des voyageurs		
	n.	%	tonnid	%	arv-n.	%	
	n.	rgt.	%	n.	rgt.	%	
Eesti — Estonie	311	821	29,6	323 165	40,0	27 076	34,4
Saksa — Allemagne	200	941	24,8	187 302	23,1	8 490	10,8
Briti — Angleterre	89	053	8,6	77 510	9,6	2 117	2,7
Soome — Finlande	169	974	16,1	57 265	7,1	31 594	40,1
Taani — Danemark	88	050	8,6	49 426	6,1	25	—
Rootsi — Suède	49	903	4,7	38 061	4,1	3 313	4,2
Norra — Norvège	32	917	3,1	32 657	4,0	951	1,2
N.S.V.L. — U.R.S.S.	13	479	1,3	15 362	2,0	—	—
Läti — Lettonie	14	800	1,4	8 053	1,1	1 430	1,8
Ungari — Hongrie	2	737	0,3	7 264	0,9	—	—
Poola — Pologne	35	545	3,4	4 026	0,6	2 121	2,7
Hollandi — Pays-Bas	23	139	2,7	4 531	0,5	1 529	1,9
Danzig — Danzig	841	0,1	—	1 583	0,2	—	—
Panama — Panama	2	748	0,3	511	0,1	35	0,1
Kreeka — Grèce	618	0,1	—	130	—	6	—
Prantsuse — France	341	—	—	—	—	26	0,1
Kokku — Total	1052	567	100	808 558	100	78 713	100

4. Laevade rahvuslipp. Välissõidus tuli 1936. a. meie sadamatesse peale meie oma laevade veel 15 riigi laevu. Kogu sissetulnud mahust moodustab Eesti lipp 29,6%, olles esikohal, teisel kohal on Saksa lipp 24,8% ja kolmandal kohal Soome lipp 16,1%, ülejäänud lippude

Kaubavedu rahvusliku ja riikide järgi — *Transport des marchandises d'après les pavillons nationaux et pays.*

7.	Briti Angleterre	Saksa Allemagne	Soome Finlande	Rootsi Suède	Belgia Belgique	Hollandi Pays-Bas	Poola Pologne	Prantsuse France	Taani Danemark	Läti Lettonie	Leedu Lituanie	Muud riigid ja merelt tagasi. Autres pays et mer. rendr.
Sisse- ja väljaläinud maht n. Tonnage import. et export.	300 640	362 014	538 375	175 059	78 716	19 591	107 327	51 580	71 252	65 304	27 622	252 055
Sellest — Dont:												
Eesti lipu % — Pavillon eston. en %	50,4	2,1	27,3	66,8	43,0	42,6	7,2	27,4	68,5	32,6	13,3	19,4
Vastava riigilipu % — Pavillon du pays cor. en %	31,9	70,2	34,3	20,9	—	0,6	35,4	—	19,8	8,8	—	—
Saksa lipu % — % du pavillon allemand	2,0	70,2	25,4	0,9	51,1	17,6	3,6	—	1,3	5,3	1,6	22,6
Kaubavedu tonnides Transport des marchandises en tonnes	341 661	137 521	59 944	48 306	31 067	20 057	22 700	21 557	14 314	6 780	2 088	92 564
Sellest — Dont:												
Eesti lipu % — Pavillon eston. en %	57,8	6,4	24,0	77,8	22,1	57,7	49,5	64,5	25,4	65,7	38,5	12,9
Vastava riigilipu % — Pavillon du pays cor. en %	21,1	88,8	65,2	12,4	—	0,7	12,3	—	63,8	—	—	—
Saksa lipu % — % du pavillon allemand	2,0	88,8	10,0	0,4	75,0	38,6	17,4	—	5,7	—	0,7	13,0

osatähtsus on suuremal jaol 1—3% ja väiksemal osal 3—8%.

Kaubaveos on Eesti lipul teisi kaugelt ülekaaluv osatähtsus, ulatudes 40,8%, peale selle on suurim veel Saksa laevade osatähtsus, nimelt 23,1%. Briti, Soome, Taani, Rootsi, Norra laevad vedasid 9—4% kogu kaubaveost ja ülejäänud 8 rahvuslipule jääb vaid 5,4% kaubaveost.

Reisijate veos on esikohal Soome lipp, moodustades 40,1% kogu reisijate veost ja teisel kohal on 34,4% Eesti lipp. Võrreldes eelmise aastaga on Soome lipu osatähtsus reisijate veos lüüdnud tunduvalt tagasi ja Eesti lipu osatähtsus kasvanud, mis seletatav kahe suurema Eesti laeva käiku panemisega Tallinn—Helsinki ja Tallinn—Stockholmi liinil. Saksa lipu osatähtsus reisijate veos on 1936. a. vaid 10,8%, eelmisel aastal ulatus see 19,7%. Reisijaid veeti veel Rootsi, Briti, Poola ja teistel laevadel, kuid väiksel määral.

Missuguste riikide laevad võtsid osa milliste riikide vahelistest vedudest, seda näeme tab. 7.

Eesti laevade osatähtsus oli suurim kaubaveos järgnevate riikide vahel: Eesti-Rootsi 77,8%, Eesti-Briti 57,8%, Eesti-Hollandi 57,7%, Eesti-Prantsuse 64,6% ja Eesti-Läti 65,7%. Saksa laevade osatähtsus oli suur Eesti-Saksa vahelises veos, nimelt 88,8% ja peale selle veel Eesti-Belgia vahelises veos, nimelt 75%. Väiksema osatähtsusega kaubaveos esinevate riikide laevad toimetasid peamiselt Eesti ja oma riigi vahelist kaubavedu.

Laevaliinid 1936. a. — Lignes de navigation en 1936.

8.	Eesti lipp Pavillon d'Estonie	Välislipp Autres pavillons nationaux
	br. reg. tn	
Tallinn—Helsinki	671	479 Soome
Helsinki—Tallinn—Stettin	—	1 942 Saksa
Stettin—Tallinn—Soome sad.	—	2 284 Soome
Tallinn—Hamburg	—	967 Saksa
Tallinn—Hamburg—Soome sad.	—	972 Saksa
Tallinn—Helsinki—Danzig— Gdynia	—	960 Saksa
Tallinn—Hull—London	—	1 092 Soome
Tallinn—Riga—Kopenhagen— Prantsuse sad. (viim. sad. Bor- deaux)	—	1 402 Poola
Antwerpen—Rotterdam—Gdynia —Danzig—Tallinn	—	1 816 Briti
Göteborg—Malmö—Helsingborg— Klaipeda—Danzig—Riga— Tallinn—Helsinki	1 275	1 377 Taani
Bremen—Tallinn—Bremen	—	1 011 Saksa
Tallinn—Stockholm	—	353 Rootsi
Tallinn—Rohusadam—Kurossaa- re—Riga	308	1 122 Saksa
	462	

5. Liinilaevade tegevus.

Lignes de navigation.

Välissõidu alal oli meil 1936. a. 13 laevaliini, seega 3 liini vähem kui eelmisel aastal.

Enamus laevaliinidest seob Tallinna sadamat Soome ja Saksa sadamatega. Tähelepanuväärselt muutuseks on, et 1936. a. võrreldes eelmisega hakkas enam Eesti laevu teenima liine. Nii Tallinn-Helsinki liinil, kus eelmisel aastal liikus ainult Soome laev, hakkas 1936. a. liikuma ka Eesti laev. Samuti hakkas Antwerpen, Rotterdam, Gdynia—Danzig—Tallinn liinil liikuma suurem (1 275 br. reg. tn) Eesti laev, koos Saksa laevaga.

Liinilaevade tegevus 1936. a. — Mouvement des lignes de navigation en 1936.

9.	Kaubavedu tonnides — Transport des marchandises (en tonnes)			Reisijate vedu (arv) Transport des voyageurs		
	Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetud kauba % üldkogusest Transport des marchandises par les navires de ligne en % de quant. total	Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetud reisijate arv % üld-arvust Transport des voyageurs par les navires de ligne en % de nombre total
Eesti — Estonie	328 185	23 363	7,1	27 076	25 770	95,2
Saksa — Allemagne	187 302	125 005	66,7	8 490	6 482	76,0
Briti — Angleterre	77 613	56 451	72,8	2 117	288	11,2
Soome — Finlande	57 266	26 583	46,4	31 594	31 094	98,4
Taani — Danemark	49 426	12 525	25,3	25	10	40,0
Rootsi — Suède	33 061	3 581	10,8	3 313	9	0,3
Norra — Norvège	32 657	—	—	951	—	—
N. S. V. L. — U. R. S. S.	15 862	—	—	—	—	—
Läti — Lettonie	8 653	—	—	1 430	—	—
Ungari — Hongrie	7 264	—	—	—	—	—
Poola — Pologne	4 626	4 626	100,0	2 121	163	7,7
Hollandi — Pays-Bas	4 531	—	—	1 529	—	—
Danzig — Danzig	1 583	—	—	—	—	—
Panama — Panama	511	—	—	35	—	—
Kreeka — Grèce	136	—	—	6	—	—
Prantsuse — France	—	—	—	26	—	—
Kokku — Total	808 556	252 119	31,2	78 713	63 745	81,0

Kaubaveos pole liinilaevade osatähtsus eriti suur, ulatudes 1936. a. ainult 31,2%, eelmisel aastal oli see veel madalam, nimelt 27,4%. Briti ja Saksa laevade vedud meie ja välisriikide vahel olid enamuses

liinilaevade vedud. Eesti laevade veost moodustab liinilaevade vedu ainult 7,1%.

Reisijate vedu toimub 4/5 osas liinilaevadel ja enamuses Soome ning Eesti liinilaevadel.

RANNASÖIT — CABOTAGE.

6. Veod.

Rannasõidus ulatus kaupade läbikäik kõigis sadamates kokku 202 164 *tn* eelmise aasta 191 608 *tn* vastu, suurenedes seega 5,5 % võrra. Sellest oli sisseveetavaid kaupu 1936. a. 127 634 *tn* eelmise aasta 117 580 *tn* asemel. Kaubavedu rannasõidus oli 1936. a. suurem mullusest seega 8,6 % võrra. Kaupade läbikäik neis sadamates, kus see suurem, pole 1936. a. kuigi palju muutunud võrreldes eelmise aastaga.

Raskekaalulisemateks veoartikliteks rannasõidus olid järgnevad kaubad:

10.	<i>tn</i>	%
Sadamatesse tuli sisse	127 634	100
Sellest:		
Küttepuitu	20 072	23,5
Metsamaterjali	27 423	21,5
Telliskive	14 484	11,3
Metsikuid kive	13 003	10,2
Tsementi	8 327	6,9
Vesvoriti	3 749	2,9
Yana rauda ja vasko	1 967	1,6
Puumassi	560	0,4
Muud	27 640	21,7

Metsamaterjali vedu moodustab teist aastat ligi 45% kogu veost. Väiksema osatähtsusega esinevate kaupade veosuuruses näeme 1936. a. rohkem muutusi

Tallinna ja Pärnu veetud kaubad lähtekoha järgi.

11.	Tonnides
Tallinna — tuli sisse	91 297
Lähtekohad: Hara rand	873
Heitermaa	460
Hiru-Suursadam	961
Kaberneeme	1 163
Kaunispea	2 059
Küdoma	628
Kärdla	869
Kunda	3 802
Kuressaare	2 905
Kõpu	3 199
Kõrgesaare	1 282
Laugu	1 144
Luidja	896
Loksa	12 035
Letipea	518
Muhuväina	568
Mujaste	419
Mäebe rand	1 189
Naissaare	4 102
Narva	2 753
Neeme	1 047
Nõva	1 816
Pärnu	1 728
Praugisaare	614
Pidula	3 053
Puulaidu	980
Punniku	2 826
Rikholdi	613
Sõru	1 267
Tõetamaa	926
Triigi	4 250
Vaiste	3 025
Yhterpalu	733
Vergi	2 653
Vormsi	1 295
Võsu	1 433
Õngu rand	1 109
Ülgaste	3 253
Muud	17 400
Pärnu — tuli sisse	13 693
Lähtekohad: Kunda	2 847
Manija	2 348
Tallinn	1 864
Sangalaid	1 810
Vaiste	1 105
Sorgu	1 001
Kihnu	741
Ülgaste	553
Muud	1 424

võrreldes eelmisega, nii on telliskivide vedu laevadel vähenenud, metsikute kivide vedu suurenenud, viimane ligi kaks korda.

Rõhuv enamus kaupadest veetakse Tallinna, edasi on nimetamisväärsedeks sihtsadamateks veel Pärnu, Narva-Jõesuu, Kuressaare.

Kauba lähtesadamaid Tallinnale ja Pärnule näitab tab. 11.

Reisijate vedu rannasõidus suurenes 1936. a. võrreldes eelmise aastaga sissetulnud reisijate järgi arvates 23,1%. Milliste sadamate vahel oli elavam reisijate liikumine, näitab tab. 12.

12.	Sissetulnud reisijad lähtekoha järgi.	Reisijaid (arv)
Tallinn — tuli sisse		9 340
Lähtekohad: Kärdla		2 311
Kuressaare		2 468
Heitermaa		639
Jaangurahu		537
N.-Jõesuu		123
Muud		3 262
Kuressaare — tuli sisse		3 976
Lähtekohad: Tallinn		2 187
Pärnu		932
Rohuküla		552
Muud		305
Rohuküla — tuli sisse		7 605
Lähtekohad: Heitermaa		6 993
Kuressaare		552
Muud		60
Heitermaa — tuli sisse		8 047
Lähtekohad: Rohuküla		6 086
Tallinn		611
Haapsalu		245
Muud		205
Haapsalu — tuli sisse		14 152
Lähtekohad: Osterby		8 253
Vormsi		3 719
Sviby		1 979
Muud		201
Kuivaste — tuli sisse		13 111
Lähtekohad: Virtsu		12 950
Tallinn		131
Pärnu		30
Virtsu — tuli sisse		12 543
Lähtekohad: Kuivaste		12 520
Muud		23

7. Laevaliiniid

Laevasõiduliine rannasõidus näitab tab. 13. Laevaliine tegevus seisab peaaesjalikult reisijate veos. Kogu reisijatest liikus liinilaevadel 97,2% ja kaubaveos oli liinilaevade osatähtsus 22,3%.

Rannasõidu liinilaevad 1936. a. — Lignes de navigation de petit cabotage.

13.	Laevade arv	Nombre des navir.	Tonnasid (net.)	Tonn. net.
Tallinn—Rohuküla—Kuressaare—Pärnu	1		275	
Tallinn—Heitermaa—Kuivaste—Virtsu—Kuressaare—Pärnu	1		130	
Tallinn—Kärdla—Orissaare—Taaliku—Triigi—Sõru—Panga—Ninase—Vaigu—Kihelkonna	1		186	
Tallinn—Heitermaa—Orissaare—Triigi—Sõru—Puulaidu	1		110	
Rohuküla—Heitermaa	1		22	
Virtsu—Kuivaste	1		25	
Tallinn—Käsmu—Võsu—N.-Jõesuu—Narva	1		91	
Haapsalu—Osterby	1		12	
Haapsalu—Vormsi	1		11	

Tab. 1. Laevasõit kunde järgi 1936. a. —

1. Välissõit Long cours 2. Raunasõit Cabotage	Jaanuvar Janvier				Veebruar Février				Märts Mars				Aprill Avril				Mai Mai				Juuni Juin				Juuli Juillet		
	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Tallinn	117	60521	777	26785	71	49748	393	16358	57	34513	693	15067	148	63905	1786	32186	458	100326	3317	35333	481	100930	10733	32287	551	159464	
Haapsalu	105	59651	658	26527	63	40357	564	10899	54	34234	508	15009	98	62610	1036	30509	139	84756	3017	21928	158	84720	9028	17664	181	140141	
Helmermaa 1+2	12	870	119	259	3	391	31	42	3	270	187	50	50	2098	750	1620	819	15770	860	13407	323	16230	1705	14723	370	19323	
Jaagurahu	2	372	29	106	1	136	4	62	2	272	7	162	4	866	22	76	5	1008	—	41	12	1648	17	70	7	1161	
Kuressaare	2	372	20	100	1	130	4	62	2	272	7	162	3	985	22	76	3	372	—	41	5	679	17	64	2	372	
Kunda	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1075	19	306	25	3073	410	527	16	2307	1147	355	19	2681	
Kuivaste 1+2	32	704	644	—	4	89	57	—	—	—	—	—	27	249	—	3	72	1470	—	—	43	83	2248	119	163	29	1732
Kürda 1+2	6	754	53	99	2	272	111	81	—	—	—	—	25	180	—	3	55	540	—	—	63	63	424	111	127	18	203
Loksa	9	108	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	60	—	17	930	—	—	—	20	1824	8	36	11	1540	
Narva-Jõesuu	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48	1910	1173	36	78	3149	793	83	144	4662	2397	125	103	3479	
Paldiski	1	381	—	—	1	136	—	11	—	—	—	—	9	1169	278	118	24	1892	204	242	34	2154	679	362	34	1939	
Pärnu	1	381	—	—	1	130	—	11	—	—	—	—	10	388	—	20	41	2470	—	—	673	46	3472	—	8	57	
Rohuküla	16	1904	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	15	—	9	986	—	—	—	15	2129	—	—	16	2709	
Taalku 1+2	1	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1025	—	—	24	2137	—	—	14	1515	—	—	16	1361	
Trügl	32	704	971	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	264	—	—	10	1551	—	—	6	510	—	—	6	807	
Virtsu 1+2	5	794	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	3566	172	1167	89	9632	323	4116	119	8317	348	2672	126	12146	
Müud	5	794	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2166	—	1007	16	4290	77	2640	16	5276	2	604	19	7237	
Üldse — Gr. total	238	67982	3169	27021	83	41468	631	17005	59	34785	703	15229	422	84436	6477	34233	1327	152459	9895	44094	1608	159990	24893	38023	1495	232321	
1	114	60080	658	25527	68	40357	564	10899	54	34234	508	15009	134	65716	1036	31666	297	95664	3104	26177	325	97136	9702	18719	273	157124	
2	124	7922	2510	494	15	1111	267	198	5	551	194	221	288	15720	5441	2573	1030	56786	6791	17917	1288	62354	15191	13804	1222	66187	

I. Sissetulnud —

II. Väljälähdud —

Navigation d'après les mois en 1936.

Table with 52 columns representing months from August to October and total, and 52 rows representing daily entries. Columns are labeled with months and specific days (e.g., August 27, 28, etc.). Rows contain numerical data points for each day.

Entrées.

Sorties.

Table with 52 columns representing months from August to October and total, and 52 rows representing daily departures. Columns are labeled with months and specific days (e.g., August 27, 28, etc.). Rows contain numerical data points for each day.

Tab. 2. Eesti sadamate läbikäik üksikute väliskiride sadamatena (järg) — Communication avec les ports étrangers (suite).

Siht- ja saatesadam Port de provenance et de destination	Üldine läbikäik — N. et ton. des navires							Tallinn — Tallinn							Pärnu — Pärnu												
	Sisse tulnud — Entrés				Välja läinud — Sortés			Sisse tulnud — Entrés				Välja läinud — Sortés			Sisse tulnud — Entrés				Välja läinud — Sortés								
	ATV	Õnne	Muud	Kaupade väärtus	Õnne	Muud	Muud	ATV	Õnne	Muud	Kaupade väärtus	Õnne	Muud	ATV	Õnne	Muud	Kaupade väärtus	Õnne	Muud	ATV	Õnne	Muud	Kaupade väärtus	Õnne	Muud		
Wismar	15	7414	—	105	18	8903	4175	15	7414	—	105	18	8903	4175	15	7414	—	105	18	8903	4175	15	7414	—	105		
Münd	15	8020	—	128	10	13149	810	10	7110	—	127	8	13135	796	434	374	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
N.S.V.L. — U.R.S.S.	45	56095	38869	487	57	73633	5049	57	58307	37545	487	26633	50	71157	4902	1517	—	4	1324	4	1324	4483	3	1163	—		
Batuma	2	6256	6256	—	—	—	—	—	6250	6256	—	—	—	7071	—	—	—	4	1324	4	1324	4483	3	1163	—		
Leningrad	39	43918	27930	487	52	69784	487	35	42394	26656	487	10435	46	60255	4550	—	4	1324	4	1324	4483	3	1163	—	—		
Tuapse	1	4550	4550	—	1	4550	4550	1	4550	4550	—	3117	3	352	352	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Münd	3	311	103	—	4	499	499	2	207	103	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Soome — <i>Finnlande</i>	1198	283856	136591	24675	1252	306519	147836	650	270196	181690	24453	14970	658	283582	139923	25324	30336	4	1771	4	1771	81	6	436	—	245	
Hanko	15	4275	3427	142	11	8566	3172	118	486	18	4246	3427	676	0	3524	3130	113	427	—	—	—	—	—	—	—	—	
Helinski	536	199045	67591	23754	539	207563	101030	24541	24158	467	195104	67537	23753	9368	436	205535	67417	24540	17441	2	706	54	4	357	—	245	
Kovisko	10	8908	7467	12	6	1643	17	6	7530	7368	—	—	3	1336	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokka	63	15355	12440	437	2030	76	15452	6403	458	7941	31	14450	12266	430	2022	40	13165	4477	452	2022	40	13165	4477	452	2022	40	
Lavansaari	107	621	476	5	460	98	554	486	6	205	51	—	—	—	—	—	—	—	—	79	5	46	24	1	3	—	
Onlu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Seitskari	27	229	212	14	209	28	233	219	13	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Stuuraari	116	1234	572	20	498	114	1058	694	10	845	0	240	108	1	127	4	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turku	10	1876	556	—	6	672	6	840	74	423	5	1725	460	500	8	769	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tyaksasaari	173	1290	571	163	468	173	1290	795	163	513	2	24	24	60	2	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yvaasi	1	65	—	—	82	3910	29856	136	4610	56	25437	22656	65	1021	70	33601	22632	132	4614	—	—	—	—	—	—	—	
Vilpuri	61	23165	25535	65	1021	82	3910	29856	136	4610	56	25437	22656	65	1021	70	33601	22632	132	4614	—	—	—	—	—	—	
Münd	79	23803	17440	63	527	112	31523	30663	78	841	46	20734	17363	62	527	79	30294	2965	78	619	2	1065	—	—	—	—	
Trani — <i>Danemarck</i>	155	64440	8908	53	8848	54	6812	5313	—	5466	85	38716	7690	47	8654	29	5772	4857	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aarhus	14	7790	1116	2	250	—	—	—	—	—	8	3754	1116	2	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kallundborg	3	1677	1077	—	1700	—	—	—	—	—	3	1677	1677	—	1700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kolding	24	1863	1003	—	5	—	—	—	—	254	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kopenhagen	36	17956	2372	36	4032	15	2354	1821	4683	24	11923	2372	29	4032	13	2458	1621	4683	24	11923	2372	29	4032	13	2458		
Odense	4	1609	—	—	4	1193	1193	—	—	—	3	1245	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Randkøbing	1	415	415	—	1	415	415	—	—	—	1	415	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Ronne	4	1083	455	—	4	1083	455	—	—	—	2	1439	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Svendborg	5	3003	—	—	1	149	149	—	—	—	1	149	149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Münd	64	29039	1565	14	1696	13	2177	1926	—	224	40	17180	1505	14	1507	11	1061	1710	—	—	—	—	—	—	—		
Ühendr. — <i>États-Un.</i>	4	19040	9268	680	10	20632	11050	644	10056	4	19040	9268	680	8748	10	20632	11050	644	10056	4	19040	9268	680	8748	10	20632	
Baltimore	3	1677	1077	—	1700	—	—	—	—	—	3	1677	1677	—	1700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Galveston	8	9268	9268	—	1401	—	—	—	—	—	3	9268	9268	—	1401	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
New-York	1	9772	—	—	1	9772	—	—	—	—	1	9772	—	—	1	9772	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Portland	5	4089	4089	—	5	4089	4089	—	—	—	2	5	4089	4089	—	2	5	4089	4089	—	—	—	—	—	—		
South-Haven	2	—	—	—	28	1	2957	2957	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Münd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Mereki laevast ja mere- laevade reisid	47	6355	2576	23	—	3	10	—	—	—	22	4239	1406	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Kokku — <i>Total</i>	32495	1052567	437545	59410	346373	2502	1065867	423533	39923	441688	1539	452322	601506	67726	6524819	11549	64321	645473	37625	510254	10947730	18999	24517633	88	46710	35700	24291

Kokku — Total

Tab. 4. Reisi- ja kaubavedu laevadega 1936. a. välissõidus —

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Kokku kõigis sadamais <i>Total pour tous les ports</i>						Tallinn						Pärnu		
	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Üldtähtsikk Mouvement général		Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Kokku Total		Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku Total
	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)			
	a) Kaubavedu (tonnidest) —														
Besti — <i>Estonie</i>	129 601	15 220	193 564	8 149	928 165	23 363	118 701	15 220	100 404	8 149	219 105	23 363	8 215	23 797	32 012
Saksa — <i>Allemagne</i>	107 521	73 244	79 781	51 763	187 302	125 005	101 658	73 244	73 056	51 761	174 714	125 005	5 713	2 145	7 858
Briti — <i>Angleterre</i>	17 350	12 072	60 160	44 379	77 516	50 451	17 350	12 072	48 875	44 379	60 225	50 451	—	11 266	11 266
Soome — <i>Finlande</i>	21 727	9 919	35 638	16 040	57 205	26 568	20 230	9 919	31 376	10 040	51 606	26 568	100	1 047	1 747
Taani — <i>Danemark</i>	11 827	3 979	37 599	8 543	49 426	12 526	11 827	3 979	20 506	8 543	32 141	12 526	—	18 949	13 940
Rootsi — <i>Suède</i>	13 891	1 630	19 070	1 895	33 001	3 581	11 891	1 630	18 115	1 895	30 006	3 581	1 500	1 425	2 025
Norra — <i>Norvège</i>	18 151	—	19 600	—	32 067	—	13 151	—	14 484	—	27 635	—	—	3 525	3 525
N.S.V.L. — <i>U.R.S.S.</i>	15 802	—	—	—	15 802	—	13 760	—	—	—	13 760	—	2 102	—	2 102
Läti — <i>Lettonie</i>	1 595	—	7 058	—	8 653	—	1 595	—	1 215	—	2 810	—	—	642	642
Ungari — <i>Hongrie</i>	7 264	—	—	—	7 264	—	7 264	—	—	—	7 264	—	—	—	—
Poola — <i>Pologne</i>	3 205	3 205	1 361	1 361	4 020	4 020	3 205	3 205	1 361	1 361	4 620	4 020	—	—	—
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	4 319	—	212	—	4 531	—	4 319	—	—	—	4 319	—	—	212	212
Danzig — <i>Danzig</i>	—	—	1 583	—	1 583	—	—	—	—	—	620	—	—	963	963
Panama — <i>Panama</i>	—	—	511	—	511	—	—	—	—	—	227	—	—	—	—
Kreeka — <i>Grèce</i>	—	—	136	—	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	346 873	119 382	461 685	132 737	808 558	253 119	324 819	119 382	310 239	132 737	635 058	253 119	17 630	59 571	77 201
b) Reisi- ja kaubavedu (arv) —															
Besti	12 999	12 467	14 077	13 812	27 076	25 779	12 902	11 842	13 888	12 720	25 690	24 502	48	53	101
Soome	10 415	16 104	15 179	14 930	31 504	31 094	16 204	16 164	14 875	14 690	31 179	31 094	—	—	—
Saksa	4 144	3 113	4 340	3 339	8 490	6 452	4 133	3 113	4 339	3 339	8 472	6 452	7	3	10
Rootsi	1 676	4	1 637	5	3 313	9	1 074	4	1 635	5	3 309	9	—	—	—
Briti	1 062	123	1 055	116	2 117	238	1 062	123	1 055	116	2 117	238	—	—	—
Poola	1 081	102	1 040	61	2 121	163	1 081	102	1 040	61	2 121	163	—	—	—
Hollandi	765	—	764	—	1 529	—	764	—	763	—	1 527	—	1	1	2
Läti	—	—	687	—	1 430	—	—	—	—	—	—	—	185	180	365
Norra	479	—	472	—	951	—	479	—	472	—	951	—	—	—	—
Panama	18	—	17	—	35	—	7	—	7	—	14	—	—	—	—
Prantsuse	13	—	13	—	26	—	13	—	13	—	26	—	—	—	—
Taani	13	—	12	—	25	—	7	—	7	—	13	—	4	5	9
Kreeka	2	—	4	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	39 410	31 990	39 393	31 765	787 13	63 745	37 726	31 355	37 695	31 173	75 421	63 528	245	242	487

a) Kokku — Total, b) Sellest liinilaevad — *Dont navires de ligne.*

Tab. 5. Laevasõit laevade rahvusliku järgi — *Navigation d'après les pavillons nationaux.*

Rahvuslipp Pavillons nationaux	Üldse — <i>Grand total</i>						Sellest Tallinn — <i>Dont port de Tallinn</i>									
	Sisse tulnud — <i>Entrés</i>			Välja läinud — <i>Sortis</i>			Sisse tulnud — <i>Entrés</i>			Välja läinud — <i>Sortis</i>						
	Arv	Maht Ton.net.	Nelst Arv	Maht Ton.net.	Nelst Arv	Maht Ton.net.	Arv	Maht Ton.net.	Nelst Arv	Maht Ton.net.	Nelst Arv	Maht Ton.net.				
Välissõit — Long cours.																
Besti — <i>Estonie</i>	814	311 821	300	189 348	842	316 733	685	228 063	515	254 421	306	170 268	480	245 466	327	186 812
Briti — <i>Angleterre</i>	79	89 853	55	55 801	81	89 862	74	65 797	66	80 065	54	64 960	66	80 041	61	56 734
Danzig — <i>Danzig</i>	2	841	—	—	2	841	2	841	—	841	—	—	1	221	1	221
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	8	28 189	5	7 987	8	28 189	4	7 031	7	28 021	5	7 987	7	28 021	3	7 518
Kreeka — <i>Grèce</i>	6	618	5	516	7	729	6	618	1	103	1	108	2	206	1	103
Läti — <i>Lettonie</i>	46	14 800	9	8 394	45	14 810	14	11 499	12	10 308	8	7 643	11	9 540	6	6 933
Norra — <i>Norvège</i>	31	32 917	13	14 737	31	32 917	28	22 751	28	30 846	13	14 737	27	30 191	22	20 025
Prantsuse — <i>France</i>	1	341	—	—	1	341	—	—	1	341	—	—	1	341	—	—
Panama — <i>Panama</i>	19	2 748	13	1 860	19	2 748	19	2 748	8	1 131	5	690	8	1 131	8	1 131
Poola — <i>Pologne</i>	31	35 645	25	18 950	29	35 438	25	18 950	28	35 332	25	18 950	28	35 332	25	18 950
Rootsi — <i>Suède</i>	75	49 008	58	23 179	73	49 893	63	23 128	68	48 473	56	22 750	67	47 862	50	22 487
Saksa — <i>Allemagne</i>	870	200 941	273	175 172	370	260 422	295	186 462	339	251 622	293	189 727	344	255 050	275	182 697
Soome — <i>Finlande</i>	917	169 974	570	97 623	899	169 743	600	129 930	453	186 474	328	95 787	445	185 291	353	126 442
N.S.V.L. — <i>U.R.S.S.</i>	11	13 479	11	13 479	11	13 479	6	8 917	9	12 477	9	12 477	9	12 477	6	8 917
Taani — <i>Danemark</i>	84	38 050	44	23 055	83	38 045	62	34 543	52	29 240	43	29 041	52	29 834	33	26 478
Ungari — <i>Hongrie</i>	1	2 737	1	2 737	1	2 737	—	—	1	2 737	1	2 737	1	2 737	—	—
Kokku — Total	2 495	1 052 567	1 442	632 843	2 562	1 056 868	1 820	742 536	1 589	952 532	1 116	601 860	1 549	944 321	1 170	645 473
Rannasõit — Cabotage.																
Besti	7 697	432 663	3 940	270 342	7 694	431 634	2 423	230 100	1 982	109 876	1 895	104 855	2 003	121 586	575	54 902
Briti	7	2 923	5	1 553	5	2 715	5	2 715	4	1 449	4	1 449	3	1 474	3	1 474
Danzig	1	620	—	—	1	620	1	620	—	—	—	—	1	620	1	620
Läti	2	2 536	2	2 536	3	2 580	2	2 539	—	—	—	—	1	1 268	1	1 268
Norra	1	655	—	—	1	655	1	655	—	—	—	—	1	655	1	655
Rootsi	2	631	1	621	4	651	1	621	—	—	—	—	1	621	1	621
Saksa	12	5 589	8	4 104	11	5 350	6	3 030	7	4 095	7	4 095	2	630	1	614
Soome	7	97	1	10	21	143	2	28	2	19	1	16	7	72	1	12
Taani	35	1 959	22	1 150	36	1 960	30	1 885	1	723	1	723	1	134	1	134
Kokku — Total	7 764	447 673	3 979	280 322	7 746	446 358	2 476	242 190	1 996	116 167	1 998	111 143	2 029	127 109	585	60 399

Transport des voyageurs et des marchandises en long cours en 1936.

Kuressaare						Narva			Kunda			Paldiski			Loksa			Haapsalu			Jaagurahu			Mund		
Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Kokku Total		Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total			
a)	b)	a)	b)	a)	b)																					

Transport des marchandises (en tonnes).

746	7	753	—	8103	8103	—	5801	5801	83	12532	12615	1325	13818	15140	—	3813	3813	19	9631	9650	509	20658	21167	
150	—	150	—	1998	1998	—	—	—	—	170	170	—	—	407	407	—	8	8	—	1920	1920	—	17	17
—	—	—	—	25	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	8	8	—	809	378	1187	588	1007	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	2210	2210	189	189	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1130	1130	—	—	
—	—	—	—	1497	1497	—	—	—	—	130	130	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	6201	6201	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
896	15	911	—	809	19412	20221	777	6808	7585	83	12840	12923	1328	14285	15613	3	4316	4319	19	12681	12706	509	21518	22027

Transport des voyageurs (nombre)

628	625	588	592	1220	1217	32	32	7	7	15	8	23	—	—	—	—	2	7	9	1	—	1	3	16	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	8	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52	62	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
680	625	650	592	1330	1217	34	40	74	189	172	361	2	3	5	—	—	19	27	46	4	3	7	511	471	982

Tab. 6. Reisijate- ja kaubavedu rannasõidus 1936. a. — Transport des voyageurs et des marchandises en cabotage en 1936.

	Kaubad — tonnides — Marchandises en tonnes						Reisijate arv — Nombre des voyageurs					
	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Üldliikluskülg Mouvement général		Sisse sõitnud Entrés		Välja sõitnud Sortis		Kokku — Total	
	Üldse	Sellest liini-laevad	Gr. total	Dont par les navires de ligne	Üldse	Sellest liini-laevad	Üldse	Sellest liini-laevad	Gr. total	Dont par les navires de ligne	Üldse	Sellest liini-laevad
Tallinn	91 297	8 470	18 963	13 660	110 260	22 130	9 340	9 316	7 948	7 940	17 288	17 250
Pärnu	18 693	1 441	2 514	503	16 207	1 944	1 660	1 008	1 440	791	8 090	1 794
Loksa	390	—	12 707	—	13 097	—	—	—	—	—	—	—
Panga-Pidula-Vaigu-Kihelkonna rannad	586	340	8 429	651	9 015	991	152	152	15	15	167	167
Kunda	36	—	8 347	—	8 383	—	8	15	—	—	23	—
Narva-Jõesuu	5 189	3 504	2 842	2 220	8 081	5 724	250	119	249	127	499	246
Kuressaare	4 650	4 117	2 586	1 732	7 238	5 849	3 976	3 958	3 846	3 822	7 822	7 790
Triigi	995	742	4 251	709	5 246	1 451	723	648	717	657	1 440	1 805
Haapsalu	3 946	44	1 90	48	3 466	90	14 152	14 000	13 854	13 410	28 006	27 410
Kärđla	2 483	1 289	915	620	3 898	1 909	2 527	2 452	2 500	2 425	5 027	4 877
Vergi	43	—	2 772	—	2 815	—	—	—	—	—	—	—
Orissaare	1 011	821	986	910	1 997	1 781	455	431	469	455	923	886
Jaagurahu	886	721	378	378	1 264	1 099	122	122	548	548	670	670
Kuivaste	570	446	626	430	1 196	876	13 111	13 107	12 986	12 984	26 097	26 091
Virtsu	852	44	273	6	1 125	50	12 548	12 548	12 687	12 087	25 235	25 235
Kaberneeme	236	—	638	—	869	—	—	—	—	—	—	—
Heistermaa	328	295	510	306	838	601	8 047	8 028	7 697	7 689	15 744	15 706
Kihnu	57	—	647	—	704	—	594	—	621	—	1 215	—
Rohuküla	488	257	220	220	708	477	7 605	7 580	7 778	7 747	15 388	15 327
Hüu-Suursadam	77	—	310	—	387	—	42	—	42	—	84	—
Taaliku	62	60	174	106	296	168	290	290	337	337	627	627
Mõnua	101	—	44	—	145	—	16	—	16	—	32	—
Paldiski	82	—	49	—	131	—	43	—	—	—	43	—
Orjaku	79	—	44	—	122	—	18	—	—	—	52	—
Buhnu	15	—	103	—	118	—	18	—	58	—	72	—
Muud Saaremaa rannad	88	—	5 087	—	5 175	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	127 634	22 591	74 530	22 497	202 164	45 088	75 682	73 749	73 857	71 638	149 539	145 397

Tab. 1. Väliskaubandus märtsis 1937. a.
 Võetud kokku lühendamata arvude järgi. Arvud alla 50 kg ja 50 kr on märgitud „0,0“

<i>Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trajzo de perfectionnement, réexportation et réimportation sont compris.</i>	Briti Gr.-Bre- tagne	Leedu Lithua- nie	Läti Lettia- nie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola- Danzig Pologne- Danzig	Prant- suse France	Rootsi Suède	Saksa Alle- magne	Tsheh- hoslo- vaekia Tchéco- slovaq.	P.-A. Ühend- riigid Etats- Unis	Muud riigid Autres pays	Kokku Total
Besti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Sissevedu tonaldes — Importation en tonnes.												
I. Ehitusmaterjal (arv — nondre)	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Tola- ja maitseained, joogid	1 212,6	—	23,9	696,9	109,2	9,0	516,3	41,0	0,0	9,8	1 538,4	4 157,1
2. Tera- ja jahvatatud vill	—	—	—	—	99,2	—	5,0	—	—	—	14,7	118,9
3. Aad- ja juurvill	7,8	—	—	0,1	—	0,1	—	0,1	—	9,3	890,7	917,1
4. Karjasaadused	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,4	0,5
5. Kala, kalasaadused ja vähid	212,6	—	—	—	—	0,2	10,4	—	—	—	206,1	429,3
6. Muud tolt- ja maitseained ning joogid	992,2	—	0,3	696,8	10,0	8,7	—	40,9	0,0	0,4	60,6	1 809,9
7. Loomasööt	5 979,8	116,5	23,6	2 583,1	290,2	1,8	500,9	3 627,6	0,2	—	356,9	881,4
III. Toor- ja poolvalmisained	0,0	—	0,6	0,2	—	0,3	0,3	72,6	—	1,4	121,1	106,4
8. Loomariigained (peale rasvade ja õlide)	0,4	—	—	8,2	0,2	0,2	—	0,9	—	7,3	174,4	191,6
9. Seemned, taimed ja nende osad	0,4	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	56,3	611,4
10. Metsamaterjal	106,3	—	442,5	—	—	—	—	—	—	—	298,3	298,3
11. Paberitoorained	—	—	—	—	—	—	1,1	0,1	—	234,9	450,4	734,0
12. Tekstiilitoorained	31,3	10,2	—	—	—	—	0,0	30,1	—	—	11,1	122,5
13. Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	20,3	—	—	51,0	—	—	0,9	30,1	—	—	11,1	122,5
14. Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	20,3	—	—	51,0	—	—	0,9	30,1	—	—	11,1	122,5
15. Mineraalid peale ärtside	5 384,1	—	0,5	134,5	290,0	—	0,0	1 520,4	0,1	—	81,4	7 415,1
16. Keemiatööstuse toorained	524,2	—	0,1	2 392,2	0,0	1,4	57,2	2 003,5	—	47,0	2 088,8	7 111,5
selest: a) õlid, rasv, valgud, kummi toorelt	23,8	—	—	952,4	—	1,2	57,2	15,0	—	47,0	535,2	1 632,7
b) väedised	500,0	—	—	1 436,8	—	—	—	1 985,0	—	—	1 540,0	5 467,8
IV. Valmisraadused	371,5	0,0	89,9	1 142,7	300,7	338,6	415,8	1 686,0	377,1	44,7	749,3	5 516,3
16. Nähad töötled ja nahkkau	0,6	—	—	—	0,0	—	0,2	1,9	0,3	0,1	1,6	4,7
17. Puittööstusaadused	0,2	—	1,7	0,0	—	3,6	0,4	21,1	0,0	0,0	5,7	32,8
18. Paberitööstusaadused	3,1	—	0,0	0,0	—	0,3	1,8	49,9	0,8	0,1	105,2	170,4
19. Tekstiilitööstusaadused	35,7	0,0	0,1	0,0	0,8	2,1	0,8	31,2	3,3	0,1	20,8	*108,2
20. Metallid	103,7	—	—	914,9	—	303,1	32,4	478,1	304,3	—	281,6	2 478,1
21. Põllumajandusmasinad ja -riistad	21,9	—	—	145,4	—	—	123,7	64,5	—	—	2,5	379,5
22. Jõu- ja töömasinad	47,4	—	0,1	2,4	—	0,0	3,7	198,3	0,2	1,5	15,4	269,1
23. Metallkaup	62,5	—	1,0	2,5	69,2	8,9	36,2	213,9	2,2	3,4	92,8	492,5
24. Elektimasinad, -aparaadid ja -tarbed	1,6	—	1,6	0,0	—	0,5	168,0	48,9	0,1	0,7	3,1	225,3
25. Instrum., apar. (peale elektripar.) ja laskor.	0,4	—	0,0	—	—	0,1	0,0	5,7	0,2	0,6	0,3	7,3
26. Transportvahendid	42,5	—	3,0	12,1	—	3,2	7,7	86,4	0,4	31,7	45,0	232,0
27. Keraamika- ja muud mineraalkaubad	7,8	—	45,8	1,7	—	0,2	2,1	50,4	4,3	1,1	54,7	198,2
28. Keemiatööstusaadused	44,0	—	18,3	93,0	231,3	16,5	32,8	483,9	0,5	2,9	105,0	1 009,0
29. Muud eraldi nimetatud kaubad	0,1	—	0,0	—	—	0,0	0,1	2,1	0,0	—	0,7	3,0
V. 30. Kallismetallid, -kiivid, pärlid ja korallid.	0,2	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	0,0	0,3
Kokku $\left\{ \begin{array}{l} \text{kg} \\ \% \end{array} \right.$	7 564,1	116,5	537,4	4 422,7	700,1	349,4	991,6	5 354,7	377,3	345,1	5 575,6	26 354,5
Vebruar — Février 1937	28,7	0,4	2,1	16,3	2,7	1,3	8,8	20,3	1,4	1,3	21,2	—
I. I — 31. III 1937	1 701,2	136,8	150,2	2 820,8	1 852,0	312,3	402,0	5 827,0	396,2	404,6	4 142,7	17 798,4
1. I — 31. III 1937	17 093,6	308,1	790,0	16 824,0	5 042,4	1 031,0	1 718,5	13 897,8	1 359,7	1 108,3	24 225,0	—
B. Sissevedu kroonides — Importation en kroon.												
I. I. Animaxu viants	—	—	827	—	—	—	—	—	—	—	—	0,8
II. Dendres alimentaires et coloniales, boissons	166 857	—	1 159	74 274	14 114	27 547	68 407	3 495	229	7 212	475 583	836,9
2. Bdrates et produits de minerote	—	—	—	—	13 074	—	1 835	—	—	—	3 485	18,4
3. Fruits, légumes et tubercules	2 310	—	—	77	—	124	—	125	—	6 022	332 879	341,0
4. Produits de l'élevage du détail	6	—	—	—	—	—	—	—	—	45	723	0,6
5. Poissons, leurs produits et écrevisses	47 679	—	—	—	—	560	2 147	—	—	—	22 731	73,1
6. Autr. dendres aliment. et coloniales et boissons	116 862	—	300	74 197	1 040	20 893	—	3 370	220	545	79 920	303,9
7. Fourrage	—	—	859	—	—	—	64 425	—	—	—	86 387	101,7
III. Matières premières et demi-fabriquées	223 239	25 004	5 710	161 755	3 908	4 739	42 461	286 526	525	363 647	963 301	2 080,8
8. Produits animaux (non compr. grais. et huiles)	1 940	—	248	4 156	—	1 484	1 122	10 093	—	45 610	150 722	221,4
9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	543	—	—	21 237	180	353	—	8 574	487	10 161	95 142	151,0
10. Produits forestiers	1 039	11 348	4 962	—	—	—	—	—	—	—	20 632	88,9
11. Matières pour papier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61 006	61,0
12. Matières textiles	85 540	13 656	—	—	—	—	1 811	196	—	204 003	400 248	795,5
13. Minéraux et métaux bruts	21 926	—	—	2 810	—	—	5 003	3 527	—	—	10 704	49,5
14. Minéraux (non compr. minéraux)	83 793	—	99	4 290	3 730	—	4	24 544	39	—	7 512	124,0
15. Matières chimiques	27 542	—	401	129 762	48	2 902	34 401	298 592	—	13 867	217 835	664,9
dont: a) huiles, graisses, résines et caoutch. brut	7 620	—	—	73 731	—	1 947	34 167	10 771	—	13 741	106 100	248,1
b) engrais	18 809	—	—	56 019	—	—	—	217 065	—	—	88 188	380,1
IV. Produits fabriqués	734 247	45	160 601	220 529	63 821	114 683	488 114	1 922 251	118 060	110 049	637 269	4 571,7
16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	5 834	—	—	—	140	—	1 913	30 540	2 398	1 037	26 439	74,3
17. Ouvrages en bois	1 035	—	1 710	12	—	2 458	515	10 700	9	30	9 804	20,9
18. Articles en papier et imprimés	3 033	—	9 196	27	—	973	720	68 392	1 425	51	50 585	139,4
19. Articles textiles	832 017	45	54 742	40	5 081	26 026	3 979	228 824	34 748	208	101 068	*788,0
20. Métaux ouvrages	42 311	—	—	110 688	—	40 880	38 174	108 444	54 588	—	54 080	449,4
21. Outillage et machines agricoles	33 808	—	—	68 096	—	—	108 451	60 313	—	3 571	26 141	297,0
22. Machines motrices et machines industrielles	95 790	—	317	8 408	—	2 448	10 475	272 751	236	7 181	50 797	446,8
23. Articles en métaux non spécial. dénommés	26 717	—	3 342	1 032	26 541	8 224	61 804	262 019	6 559	3 042	35 233	419,0
24. Machin. et appareils électr. et leurs parties	10 471	—	14 424	1 322	—	660	219 565	134 304	475	3 455	14 537	898,0
25. Instrum., appar. (excl. nr. 24) et armes à feu	4 927	—	87	—	—	1 639	964	89 233	3 401	6 288	19 582	135,2
26. Moyens de transport	98 004	—	13 098	27 064	—	6 550	32 142	250 811	1 475	71 040	71 803	678,2
27. Céramique et autres produits minéraux	8 414	—	16 089	222	—	204	1 732	62 745	3 502	2 974	45 812	131,9
28. Produits chimiques	63 957	—	47 585	5 420	33 450	20 168	7 590	337 902	1 158	10 871	126 936	663,1
29. Autres articles non spécialement dénommés	2 260	—	31	—	—	383	500	14 103	8 096	208	4 984	30,7
V. 30. Métaux et pierres préc., perles et coraux	14 957	—	—	—	—	—	8 110	—	—	—	2 347	24,5
Total $\left\{ \begin{array}{l} \text{kr} \\ \% \end{array} \right.$	1138 390	25 049	168 297	456 558	83 843	146 969	598 982	2 220 382	118 814	480 908	2 078 500	7 516,7
Vebruar — Février 1937	15,1	0,3	2,2	0,1	1,1	2,0	5,0	29,5	1,8	0,4	27,7	—
I. I — 31. III 1937	1043 344	20 665	61 714	283 285	124 956	173 102	462 056	1 601 612	124 810	530 479	1 700 411	6 220,8
1. I — 31. III 1937	8 277 115	60 227	323 640	1 447 129	677 549	478 891	1 257 652	5 653 201	309 936	1 508 296	6 448 893	—

* Selest: 1) Välismaal töötletud Eesti kauba tagasisvedu Eesti 3 253 kg 77 257 kr — Dont réimportation des marchandises estoniennes exportées pour perfectionnement ultérieur 3 253 kg 77 257 kr 2) Välismaa kauba ajutine sissevedu täiendavaks töötlemiseks Eesti 7 543 kg 56 608 kr — Importation des marchandises étrangères pour la fabrication 7 543 kg 56 608 kr.

Commercie extérieur en mars 1937.

Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 50 kg et 50 kr sont indiqués par „0,0”.

%	Märts Mars 1936	1. I — 31. III 1937	Belgia ¹⁾ Belgi- gue ¹⁾	Briti Gr.- Bretagne	Leedu Lithu- anie	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prant- suse France	Rootal Suède	Saksa Alle- magne	Soome Fin- lande	Taani Dane- mark	Muud riigid Autres pays	Kokku Total	%	Märts Mars 1936	1. I — 31. III 1937	I. I II.	
18	16	15	1	2	3	4	6	8	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
A. Välvajavedu tonnides — Exportation en tonnes.																			
	12	94					7							71		287	12	I. I	
15,8	4 188,9	25 696,3	3,8	676,2			148,1	4,5	369,6	270,0	160,4		620,2	2 252,8	12,7	2 097,6	9 390,0	II. 2	
0,5	312,4	14 301,0															1 032,3	3	
8,5	273,5	1 320,1	3,6	87,8			148,1	3,0	202,0	264,8			550,0	957,2	5,4	905,0	4 291,3	4	
0,0	0,5	0,6		578,8					41,1	5,1			35,0	1 013,8	6,3	1 013,7	3 176,5	5	
1,6	472,7	703,2	0,2	2,3				1,5	0,2				26,2	107,4	0,6	101,9	267,5	6	
6,9	2 327,4	6 707,4		7,3									8,4	64,4	0,4	72,8	539,7	7	
3,9	802,4	2 539,5															3,6	8	
63,3	9 459,2	40 707,6	315,7	5 664,2	90,8	180,2	12,5	360,6	111,3	1 924,6	1 566,4	3,9	2 559,6	12 790,3	71,9	12 691,2	36 556,7	III. 9	
0,8	214,0	631,4	1,4	1,2		0,5	12,5		11,7	22,2			19,5	91,7	0,5	67,0	205,2	10	
0,7	249,9	521,3											41,7	58,1	0,3	59,8	203,7	11	
2,8	14,8	3 159,3		2 590,0						442,7			118,7	3 151,9	17,7	2 845,9	3 032,2	12	
1,1	227,5	730,4	307,6	2 781,1				332,8					1 073,4	4 495,1	25,3	7 506,8	15 178,1	13	
2,8	876,8	2 505,5		222,4		2,0		27,0		10,2	274,1		68,8	691,3	3,9	593,2	3 057,9	14	
0,5	360,8	1 161,8							2,0	174,8			1 135,8	1 314,7	7,4	353,1	3 174,7	15	
28,1	2 063,8	17 548,9		38,7	1,3					429,4		2,2	56,2	525,5	3,0	269,9	3 622,3	16	
27,0	4 847,6	14 403,0	0,7	30,2	89,5	177,8		0,9	87,3	1 010,8	1 011,5	1,7	45,6	2 462,0	13,8	1 195,4	3 073,6	17	
6,2	1 862,5	6 658,9			87,7	177,8		0,9	1 007,9	1 011,5	1,7		15,1	2 302,2	12,9	1 158,0	3 685,7	18	
20,7	2 070,0	7 714,5							86,0					88,0	0,5		80,0	19	
20,9	5 304,2	17 168,1	74,0	1 108,3	27,0	1,0	21,9	49,9	44,6	333,1	47,5	49,0	980,8	2 737,1	15,4	4 281,9	8 255,3	20	
0,0	5,5	12,2				0,0	21,8		0,0	0,0	0,0		0,0	21,9	0,1	34,6	70,7	21	
0,1	52,8	263,2	65,3	977,9	0,0			40,5		150,2				88,0	1 346,9	7,6	2 174,5	3 075,4	22
0,7	265,4	537,0	2,1	91,4	0,0	0,2	0,1	0,3		0,1	0,0		775,1	872,2	4,9	891,6	2 401,8	23	
0,4	08,4	291,0	3,5			0,5			41,7	100,8		29,2	81,1	342,7	1,9	280,3	1 121,4	24	
0,4	2 447,3	8 770,7	0,3											0,3	0,0	1,3	3,5	25	
1,4	211,6	703,8		0,0	5,2			0,2	0,8					0,2	0,0	4,3	13,5	26	
1,0	90,6	555,5		0,0	0,1	0,1		0,0	0,1	0,2				0,5	0,0	7,2	31,5	27	
1,7	538,4	1 470,6	2,7	0,0	0,0	0,0		0,0	0,3	3,7			5,3	12,5	0,1	36,0	28,8	28	
0,9	45,6	460,9		0,0	0,0			0,0	0,1	0,0	0,4		0,4	0,9	0,0	11,9	9,0	29	
0,0	7,8	26,6						0,0	0,1	0,0			0,0	0,1	0,0	0,5	0,5	30	
0,9	235,6	431,2		0,0				0,2	0,1				0,0	0,4	0,0	0,1	1,2		
0,6	207,7	529,7			15,7						4,8	19,7		40,1	0,2	791,3	289,3		
3,5	1 083,9	3 093,3		20,5	0,0	0,2		0,0	11,4	11,3	0,2		20,6	82,7	0,5	44,5	281,4		
0,0	4,0	10,7	0,1	6,4	0,0	0,0			1,8	0,2				9,7	0,1	3,8	27,3		
0,0	0,5	0,5															0,9	V. 30	
100	18 948,8	83 566,5	393,5	7 449,3	117,8	181,2	182,5	415,6	525,5	2 527,7	1 774,3	52,9	4 169,6	17 780,3	100	19 076,7	54 202,0		
			2,2	41,9	0,7	1,0	1,0	2,3	3,0	14,2	10,0	0,3	23,4						
			308,2	4 941,6	32,0	90,8	53,1	2 811,8	520,0	2 095,0	2 066,0	341,1	3 800,0	17 108,2					
			1 807,5	17 132,3	101,4	447,7	244,1	6 418,3	2 187,0	5 890,9	5 866,6	401,9	13 504,1						
1 000 kr																			
B. Välvajavedu kroonides — Exportation en kr.																			
0,0	1,6	43,0					5 570								5,6	0,1	37,6	4,2	
11,2	662,5	3 644,7	421	830 721			35 886	3 914	76 454	432 684	57 307		127 980	1 553,4	30,9	1 350,6	5 049,0	II. 2	
0,3	37,7	1 304,5							13 440		7 202		43 365	70,5	1,4	55,0	257,5	3	
4,5	103,2	484,4	275	6 225			35 886	2 094	34 877	428 588	27 598		57 794	1 303,8	27,7	1 203,0	4 078,6	4	
0,0	0,0	1,0		806 071					27 041	4 006	13 083		18 752	05,1	1,3	65,0	176,1	5	
1,0	72,7	144,0	152	1 103					920	106	9 424		8 000	26,0	0,5	36,0	222,4	6	
4,0	304,7	941,4		7 322												0,1	1,3	7	
1,4	84,0	265,8																	
37,7	1 937,5	5 927,9	60 419	755 758	13 449	23 394	39 000	66 944	28 043	479 054	192 487	1 036	377 141	3 026,8	40,2	1 876,9	6 849,9	III. 8	
2,9	271,3	650,2	7 488	6 000		3 083	30 000		13 305	75 209	22 382		43 479	201,0	4,0	140,4	496,3	9	
1,8	155,0	396,2								4 455			12 473	16,9	0,3	21,0	78,6	10	
0,5	3,5	96,8		125 405						46 017			11 265	183,7	3,7	182,1	573,7	11	
0,8	42,1	144,4	37 783	239 866			37 241		4 128	150 768	515,7	10,2	150 768	515,7	10,2	733,9	1 580,7	12	
10,6	890,8	2 638,1		269 712		1 197	20 000		292 435	81 340			29 850	677,7	13,6	610,2	3 113,8	13	
0,6	36,3	175,0							983	11 450			54 332	67,7	1,3	18,4	167,4	14	
1,7	40,7	310,8		2 606	100				9 598				2 108	14,5	0,8	9,1	57,4	15	
8,8	508,8	1 516,6	16 148	62 073	12 349	19 114		700	9 672	83 043	74 703	171	72 776	340,6	6,0	266,8	733,0	16	
3,3	258,0	906,3			8 232	19 114		700		75 736	74 703	129	4 487	183,1	3,0	187,7	342,1	17	
5,1	233,5	522,3							7 700					7,7	0,2		7,7	a)	
60,8	4 210,3	12 062,7	33 235	293 901	6 843	4 981	49 450	15 684	155 296	323 131	82 869	38 915	448 635	1 452,9	28,8	1 581,5	4 626,3	b)	
1,0	76,4	173,2				30	40 150		24	180	1 075		186	50,6	1,0	73,5	171,5	IV. 16	
0,3	39,8	80,4	20 670	167 187	2 000			15 408		73 250			49 710	328,2	6,5	481,9	921,0	17	
1,9	152,8	352,3	303	25 754	31	486	300	276		200	60		153 475	180,0	3,6	179,8	481,2	18	
10,5	854,0	2 178,1	6 017			3 999			130 856	238 502	67 691	35 544	206 076	2 679,2	13,5	651,0	2 344,7	19	
6,0	433,6	1 577,4	200											0,2	0,0	1,3	1,2	20	
3,9	170,7	579,0		50	2 435				1 027	3 610				7,2	0,1	3,1	10,8	21	
5,9	264,5	1 129,7		200	255	123			50	1 205	334			2,2	0,0	15,3	28,9	22	
5,6	467,0	1 177,1	3 806	517		50			2 522	1 379	6 19								

Tab. 2. Välikaubandus muude riikidega märtsis 1937. a.

Commerce extérieur avec les autres pays en mars 1937.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	84,2	42 538	555,0	54 716	72. Ida-India — Inde	91,0	52 290	102,9	29 058
6. Austria — Autriche	1,6	7 851	39,0	25 454	145. Honduras — Honduras	—	—	2,1	650
7. Belgia-Luksemb. m. i. — Belgique-Luxembourgaise Union économique. Belgia asum. ¹⁾ — Colon. belgiques ¹⁾	409,1	75 024	393,5	94 081	52. Iraan — Iran	0,4	1 763	—	—
83. Kongo — Congo	1,2	1 048	—	—	44. Irak — Irak	—	—	10,0	1 277
170. Brasillia — Brésil	1,2	1 048	—	—	19. Itaalia — Italie	520,0	181 285	13,8	30 060
Britli asumad ¹⁾ — Colonies britanniques ¹⁾	15,4	18 930	181,4	30 021	45. Jaapan — Japon	13,4	20 579	0,0	17
58. Aden — Aden	—	—	—	—	172. Kolumbia — Colombie	0,1	66	18,1	4 975
182. Austraalia — Australie	18,5	44 589	5,4	3 363	16. Kreeka — Grèce	0,1	13 366	4,7	5 050
152. Barbados — Barbade	—	—	—	—	141. Kuba — Cuba	14,8	20 300	—	—
82. Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-egyptien	28,5	60 056	—	—	34. Lõuna-Slaavia — Yougoslavie	3,0	2 014	3,0	6 816
65. India — Inde	285,3	112 207	109,6	11 625	81. Maroko-Tandja — Maroc-Tanger	—	—	20,2	3 135
164. Jamaica — Jamaïque	12,7	11 610	—	—	146. Mohikito — Mexique	2,8	2 435	50,8	10 230
90. Kameron — Cameroun	5,0	5 127	—	—	21. Mongoolia — Mongolie	0,3	4 359	—	—
130. Kanada — Canada	8,3	13 655	6,3	14 120	43. Norra — Norvège	241,8	80 368	24,0	67 642
99. Keenia ja Uganda — Kenya et Ouganda	0,8	894	—	—	148. Panama — Panama	—	—	23,5	6 851
87. Kullarannik — Côte de l'Or	27,7	29 815	—	—	175. Peruu — Pérou	—	—	5,0	1 300
68. Küpros — Chypre	—	—	9,9	2 938	20. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	700,1	83 848	1 225,6	126 162
98. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	89,0	67 204	21,1	7 450	27. Portugal — Portugal	43,0	18 782	27,8	18 244
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	5,3	12 415	0,5	620	Portugali asumad ¹⁾ — Colonies portugaises ¹⁾	—	—	18,8	4 010
66. Malaja — Malaisie	—	—	14,7	2 439	182. Angola — Angola	—	—	17,3	3 557
82. Malta — Malte	—	—	10,2	1 300	188. Ida-Aafrika — Afrique d'Est. Prantsuse asumad ¹⁾ — Colonies françaises ¹⁾	52,5	10 071	67,8	11 040
104. Mauritius — Maurice	—	—	1,1	346	109. Ameerika — Algérie	14,9	1 810	—	—
88. Nigeeria — Nigeria	—	—	3,0	1 173	71. Indo-Hiina — Indo-Chine	1,1	000	29,8	3 333
51. Palestiina — Palestine	307,2	33 372	35,9	3 061	128. Madagnskar — Madagascar	0,7	899	—	—
188. Samoa — Samoa	0,7	1 162	—	—	80. Maroko — Maroc	34,5	5 352	13,2	2 868
100. Tanganjika — Tanganyika	3,3	4 328	1,0	158	124. Réunion — Réunion	0,0	741	—	—
62. Tseilon — Ceylan	1,1	3 725	4,6	598	112. Senegal — Sénégal	1,1	27	—	—
185. Uus-Meremaa — Nouvelle-Zélande	—	—	1,1	378	122. Somaaliraan — Côte des Somalis	1,2	1 535	—	—
8. Bulgaaria — Bulgarie	8,1	10 850	—	—	54. Süüria — Syrie	0,0	7	24,3	4 340
140. Costa-Rica — Costa-Rica	—	—	21,8	5 653	28. Rumeenia — Roumanie	30,0	7 150	1,0	3 397
178. Ecuador — Equateur	2,0	3 112	32,2	7 660	149. Salvador — Salvador	—	—	30,2	6 078
76. Egiptus — Égypte	128,6	188 105	97,0	23 676	38. Soome — Finlande	529,0	262 848	1 774,3	332 663
143. Guatemala — Guatemala	—	—	2,8	359	16. Sviits — Suisse	11,1	62 722	7,0	5 406
40. Hiina — Chine	0,0	83	91,6	12 129	0. Taani — Danemark	162,2	172 276	52,0	40 001
11. Hispaania — Espagne	347,9	108 251	140,2	17 628	37. Tšehhoslovakkia — Tchécosloquie	377,3	118 814	110,8	56 780
Hispaania asumad ¹⁾ — Colonies espagnoles ¹⁾	—	—	2,2	287	171. Tšhihi — Chili	240,0	30 013	—	—
70. Maroko — Maroc	—	—	2,2	287	56. Türgi — Turquie	34,8	30 042	7,0	18 604
25. Hollandi — Pays-Bas	1 394,3	168 309	148,3	115 835	16. Ungari — Hongrie	3,1	4 326	0,5	1 195
Hollandi asumad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ¹⁾	—	—	102,9	20 050	176. Urugvay — Uruguay	—	—	2,6	784
167. Curaçao — Curaçao	454,8	90 099	—	—	177. Venetsuela — Venezuela	1,1	1 750	—	—
	363,6	38 109	—	—	134. P.-A. Ühendriigid — États-Unis d'Amérique	345,1	480 008	809,0	186 289
					P.-A. Ühendriikide asumad ¹⁾ — Colonies des États-Unis d'Am. ¹⁾	0,3	353	—	—
					105. Havai — Havai	0,3	353	—	—

Tab. 3. Välikaubanduse tähtsamad ained märtsis 1937. a.

Commerce extérieur des principaux articles en mars 1937.

Järjek. nr. täiellikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täiellikus üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
II. Toit- ja maitseained, joogid				III. Toor- ja poolvalmisained			
2. Tera- ja jahvatatud vili	118,9	18 347	5. Loomariigilained, peale rasvade	196,4	221 381		
30 Rii	14,7	3 438	237-241 Toored loomanahad ern.	86,8	123 834		
Sel.: Br.-India	0,7	2 016	Sel.: Br.-L.-Aafrika Üh.-r.	22,3	27 226		
3. Aed- ja juurvili	917,1	341 637	Kumba	14,8	20 300		
60 Apelsinid ja mandariinid	4,4	1 200	Hollandi	0,1	10 400		
69 Sidrunid	—	—	Argentina	0,2	18 010		
69-75 Puuvili ja marjad kuivatatud	38,3	24 063	243-257 Karusnahad	2,2	78 767		
5. Kala, kalasaadused ja vähid	429,4	73 117	9. Seemned, taimed ja nende osad	191,6	131 627		
112 Heeringad	413,7	70 482	281 Kopra	50,6	20 026		
6. Mund toit- ja maitseained ning joogid	1 809,9	303 326	285 Ristlihtseinaemmed	0,0	20		
107 Kohv toores, ubadena	7,5	0 203	305, 306 Tubak lehtedena, kasvudena	46,3	75 813		
172, 175 Kakao ubadena ja pulbrina	31,0	36 054	Sel.: Bulgaaria	3,1	16 774		
176 Tee igasugune	3 4	9 151	N. S. V. L.	5,4	15 293		
178, 179 Suhkur peenike ja rafinaad	1 698,5	100 358	Türgi	10,6	13 709		
Sel.: Briti	991,7	115 121	Kreeka	8,0	13 278		
N. S. V. L.	696,8	74 197	307 Humalad	0,5	1 422		
204-206 Sool	40,0	1 700	11. Faberiitoorained	208,3	61 044		
218-217, 221-224 Viinad ja veinid	12,0	30 113	849 Tselluloos kuiv	208,3	61 006		
7. Loomasööt	881,4	101 671	12. Tekstiliitoorained	734,0	795 464		
281, 281-a Kivid igasugused (loomasööt)	—	—	352 Puuvili toores	407,7	561 465		
Sel.:	—	—	Sel.: P.-A. Ühendriigid	234,9	294 008		
232 Ölkoogid	—	—	Egiptus	123,0	158 106		
238 Sojatangud	500,0	64 225	357 Kanep	76,1	33 396		
235 Loomalubi	15,0	9 000	Sel.: Br.-India	43,9	10 640		
			Holl. Ida-India	15,0	8 122		

¹⁾ Dominioonid, asumad, valdused, protektoraadid, mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained märtsis 1937. a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en mars 1937 (suite).

Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täieliku üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
359	Džaut	205,2	62 387	716—719	Siid- ja kunstidrilje	1,1	29 853
363	Vill värvimata	15,7	65 502	721, 731	Vahartie ja vaharildest kaup	2,3	7 180
	Sel.: Briti	8,5	34 070	743	Kööled ja nõõrid	0,0	16
	Austraalia	7,2	31 432	747, 748	Kalavõrgud	0,2	2 900
367	Kunstyill	0,9	1 762	749	Poakatted igasugused	0,9	21 454
368	Toorsiid	0,1	1 430	762—767	20. Metallid	2 478,1	449 391
13.	Ärsteid ja metallid töötlemata (metallimurd)	122,5	43 530	800	Raud ja teras (vits., latt., sordi jne.)	1 850,3	269 392
376	Malm toores	91,4	6 290	708—772, 775—778	Sel.: N. S. V. L.	865,3	103 050
389	Inglastina	2,3	10 607		Saksa	365,0	58 794
390	Tina	7,1	4 087		Prantause	302,6	40 791
14.	Mineerilid peale ärsteid	7 415,0	124 010	773, 774, 779, 783	Raud- ja terasplekk	571,9	116 288
397—399	Vabriki ja ehit. tarvitatav savi	11,8	1 879		Sel.: Saksa	105,7	31 536
447	Kivisüsi	7 111,0	105 537		Briti	89,2	29 251
	Sel.: Briti	5 299,6	79 542	784—788	Belgia-Luksemb. m.l.	138,5	24 115
	Saksa	1 890,0	18 701	789—790	Raud- ja terastraat igasugune	4,7	3 101
	Koks	131,0	4 458		Vask	15,2	19 407
15.	Keemlisõstuse toorained	7 111,5	664 910		Sel.: Rootsi	12,5	16 192
a)	Õlid, rasvad, vaigud, kummi toored	1 632,7	248 063	791	Vaktraad	3,9	7 680
462	Loomarasv tehniliseks tarbeks	—	—	792	Vaktraat isolee- ja igasugune	12,3	16 037
403	Sojaõli	7,8	1 001	21. Põllumajandusmasinad ja riistad	379,5	297 040	
478	Palmiteraõli	26,5	18 245	809	Traktorid	23,0	35 620
474	Kookosõli	23,0	12 759	810, 811	Vihjeksugarnituurid jõumasina ja ilma	14,1	13 400
	Sel.: Rootsi	12,0	6 972	817, 818	Niidumasinad	171,3	99 413
	Taani	11,9	5 787	825	Viktid	—	—
481	Kakaovõli	6,8	9 671	834	Separatuurid ja m. piimandusmasinad	0,6	20 157
488, 496-a	Nafta ja gaasiõli	60,0	3 408	835	Pihma transportkannud	48,9	54 734
	Sel.: N. S. V. L.	60,0	3 408		Põllutöömasinate osad	12,7	8 795
484	Masuu	112,8	8 879	22. Jõu- ja tööstusmasinad	269,1	446 463	
493	Petrooleum	694,2	44 230	837	Plahvatusjõumasinad	1,1	3 260
495	Sel.: N. S. V. L.	694,2	37 230	841	Vesike seadised	0,4	755
487	Bensiin	376,0	38 245	849	Kudumismasinad	20,7	45 043
	Sel.: Holl. Curaçao.	226,3	23 629	850	Õmbi- ja pilutamismasinad ja nende osad	12,3	49 835
	N. S. V. L.	81,7	8 088	842—848, 851—864, 866	Tööstusmasinad ja abinõud igasugused	190,9	263 897
493	Parafin	8,8	3 377		Masinate ja aparatuuride osad	16,9	48 843
495	Määrdeõli ern.	158,1	30 700	23. Metallikaup	432,5	419 013	
	Sel.: N. S. V. L.	85,5	12 736	868	Malmist emalitud nõud	3,6	2 241
	P.-A. Ühendriigid	36,0	6 744	872	Raunist ja terasest taotud, pressitud ja valatud kaup ern.	3,3	8 757
515	Kautsuk ja guttapertõ toored	3,4	2 390	870	Raud- ja terastronud ja nende ühendusjaod	204,2	59 580
518	Kampoi	14,7	2 390	881, 884, 885	Raudtraatmaelad ja neediid	3,3	2 830
527, 528	Terpentiinõli	0,2	110	875, 877—880, 886	Muu traatud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	83,0	88 072
b)	Väetised	5 467,8	380 061	887, 889	Raudplekk-kaup ern. lihtne	15,7	28 193
535	Täiilisalpeeter	246,0	30 918	893	Vasktraatkrangad	1,0	5 975
537	Väetispuu ammoniak	100,0	12 800	895	Raud- ja terastraatkaup ern.	5,4	8 315
541	Superfosfaat	3 014,8	114 193	901—903	Nonkaup igasugune	5,6	30 815
546, 547	Kaalisoolad	1 422,0	129 850	906-908, 911	Ern. käsitööriistad	23,8	55 128
c)	Keemlisõstuse toorained punkt a ja b ümbrimata	11,0	36 766	909—910	Vihild ja keermetööriistad abinõud	1,5	8 893
549	Väetis toores, täikkõne	—	—	912	Vaskkaup igasugune	9,3	47 324
				920	Alumiiniumkaup ern.	0,8	3 156
				24. Elektrimasinad, -aparaadid ja tarbed	225,3	398 001	
				924, 925	El.-dünamod, -mootorid, transformatorid	20,7	42 848
				928	El. mõõtmisaparaadid	1,1	13 910
				932	El. hõõglampid	1,5	22 720
				934	El.-kaablid metallpansseeriga	16,4	11 734
				935	El.-juhed isoleeritud	108,3	173 865
				939	El. lihtjad, kaitsjad, lambipesad, reostaadid ja signaalitahvel	6,4	24 411
				943	Raudhooparaadid, -osad ja -tarbed	2,2	26 686
				25. Instrumendid, -aparaadid (peale elektrisapar.) ja laskeristad	7,3	135 199	
				945	Püevapilid apar. ja osad	0,2	7 664
				953	Arstiristad, -aparaadid ja -tarbed	0,4	12 245
				958—966	Kellad	0,8	20 434
				973—980-a	Muusikariistad	1,2	14 032
				981—984	Laskeristad	0,6	3 921
				26. Transportvahendid	232,0	573 187	
				989—992	Veosõiduriistad	62 tk.	135 296
				999	Sõiduaudod	67 tk.	210 052
				1002	Veoaudode raamid ühes mootori ja rattastega	81 tk.	32 137
				1003	Mootorrattad	5,9	17 801
				1006	Audode osad	13,2	38 450
				1007	Jalgrattad ja mootorrattade osad	2 157 tk.	138 641
				1008	Jalgrattad	—	—
IV. Valmissaadused.		5 516,3	4 571 669				
16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	4,7	74 241				
563—565	Suured parknahad	2,6	48 734				
569—576	Töötletud peensord. nahad	0,6	13 334				
580	Masinaihmad	1,1	9 324				
17.	Puittootussaadused	32,8	26 328				
593	Vineer liimimata	12,3	9 081				
600—604	Aami- ja puusepatöö	17,0	10 242				
609—612	Tšalori- ja trerailid	1,5	3 447				
18.	Paberi- ja tekstiilsaadused	170,3	139 412				
624	Puupapp, värvimata	23,0	2 838				
	Sel.: Soome	23,0	2 838				
638	Paberossipaber	3,0	6 018				
644	Pergament ja pergamiinipaber	34,2	21 083				
646, 647	Pševapildipaber	2,3	11 795				
648	Tapetid ja bordiitrid	38,7	19 352				
662, 663	Raamatud ja muu trükisõ	2,7	8 107				
19.	Tekstiilsaadused	103,2	788 036				
667—670	Puuvillaniid ja - lõng	5,0	32 248				
671—676	Puuvillariie*)	23,4	204 196				
	Sel.: Briti	7,8	70 423				
	Saksa	0,5	59 088				
683	Puuv. masinariihmad	5,1	29 817				
686, 750	Sukad, sokid	0,1	1 051				
687, 708, 751	Muud kujutatud tööd ern.	0,1	3 198				
688	Puuv. kardinatilid	0,5	5 870				
699—701	Villane lõng	19,5	166 051				
702, 703	Villane riie kangastena	4,3	82 496				
	Sel.: Briti	4,3	82 260				
706, 741	Villased ja puuvillased kangad tehn. tarbeks	0,3	6 903				
713, 715	Siid- ja kunstidniid ja - lõng	28,0	132 705				

*) Sellest: Vällamaal töötletud eesti kauba tagasivedu Eesti 8 258 kg 77 257 kr; välismaa kauba ajutine sissevedu täiendavaks töötle- miseks Eesti 7 543 kg 56 608 kr.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained märtsis 1937. a. (järg).
 Commerce extérieur des principaux articles en mars 1937 (suite).

Järjek. nr. tähtsus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. tähtsus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	168,2	131 584	1182	Vävelhape igas.	90,1	8 230
	1025 Kälad, tahud loomuliikud	0,1	250	1234	Kaltsiumkarbiid	—	—
	1038 Tulekindlad kivid ja tahvlid (šamottkivid)	13,5	1 930	1290	Saharlin	—	—
	1051—1053 Fajanskaup	50,3	36 000	1295	Rohud	0,3	14 158
	1054—1055a Porselankaup	9,5	10 605	1308—1311	Lõhma- ja kosmeetikaained	0,5	10 101
	1056—1073 Klaaskaup	60,2	53 070	1319—1321	Parkimisekstraktid	100,4	36 412
28.	Keemiatööstussaadused	1 009,6	663 091	1322—			
	1102 Kasellin	—	—	1324, 1328,			
	1103 Albumiin	22,0	20 852	1330—1344	Mineraalvärvid	45,4	21 712
	1104—1109 Pehmest kummist teosed	25,1	60 820	1348	Allsarnivärvid ern.	8,8	86 672
	1110 Veoautode massiiv-kummišildid	—	—	1356	Trükkivärv	7,1	11 493
	1113, 1114 Kummist jalatsid	15,1	45 300	1360	Pronkspulber	0,7	1 586
	1146 Vävelhappu alumiinium	0,7	282	1363, 1364	Lõhkeained ja süttäenõõr	121,8	127 430
	1165 Sooda peale söögisooda	206,9	25 857	1368	Linoleum	6,2	5 984
	1166 Söögisooda	0,1	22	29.	Muud eraldi nimetatava kaubad	3,6	30 663
	1168 Seebikivi puhastamata	113,5	22 355	1380	Nõõbid igas.	1,1	8 800
				1304—1390	Kirjutusmaterjal ern.	0,6	5 618
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.							
I.	Elusloomad (arv).	7 tk	5 570	13.	Ärteid ja metalli töötlemata (metallimurd)	1 314,7	67 680
1	Hobused (arv)	3 tk.	5 500	380	Vanaraua	1 186,5	50 707
2	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	1 „	50	385, 386	Sel.: Poola-Danzig	1 009,0	52 207
					Vanavaask	5,6	2 852
II.	Toit- ja maitseained, joogid.	2 252,8	1 555 373		Sel.: Taani	2,2	915
3.	Aed- ja juurvih	957,2	70 577		Saksa	1,6	754
38	Kartul, toores	927,5	60 865	14.	Mineraalid peale ärsidise	525,5	14 502
41	Sibulad	2,1	420	400, 407-a	Kips	420,4	9 593
47	Sigur, värsked ja kuivat.	—	—	417	Kaltsiitkivi (Besti)	—	—
57	Õunad	—	—	15.	Keemiatööstuse toorained	2 463,0	349 649
4.	Karjasaadused	1 123,8	1 393 808	a) Õlid, rasvad, valgud, kuumad toored	2 362,2	183 101	
70	Peekon	169,0	224 031	487	Besti bensolin	170,0	38 723
	Sel.: Briti	169,0	224 031	497	Põlevikiviõli	2 013,7	120 373
77	Sealiba värsked ja soolatud	—	—	508-a	Bitummen	94,3	6 575
79	Loomaliha	65,0	32 166	c) Keemiatööstuse toorained punkt a ja b nimetatava	73,9	158 848	
	Sel.: Soome	57,7	27 508	505	Kunstaarv töötlemata	69,7	150 800
81	Lambaliha	22,0	25 203	IV.	Valmissaadused.	2 737,1	1 452 960
	Sel.: Rootsi	22,0	25 203	16.	Nahad töötletud ja vahkaup	21,9	50 633
98	Pümpapulber	—	—	506, 567	Suured parknahad	21,9	49 655
98	Või	633,0	907 238	17.	Puutööstussaadused	1 346,9	328 225
	Sel.: Briti	370,0	541 130	503-a	Vineer	1 140,1	234 720
	Saksa	262,3	426 030		Sel.: Briti	933,8	140 340
99	Munad	—	—		Itaalia	13,6	30 060
5.	Kala, kalasaadused ja viliid	107,5	65 127		Saksa	84,5	29 470
100—105	Värsked kalad	106,3	64 308	504	Vineerist tootloppjad	191,8	86 230
106	Tindkala	—	—		Sel.: Saksa	74,7	43 770
116—120	Kalakonservid	1,1	719	009, 610	Belgia-Lüksemb. m. l.	37,1	14 080
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	64,4	25 931		Mööbel	4,7	3 420
127	Kartulijahu	47,0	9 350	18.	Paberitööstussaadused	872,2	180 945
187	Sekolaad	1,8	3 284	634	Pakkimispaber	201,8	51 756
188	Kompvekid	13,3	11 401	636, 637	Kirjutus- ja trükkipaber	644,3	124 106
210	Teraieib, pain normal	—	—	19.	Tekstiiltootussaadused¹⁾	342,7	679 183
218	Piiritus	—	—	067—070	Puuvillaniid ja lõng	134,8	353 431
III.	Toor- ja poolvalmisained.	12 790,3	2 026 775		Sel.: Saksa	55,5	146 322
8.	Loomariigained, peale rasvade	91,7	291 012		Hollandi	20,3	72 234
237—241	Loomanahad kuivat soolatud	2,9	14 873		Rootsi	10,8	60 784
	Sel.: Saksa	2,0	10 300	071—076	Puuvillariid ¹⁾	45,3	142 100
237—241	Loomanahad märjalit soolatud	70,5	114 594		Sel.: Rootsi	17,5	59 820
	Sel.: N. S. V. L.	12,5	30 000	690	Norra	19,0	58 923
	Saksa	27,5	28 095	691-a	Linane lõng	31,5	63 844
	Hollandi	0,1	17 124	696	Linane rite jäme	21,5	44 662
248—257	Karunahad	4,4	39 011		Pakkimis- ja kotirihid džuuksid	101,2	54 678
260	Jõhvud	2,4	11 885		Sel.: Saksa	83,2	44 963
270	Sooled	8,8	18 312	22.	Jõu- ja võimasinad	0,5	2 167
9.	Seemned, talmed ja nende osad	58,1	16 928	850	Külmutamisseadised	—	—
274, 275	Länseemned	58,1	10 928	23.	Metallkaup	12,5	20 506
10.	Metsamaterjal	3 151,9	163 677	870	Radiaatorid malmist	—	—
311	Haavapakud	387,7 tüh	12 416	24.	Elektrimasinad, -aparatuurid ja tarbed	0,9	5 730
322	Propsid	2 620,2 „	20 160	942	Telefoni apar. ja n. osad	0,4	3 355
320, 326-329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	—	—	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	40,1	6 140
	Sel.:	—	—	1015	Sement	—	—
335	Kastilauad	1 035,0 tüh	107 236	1066	Tahvelkidaas hõivmata	24,4	4 292
11.	Paberitöörained	4 495,1	515 661	28.	Keemiatööstussaadused	92,7	48 569
347	Puumass märg	203,0	6 000	1102	Kasoffin	32,2	28 081
349	Tselluloos	4 292,1	509 661	1313	Tuletikud	29,5	11 671
	Sel.: Briti	2 578,4	263 806	29.	Muud ern. kaubad	9,6	120 103
	P. A. Ühendriigid	706,0	32 452	1392	Kunstsarvikkammid	6,2	86 229
12.	Tekstiiltoorained	691,3	677 666				
354	Lina	320,1	407 842				
	Sel.: Briti	222,0	269 712				
	Saksa	69,2	80 000				
355	Takud	226,4	229 610				

¹⁾ Sellest: Bestis töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 840 kg 11 361 kr väärtuses — Réexportation des marchandises travaillées 840 kg 11 361 kr.

Tab. 6. Riigiraudteed märtsis 1937 — Chemins de fer en mars 1937.

I. Tähtsamad andmed pütkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

Main table with columns: Teinutoovate rong-km arv, Reisijate km (1000), Isikohitate kasutamise % des places occupées, Tühjade vankrite % vankre-km üldarv., Laaditud kaubavankr. keskmine teljekoormus, Keskmine kaubarongi bruttokaal, Keskmine kaubarongi telgede arv. Rows include various routes like Anru- ja mootorronges, Tallinn-Sad., etc.

a) Laiarööpmelised teed — Voie large.

b) Kitsarööpmelised teed — Voie étroite.

Laiarööpmelised teed — Voie large.

Kitsarööpmelised teed — Voie étroite.

Summary table with columns: Mäarts — en mars 1937, 1936, 1930/37, 1935/36, 1937. Rows include: 2. Kaubavedu (1000), 3. Pagaavedu (1000), 4. Reisijate vedu (1000), 5. Veerukoormelise kasutamise (1000).

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus aprillis 1937. a.
Mouvement du port de Tallinn en avril 1937.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Üldae Grand total				Rootsimaalt-ile De-vers Suède				Saksamaalt-ile De-vers Allemagne				Soomemaal-ile De-vers Finlande				Laevadega veetud Transport de	
	AIV Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult ¹⁾		AIV	Maht Ton. net	Neist laaditult		AIV	Maht Ton. net	Neist laaditult		AIV	Maht Ton. net	Neist laaditult		Reisijaid (arv) Voyageurs (nombre)	Kaupu (ton- nides) Marchandises (tonnes)
			AIV	Maht Ton. net			AIV	Maht Ton. net			AIV	Maht Ton. net			AIV	Maht Ton. net		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
I. SAABUNUD LAEVAD - VÄLSSÖIT - I. ENTRÉES - LONG COURS																		
Eesti	30	18 771	22	11 102	7	4 433	0	3 024	1	007	1	067	8	2 232	8	2 232	275	11 200
Briti	4	6 490	4	6 490	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2 300
Norra	3	1 138	1	386	—	—	—	—	1	182	—	—	—	—	—	—	1	306
Panama	2	1 516	—	—	—	—	—	—	1	153	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola	1	1 516	2	1 516	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	487
Rootsi	4	848	4	848	3	527	3	527	—	—	—	—	—	—	—	—	—	924
Saksa	33	16 000	27	14 552	—	—	—	—	20	0 285	15	7 920	5	3 021	5	3 021	145	11 381
Soome	18	9 809	18	9 809	—	—	—	—	2	2 316	2	2 316	11	5 493	11	5 493	382	3 013
Taani	6	3 048	6	3 048	—	—	—	—	—	—	—	—	1	06	1	06	14	1 725
Kokku — Total	101	57 923	84	47 841	10	4 960	9	4 151	23	12 903	18	11 203	23	11 441	25	11 441	834	31 976
I. I — 30. IV 1937. a.	306	181 317	252	149 040	37	17 809	26	11 081	68	42 188	58	38 280	83	39 406	69	31 388	2 481	69 888
Märts 1937	58	42 235	51	36 115	5	4 040	3	2 040	19	12 710	16	10 502	0	6 278	8	5 180	507	30 158
Aprill 1936	08	62 610	74	40 380	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 036	30 566
RANNAÕIT — CABOTAGE																		
Rannasoit — Petit cabot.	37	2 495	34	2 084	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aprill 1936	50	2 696	39	2 005	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 620
II. VÄLJUNUD LAEVAD - VÄLSSÖIT - II. SORTIES - LONG COURS																		
Eesti	35	18 219	21	10 400	7	3 701	5	3 400	—	—	—	—	14	4 020	9	2 526	444	0 303
Briti	4	6 490	4	6 490	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	4 967
Läti	1	817	1	817	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 800
Norra	3	1 138	2	762	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 638
Panama	2	300	2	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	173
Poola	2	1 516	2	1 516	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	118
Rootsi	4	848	3	627	4	848	3	627	—	—	—	—	—	—	—	—	—	375
Saksa	36	17 819	28	14 149	—	—	—	—	21	9 328	21	9 328	10	5 922	3	2 748	103	8 681
Soome	18	9 701	14	8 936	1	181	1	181	2	2 357	2	2 357	12	5 879	10	5 788	323	1 095
Taani	5	2 250	3	1 736	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	—	—	—	990
Kokku — Total	110	59 204	80	45 639	12	4 730	9	4 108	23	11 685	23	11 685	37	16 525	22	11 062	887	28 616
I. I — 30. IV 1937. a.	299	173 857	250	144 844	32	13 092	20	12 470	68	41 709	65	39 351	88	42 432	63	20 520	2 857	87 328
Märts 1937	51	36 055	48	33 200	3	2 040	3	2 040	16	10 259	14	8 453	9	6 914	8	5 874	508	20 299
Aprill 1936	99	69 295	80	50 461	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	819	24 704
RANNAÕIT — CABOTAGE																		
Rannasoit — Petit cabot.	65	5 080	30	3 228	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aprill 1936	63	5 069	21	2 857	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 210

¹⁾ Chargé.

Tab. 8. Eesti Panga äriseis 30. aprillil 1937. a. (1000 kr).
Bilans de la Banque d'Estonie le 30. avril 1937 (1000 kr).

Aktiiva — Actif	1000 kr				%				Passiiva — Passif	1000 kr				%			
	30. IV	31. III	30. IV	31. III	30. IV	31. III	30. IV	31. III		30. IV	31. III	30. IV	31. III	30. IV	31. III		
Kattevara — Réserve	49 578	51 344	50,5	52,0	Põhkapital — Capital	5 000	5 000	5,1	5,1								
a) kuldrahas ja kangides — or monnayé et non monnayé	34 184	34 180	34,8	34,0	Tagavarakapital — Fonds de réserve . . .	909	908	0,9	0,9								
b) välisraha — devis, étranger, nettes	15 389	17 104	15,7	17,4	Jooksvad kohustused — Exigibilités courantes	82 560	83 390	84,0	84,4								
Vahetusraha — Péc. de mon. d'op. est.	1 495	1 477	1,5	1,5	A. Pangatähed liikvel — Billets en circulation	46 471	47 184	47,3	47,9								
Sisevekslid — Effets intér. escompt.	13 101	12 451	13,3	12,0	B. Jooksvad arved — Dépôts à vue et comptes cour.	36 089	36 206	36,7	36,6								
a) kaubavekslid — commerciales	10 501	10 155	10,8	10,3	a) valitause — État	24 411	24 004	24,8	24,3								
b) põllumajandusl. — agricoles	2 391	2 188	2,4	2,2	b) pankade — banques	8 702	8 777	8,9	8,9								
c) metsatööstusl. — rel. au com. de bois	119	108	0,1	0,1	c) teised — divers	2 976	3 385	3,0	3,4								
Laenuid — Prêts et avances	—	—	—	—	Muud passiivad — Passifs divers	9 795	9 452	10,0	9,6								
valitsuselt — à l'État	—	—	—	—													
teistele — divers	13 476	13 670	13,7	13,9													
Kinnis- ja vallusvara — Propr. im. et mat.	3 380	3 384	3,5	3,4													
Muud aktiivid — Autres actifs	17 233	10 424	17,5	16,0													
Kokku — Total	98 264	98 750	100	100	Kokku — Total	98 264	98 750	100	100								
Kattevara vahakord jooksvate kohustustega	30. IV	31. III	37. 00,04 %	—	Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes:	60,04	61,57										
" " " " " " " "	"	"	37. 61,57 %	—	" " " " " " " "	"	"										
¹⁾ Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene (tuh. kr)			2 240.		" " " " " " " "												
²⁾ " " " " " " " "			2 274.		" " " " " " " "												

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis 1. aprillil 1937 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. avril 1937.

	13	25	13	25
	erapanka 13 bang. privées	ühispanka 25 bang. coopér.	erapanka 13 bang. privées	ühispanka 25 bang. coopér.
	1 000 kr		%	
Aktiiva — Actif.				
1. Kassa — Caisse	1 319	914	1,2	1,7
2. Hoiuarved teists rahaasut. — Comptes courants	3 765	5 512	3,5	10,0
a) Sellest Eesti pangas — Dont à la Banque d'Estonie	2 131	1 331	2,0	2,5
b) Sellest riigi- ja riigi poold garanteeritud	5 084	0 426	4,7	12,3
3. Põ. 1 ja 2 kokku — Total p. 1 et 2	8 067	3 775	7,5	7,2
4. Panga pärast olevad väärtused — Effets en portefeuille	7 909	3 507	7,4	6,7
a) Väärtpaberid — Effets	5 701	2 447	5,4	4,7
b) Välismaa rahad ja kallismetallid. Métaux préc. et effets en valeurs étrang.	117	136	0,1	0,3
c) Tsõkid ja maksukäsed — Chèques et ordres	41	132	0,0	0,2
5. Laenud — Prêts	66 710	36 442	62,4	69,8
a) Disk. vekslid — Escomptes	31 156	21 057	29,1	40,3
1) Sellest sisemaal — Dont au pays	27 283	21 057	25,5	40,3
b) Tähtajal laenud — Prêts termin.	1 164	3 530	1,1	6,8
c) Riiklikud laenud — Prêts d'Etat	6	172	0,0	0,3
d) Ekt-krnt. laenud — Autres prêts	34 300	11 674	32,2	22,4
6. Garantide deebitorid — Garanties	12 286	1 024	11,5	2,0
7. Korrespondendid — Correspondants	3 702	1 323	3,5	2,5
a) Sisemaal — en Estonie { Loro	340	521	0,3	1,0
{ Noostro	292	443	0,3	0,8
b) Välismaal — à l'étranger { Loro	202	11	0,3	0,0
{ Noostro	2 808	353	2,6	0,7
8. Protestitud vekslid — Effets protestés	88	122	0,1	0,2
9. Osakondade arved — Succursales	1 275	88	1,2	0,2
10. Kinnisvara — Immeubles	5 013	1 854	4,7	3,5
11. Vallasvara — Mobiliers	409	316	0,4	0,6
12, 13. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj. — Frais courants, intérêts et commissions payés	831	278	0,8	0,5
14. Üleminevad summad — Actifs transitaires	372	134	0,3	0,3
15. Muud aktiivad — Actifs divers	3 053	443	2,9	0,9
a) Mitmeaegused deebitorid	2 422	332	2,3	0,6
Kokku — Total	106 890	53 230	100	100
Passiiva — Passif.				
1. Panga kapitalid — Capitaux et réserves	7 900	3 609	7,4	6,9
a) Aktsiakapital — Capital versé	5 801	2 475	5,4	4,7
b) Tagavarakapital — Réserves	1 808	1 028	1,7	2,0
c) Muu erikapital — Réserves spéciales	201	106	0,3	0,2
2. Hoiusummad — Dépôts	52 144	41 025	48,8	78,5
a) Tähtajal. hoiusummad — Dépôts termin.	10 384	12 313	9,7	23,6
b) Jooksvad arved — Comptes courants	40 310	28 077	37,7	53,7
c) Ekt-krnt. arv. kred. saldod — Autres dépôts	1 450	635	1,4	1,2
d) Rediskont — Récomptes	8 042	1 600	7,5	3,0
e) Sellest sisemaal — Dont payables à l'intérieur du pays	4 372	1 600	4,1	3,0
f) Väljarved teist. asut. — Créditeurs	4 171	1 349	3,0	2,6
g) Sellest sisemaal — Dont établissements du pays	4 171	1 340	3,0	2,6
h) Põ. 3 ja 4 kokku — Total p. 3, 4	12 213	2 940	11,4	5,6
3. Korrespondendid — Correspondants	12 190	899	11,4	1,7
a) Sisemaal — en Estonie { Loro	804	553	0,8	1,1
{ Noostro	7 537	340	7,6	0,6
b) Välismaal — à l'étranger { Loro	77	0	0,1	0,0
{ Noostro	3 781	6	3,5	0,0
4. Väärtpaberid — Transferts	15	80	0,0	0,2
5. Väljamaksmata % — % restant à payer	303	235	0,3	0,5
6. Väljamaksmata osakasu — Dividendes restant à payer	46	179	0,0	0,3
7. Garantide kreditorid — Garanties	12 286	1 023	11,5	2,0
8. Osakondade arved — Succursales	1 334	59	1,3	0,1
9. Saadud prots. ja muud tulud — Intérêts et commissions reçus	1 590	980	1,5	1,9
10. Jagamata puhaskasu — Bénéfice net.	—	—	—	—
11. Üleminevad summad — Transitoires	2 205	168	2,1	0,3
12. Muud passiivad — Passifs divers	4 559	1 024	4,3	2,0
a) Amortiseeritud kapital	1 303	548	1,3	1,0
b) Mitmeaegused kreditorid	2 424	136	2,3	0,3
Kokku — Total	106 890	53 230	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1. jaanuaril, 1. veebruaril, 1. märtsil ja 1. aprillil 1937. a.
Montant des bilans des banques au 1. janvier, 1. février, 1. mars et 1. avril 1937.

	1. IV	1. III	1. II	1. I
	1 000 kr			
Erapangad — Banques privées.				
1. Krediidipank a.-s.	34 134	33 297	32 615	34 840
2. G. Scheel ja Ko	20 475	19 690	19 001	19 413
3. Tartu pank	20 347	18 600	17 197	17 192
4. Tallinna linnapank	12 800	12 413	12 378	12 344
5. Tartu linnapank	5 558	5 521	5 461	5 287
6. Kaubapank a.-s.	3 627	3 721	3 782	3 856
7. Eesti laenu-pank a.-s	2 536	2 492	2 506	2 517
8. Tartu tööstuspank	1 738	1 763	1 678	1 536
9. Valga pank	1 420	1 393	1 384	1 389
10. Tallinna aktsiapank	1 531	1 479	1 329	1 310
11. Pärnu krediidipank	1 304	1 231	1 046	989
12. Viru pank	999	992	993	960
13. Võru pank	322	307	318	290
Kokku — Total	106 890	102 943	99 628	101 930
Tähtsamad ühispaangad. Principales banques coopératives.				
1. Eesti Rahvapank	6 565	6 576	6 704	7 058
2. Põllumeeste Keskpank	4 625	4 155	4 125	3 800
3. Tallinna majaomanikkude pank	12 522	12 077	12 185	11 980
4. Eesti laenu- ja hoiuühisus Tartus	4 260	4 222	4 207	4 228
5. Viijandi ühispank	3 050	2 915	2 841	2 843
6. Põllumajand. pank	2 842	2 636	2 642	2 715
7. Tartu majaomanikkude pank	2 503	2 447	2 523	2 510
8. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus	1 010	1 876	1 884	1 836
9. Tallinna laenu ja hoiutuskassa	1 626	1 527	1 535	1 527
10. Põltsama ühispank	1 296	1 273	1 258	1 264
11. Tallinna juudi ühispank	1 327	1 295	1 257	1 208
12. Pärnumaa põllumeeste ühispank	1 000	1 012	993	1 021
13. Rakvere ühispank	945	935	920	932
14. Põllupidajate ühispank	912	891	903	881
15. Jõgova ühispank	858	830	813	818
16. Võru ühispank	817	807	791	809
17. Narva ühispank	858	868	837	795
18. Lääne-Eesti ühispank	750	715	725	755
19. Saarde laenu-hoiuühisus	699	699	701	670
20. Võhma ühispank	570	590	582	606
21. Tartu juudi ühispank	670	670	630	588
22. Saarde ühispank	517	520	508	523
23. Tõrva ühispank	535	534	538	509
24. Kinnisvaraomanikkude pank	290	289	279	288
25. Põltsama laenu- ja hoiuühisus	329	293	298	267
Kokku — Total	53 230	50 661	50 672	50 431

Tab. 25. Toitainete maksumus kalorilise sisalduse järgi 1934—1937. a.)
Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1934—1937.1.)

	Keskml.—Moeyenne				1937			
	1934	1935	1936		II	III	IV	
Sealiha — Viands de porc	25	23	34	37	38	39		
Seapekk — Lard	10	9	14	15	15	15		
Loomaliha — Viands de boeuf	27	32	36	36	36	36		
Vasikaliha — „ „ veau	33	34	40	39	38	36		
Lambaliha — „ „ mouton	21	18	23	31	29	25		
Searasv sülakam. — Graiss de porc	10	8	12	14	14	15		
Searasv sülakam. — Graiss de boeuf	12	9	12	15	15	15		
Loomarasv sülakam. — Graiss de boeuf	7	7	8	9	9	9		
Teerorvet — Saucisson	50	54	62	79	79	79		
Sink — Jambon	29	27	34	47	47	47		
Rüsmäd, värsked — Pez. härvings baid.	27	31	38	55	50	42		
Kilud — „ „	30	32	43	43	43	43		
Haugid — „ „	87	91	109	102	123	69		
Ahvunud — „ „	60	64	70	56	85	80		
Tursad — „ „	43	48	59	37	38	38		
Rüsmäd, soolak. — Pez. har. baid. süläs	37	31	41	41	53	61		
Kilud — „ „	31	31	41	36	36	36		
Heerhavad — „ „	4	4	4	4	4	4		
Rakajõhjad — „ „	8	8	8	8	8	8		
Kakupääd — „ „	7	6	8	8	7	7		
Nisupüüd — „ „	12	9	13	14	14	14		
Odrapüüd — „ „	9	0	9	9	9	9		
Odraõngud — „ „	8	0	8	9	9	9		
Kruubid — Orje parit	9	8	9	9	9	9		
Rukkilõh — „ „	6	7	7	7	6	6		
Peenilõh — „ „	12	12	14	14	14	14		
Seppik — „ „	12	12	15	16	14	14		
Naalasa — „ „	14	14	16	18	18	18		
Rõõskpüh — „ „	15	13	16	17	17	16		
Hapukoore — Crème aigre	27	26	28	28	28	28		
Kõõpõhm — „ „	92	92	92	92	92	92		
Võõ, melerei — Beurte de table	18	18	20	21	21	21		
„ „ „ „ „ „ „ „	16	17	20	21	21	21		
„ „ „ „ „ „ „ „	12	11	11	13	13	13		
„ „ „ „ „ „ „ „	33	33	35	39	39	39		
Kanunamad — Oedis de poule	10	12	13	15	22	12		
Kartulid — Pommes de terre	6	7	7	7	8	7		
Porgandid — Carottes	38	29	31	33	33	33		
Peedid — Betteraves	38	33	43	35	35	35		
Kaalikad — Navets	39	33	43	43	43	43		
Honed — Pois séchés	11	8	10	11	11	11		
„ „ „ „ „ „ „ „	8	6	8	7	7	7		
Kapsad, hapud — Choucroute	95	103	149	129	143	143		
„ „ „ „ „ „ „ „	51	57	70	100	175	200		
Kanunamad — Oedis de poule	53	38	85	119	125	109		
Siliload — Oignons	16	18	17	18	18	18		
Küis — Fés	13	11	14	14	14	14		
Kanna — Menné	22	22	21	21	21	21		
Makarõud — Macaronis	9	7	9	8	8	8		
Kartulijuhad — Fécule de pomme de terre	11	11	11	12	12	12		
Suhkur, peemiks — Sucre en poudre	43	41	45	49	49	49		
Mesi — Miel	43	41	45	49	49	49		

1) Maksumus 1000 kal. kohta (seentides) — Coût par 1000 calories (en sentis).

Tab. 27—28. Elatusmaksumus- ja suurmüügindeksid (geom. kesk., 1913=100).
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros (moyenn. géom., 1913=100).

	Keskmielset				1936				1937			
	aastas		Moeyenne		annuelte							
	1934	1935	1936		1934	1935	1936		1934	1935	1936	
1. Toetus — Alimentation	75	77	89	92	90	92	92	92	91	91	91	91
2. Korter — Logement	112	113	118	125	125	125	125	125	125	125	125	125
3. Kõige ja vabrikute — Chauffage et écar.	69	60	76	75	75	75	75	75	75	75	75	75
„ „ „ „ „ „	54	53	51	51	51	51	51	51	51	51	51	51
Elekter — Electricité	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Petrooleum — Pétrole	70	59	64	62	62	62	62	62	62	62	62	62
Tuleküüd — Allumettes	122	122	122	122	122	122	122	122	122	122	122	122
4. Riideid — Habillement	129	131	135	135	135	135	135	135	135	135	135	135
„ „ „ „ „ „	116	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115
Omblianne — Couture	130	130	130	130	130	130	130	130	130	130	130	130
Pesu — Lavage	136	136	136	136	136	136	136	136	136	136	136	136
Jalaküüd — Chaussures	143	148	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160
5. Puhasus — Hygiène et nettoyage	83	86	86	85	85	85	85	85	85	85	85	85
Seep — Savon	103	103	101	99	99	99	99	99	99	99	99	99
Sanu — Bain	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68	68
Habemealmine — Barbé	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78
Juuseid, likumüü — Coepré de cheveux	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104
6. Reisiid, liikumüü, post — Voyages etc.	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79
Tall. — Nõmme pld. hind — Chem. de fer	94	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86
Tramm — Tramway	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62
Postitaviti — Turvi postid	86	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91
7. Härdid — Instruccion	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94
8. Labustus — Divertissements	158	158	158	159	159	159	159	159	159	159	159	159
Teater — Théâtre	56	58	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
Kino — Cinéma	46	46	47	48	48	48	48	48	48	48	48	48
Tubak — Tabac	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Alkohol — Alcool	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153
Müüd kütad — Autres dépenses	95	95	101	102	102	102	102	102	102	102	102	102
Üldindeks — N.-ind. géneral de coût de la vie	88	98	98	99	99	99	99	99	99	99	99	99

SUURMÜÜGINDEKSID (võrdlaastamata keskml.) — Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées).

Üldindeks — Nombres-indices géneral.
 Sellast, fohtainad — Dont denrées alim.
 „ tööstusarvused — Dont matières prem. et prod. indust.
 Tõhusamat äinete hindade kõik — Mouvement des prix des articles principaux (1913=100).

	1934	1935	1936	1937
85	84	91	91	91
78	76	86	86	86
83	83	86	86	86
103	100	116	128	128
46	50	64	70	70
51	45	75	91	91
139	188	153	143	168
89	87	100	100	100
66	79	74	76	76
188	188	188	188	188
52	49	51	52	52
78	78	77	78	77
129	129	129	129	129
82	82	82	82	82
88	89	90	88	88
196	196	192	196	192
100	100	100	100	100
99	100	99	100	99
95	95	95	95	95
188	188	188	188	188
52	52	52	52	52
82	82	82	82	82

Tab. 30. Tööstusettevõteted ja töölohu 1-ks aprilliks 1937. a.
 Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. avril 1937.

Tööstuste arv N. d'entreprises	Töötajate üldarv Nombre général des travailleurs					Neist tööstisi Dont ouvriers		Tööstiselt ju töötajate Yarnés au service	Tööajate palga Määr (1 000 kr.)		Tööstiselt Määr (1 000 kr.)		Keskmise teostatust tunnas (smit) Gaia moyen horaire (smit)			Tööstuste arv Nombre des accidents
	Teenistas 1. III 1937	Isikuid 1. IV 1937	Isikuid 1. III 1937 = 100	Isikuid 1. IV 1937	Isikuid 1. III 1937 = 100	Teenistas 1. IV 1937	Isikuid 1. III 1937 = 100		Üldarv (1 000 kr.) Määr (1 000 kr.)	Isikuid (1 000 kr.) Määr (1 000 kr.)	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kesk- mine Moyen			
I. Murrud ja kaevandused	3 903	4 021	+118	103,0	3 900	+103	102,9	28	583,3	37,9	24,3	31,6	946			
Sellest: Pölvetööstus	3 860	3 461	+118	103,1	3 900	+103	102,9	28	583,3	37,9	24,3	31,6	946			
II. Mitteralid tööstlus	18	1 860	+2	99,9	1 412	+39	100,4	44	230,0	85,0	19,3	38,7	287			
III. Metallitööstus	46	5 836	+40	100,7	5 247	+39	100,7	98	945,0	45,2	29,9	40,5	80			
Sellest: Masinehitis ja remont	18	2 538	+47	101,9	2 275	+44	101,9	48	427,2	187,5	21,8	36,9	171			
IV. Keemiatööstus	13	2 104	+84	104,0	1 907	+83	103,6	6	217,8	134,9	33,6	52,7	106			
Sellest: Pölvetööstus	4	1 101	+83	107,5	1 044	+82	103,6	2	377,9	172,9	32,0	34,0	70			
V. Nahatööstus	14	591	+7	101,2	569	+10	101,4	10	92,8	88,3	32,9	32,8	56			
VI. Tekstiilitööstus	47	12 199	-11	99,7	11 129	-33	99,7	138	1 913,1	665,6	35,3	21,1	3			
Sellest: Puuvillatööstus	4	2 778	-11	100,0	1 000	-1	100,0	32	715,4	328,9	32,4	25,0	3			
VII. Puitööstus	37	3 798	+865	122,8	4 138	+325	124,9	35	715,6	328,9	30,8	25,8	66			
Sellest: Vimeeritööstus	1	1 480	+97	101,2	1 348	+87	104,9	3	236,2	146,0	31,5	34,1	51			
VIII. Paberitööstus	14	2 328	+21	100,9	2 080	+9	100,4	25	410,4	190,4	40,7	36,2	9			
Sellest: Põlevõrk	18	1 375	-136	95,7	1 138	-137	95,2	29	224,4	121,5	38,5	26,0	21			
IX. Tekst. maisseadmete ja jookide tööstus	38	3 186	+42	101,3	2 490	+67	101,3	27	417,3	180,6	47,6	31,0	7			
X. Kehakeite- ja muutkaupade tööstus	39	2 176	+92	103,1	1 830	+107	103,1	23	340,5	111,4	37,9	29,0	7			
XI. Kõikide tööstuste ja muud tööstus	10	655	+3	100,3	625	+22	108,8	10	102,6	46,8	21,9	26,8	2			
XII. Ehitistööstus	43	2 197	+20	101,3	1 570	+16	99,1	46	339,9	160,9	48,8	36,3	2			
XIII. Elektrienergia, gaasi- ja veetarustus	7	863	-10	98,8	550	-12	97,9	1	103,4	77,3	33,5	45,2	52			
XIV. Puhastustööstus	3	111	+1	101,9	102	+1	101,9	1	15,8	4,9	36,5	21,2	2			
Kokku suurtööstus — Total	385	42 251	+519	102,1	38 684	+337	102,1	501	6 712,9	2 852,6	37,4	25,4	764			
Sellest: ettevõteted 50 ja üle töötajaga — Les entreprises ayant plus de 50 travail.	172	35 809	+521	101,5	32 089	+457	101,5	370	5 040,0	2 441,8	37,9	25,3	703			
Dont: ettevõteted 20—49 töötajaga — Les entreprises ayant 20—49 travailleurs	193	6 442	+358	105,6	5 035	+320	105,6	131	1 072,0	419,3	34,5	23,7	61			

a) Suurtööstus — Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs).

b) Kesktööstus — Entreprises moyennes (de 5—19 travailleurs).

Sellest: ettevõteted 50 ja üle töötajaga — Les entreprises ayant plus de 50 travail.

Dont: ettevõteted 20—49 töötajaga — Les entreprises ayant 20—49 travailleurs

I. Industriest extractions	II. Industrie minérale	III. Chimique	IV. des cuirs et peaux	VI. textile	VII. du bois	VIII. du papier	IX. polygraphique	X. de l'alimentation, des boissons etc.	XI. Construction, à gaz, éol., et distrib. d'eau	XIII. Usines élec., à gaz, éol. et distrib. d'eau	XIV. Industrie de nettoyage
87	423	139	54	386	64	1 180	570	2 553	29	55	30
40	1 189	50	73	232	57	1 120	1 000	804	32	32	96
120	386	30	11	220	71	1 180	570	1 114	114	114	114
26	232	19	11	220	71	1 180	570	1 114	114	114	114
29	232	19	11	220	71	1 180	570	1 114	114	114	114
57	658	64	65	657	146	1 327	556	1 178	146	146	146
15	1 120	25	15	130	15	1 180	527	1 004	15	15	15
100	570	15	19	570	801	2 383	1 441	801	100	100	100
804	2 553	134	61	1 014	101,2	1 180	527	1 004	101,2	101,2	101,2
114	921	144	61	1 014	101,2	1 180	527	1 004	101,2	101,2	101,2
32	299	70	108	93,4	41,3	41	1	202	202	202	202
30	211	20	13	218	103,3	5	103,3	202	202	202	202
96	9 048	1 292	935	9 405	+337	103,9	8 592	+393	104,9	269	469,4
1 351	51 299	5 860	4 564	52 635	+1 236	102,4	46 476	+1 180	103,5	751	3 337,0

Kokku kesktööstus — Total

Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total (a+b)

Piritumonopol aprillis 1937. a. — Ventes d'alcool en avril 1937.

	1936	1937	1937 + %
Müük 1 000 liitrites (100%).			
<i>Ventes en 1 000 litres (calculé en esprit du vin).</i>			
Joogiks — Pour consommation	287,5	221,1	-23,1
Sellest viin — Dont eau-de-vie	235,7	201,2	-14,6
Eriotarveteks — Pour les besoins spéciaux	43,1	45,5	+ 5,0
Denaturat — Esprit du vin dénaturé	31,7	36,7	+16,8
Väljavooks — Pour l'exportation	1,3	1,1	-15,4
Kokku — Total	363,6	304,4	-16,3
Müügiäärus 1 000 kr			
<i>Valeur des ventes (en 1 000 kr).</i>			
Sellest joogiks — Dont pour consommation	1 359,0	1 266,8	-6,8
	1 265,2	1 102,5	-3,1

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil aprillis 1937. a.
Cours du change à Tallinn en avril 1937.

	Keskmised											
	Kõrgehinn		Madalainn		aprill 1937		märts 1937		I. I—30. IV 1937		aprill 1936	
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York, 100 \$ (dollar)	300,00	375,00	362,00	370,00	368,15	372,77	369,08	375,08	367,70	373,85	365,61	378,61
2. London, 100 £ (Inglis n.)	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00	1 811,00	1 835,00
3. Berlin, 100 Saksa riigimark	137,50	141,00	137,50	141,00	137,50	141,00	137,50	139,27	135,82	130,32	135,00	133,50
4. Helsinki, 100 Soome marka	7,08	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10	7,98	8,10
5. Paris, 100 Prantsuse franki	10,98	17,23	16,10	16,00	16,47	16,87	16,92	17,25	16,93	17,24	24,13	24,43
6. Brüssel, 100 Belgia belgat	02,15	03,05	01,65	02,55	01,95	02,85	02,28	03,18	02,11	03,01	01,94	02,94
7. Häärich, 100 Holvestis franki	84,15	85,40	83,70	84,95	83,80	85,11	84,27	85,52	84,20	85,45	110,30	120,80
8. Milano, 100 Itaalia liiri	10,40	19,70	10,20	19,50	10,32	19,92	10,43	19,73	10,37	19,07	—	29,50
9. Stockholm, 100 Rootsi krooni	93,40	94,00	93,40	94,00	93,40	94,00	93,40	94,00	93,40	94,00	93,40	94,60
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05	80,85	82,05
11. Oslo, 100 Norra krooni	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15	90,95	92,15
12. Praha, 100 Tšehhoslov. kr.	12,37	13,07	12,72	13,02	12,86	13,00	12,89	13,00	12,85	13,05	15,10	16,40
13. Amsterdam, 100 Hollandi kulinaat	202,15	205,15	200,20	203,20	201,22	204,22	202,23	205,23	201,68	204,68	248,41	251,41
14. Biga, 100 Läti latti	71,40	72,50	71,40	72,50	71,40	72,50	71,40	72,50	71,44	72,72	—	118,30
15. Wien, 100 Austria šillingit	08,80	70,50	07,95	70,55	08,44	70,14	08,70	70,49	08,50	70,20	08,82	70,22
16. Warszawa, 100 Poola slotti	89,75	71,45	88,85	70,55	89,44	71,14	89,68	71,38	69,44	71,14	68,92	69,92
17. Kaunas, 100 Leedu liti	62,40	63,90	61,80	63,30	62,03	63,58	62,30	63,83	62,00	63,50	60,00	62,40
18. Danzig, 100 Danzigi kulinaat	89,75	71,45	88,85	70,55	89,44	71,14	89,68	71,38	69,44	71,14	68,92	69,92
19. 6% B. hüpöt. p. Fantl. (nom. v. 100 kr)	90,00	91,00	90,00	91,00	90,00	91,00	90,00	91,00	90,00	91,00	90,96	91,96

Tab. 15. Linnade rahvastik märtsis 1937. a.*
Mouvement de la population dans les villes en mars 1937.

	Siseregistreeritud									Väljeregistreeritud — Rayés des listes										
	Registreeritud elanikkude arv 1. märtsiks 1937. a. Nombre de la population au 1. III 1937			Sündinud		Sisenoitunud		Teise korralisaa sissekoljajad		Surnuid	Väljaoitunud		Tendmatat kuhu		Korterlat väljakoolljaid	Registreeritud elanikkude arv 1. aprilliks 1937. a. Nombre de la population au 1. IV 1937				
				M.	N.	M.	N.	M.	N.		M.	N.	M.	N.						
Tallinn	145 816	64 345	81 471	58	65	1 004	921	1 300	1 572	61	86	808	602	028	741	831	070	146 003	64 370	81 624
Haapsalu	4 020	2 077	2 952	2	2	33	31	34	38	1	5	29	33	—	—	34	38	4 920	2 082	2 847
Kuressaare	4 692	2 066	2 626	—	3	21	29	10	35	5	1	27	39	—	—	10	35	4 673	2 055	2 618
Narva	24 482	10 300	14 002	11	6	102	117	181	206	15	21	118	03	18	18	170	280	24 444	10 354	14 000
<i>Sellest:</i>																				
Narva-Jõesuu jsk.	1 070	706	970	—	—	4	13	—	—	—	3	12	5	—	—	—	—	1 073	698	975
Nämmo	18 224	8 104	10 690	5	10	169	206	114	110	12	11	135	132	34	26	110	116	18 262	8 101	10 071
Otepää	2 021	852	1 169	1	1	11	16	8	16	3	2	13	17	—	—	8	16	2 909	848	1 161
Paide	3 376	1 502	1 874	—	1	20	17	19	20	1	3	19	17	—	—	19	20	3 374	1 502	1 872
Paldiski	061	283	370	—	—	5	6	3	2	—	—	4	4	—	—	3	2	667	289	378
Petseri	4 790	2 291	2 495	1	2	35	44	40	47	1	4	43	50	—	—	40	47	4 770	2 283	2 487
Pärnu	21 168	9 096	12 072	5	12	252	207	305	454	13	19	239	182	4	9	305	454	21 188	9 107	12 081
Põitsamaa	2 001	1 267	1 634	1	1	13	23	25	26	4	1	22	25	2	2	2	26	2 009	1 268	1 620
Rakvere	10 032	4 300	5 723	5	4	60	85	100	118	9	5	44	61	8	5	106	114	10 058	4 313	5 745
Tapa	3 847	1 802	1 085	—	—	29	28	24	22	1	3	22	27	7	4	28	25	3 835	1 850	1 976
Tartu	60 183	25 911	34 272	32	33	418	415	555	718	22	32	274	242	161	103	541	741	60 188	25 922	34 260
Tõrva	3 023	1 348	1 675	1	2	10	17	10	14	3	3	21	14	—	1	10	14	3 017	1 341	1 676
Türi	3 191	1 485	1 706	3	5	19	15	25	23	—	—	29	20	—	—	25	23	3 184	1 478	1 706
Välga	10 553	4 823	5 790	6	1	40	64	77	91	2	4	52	70	—	—	81	87	10 345	4 620	5 725
Viljandi	12 730	5 471	7 298	2	2	55	87	74	104	4	3	76	90	—	—	74	104	12 692	5 443	7 244
Võru	5 215	2 309	2 906	—	1	30	42	55	64	3	2	37	50	0	0	42	50	5 211	2 306	2 905
Kokku — Total	341 642	149 686	191 956	131	151	2 332	2 344	3 058	3 770	160	205	2 000	1 778	558	975	2 568	3 177	341 727	149 641	192 086
Keskmine 1. I —																				
— 31. III 1937. a.																				
Veebruar 1937. a.	341 101	149 287	191 814	135	136	2 593	2 502	3 118	3 719	160	182	2 010	1 842	597	1 055	2 545	3 138	341 471	149 512	191 950
Märts 1936. a.	341 045	149 209	191 836	128	127	2 581	2 338	2 990	3 580	168	188	1 749	1 601	908	1 039	2 397	2 977	341 642	149 686	191 956
	334 586	146 502	188 084	182	137	2 698	2 445	3 096	3 766	202	185	2 102	2 084	882	934	2 708	3 314	334 477	146 562	187 915

* Iga linna rahvastikuaruva saavutamisel I. kuupäevaks, arvestades igakuise sisse- ja väljaregistreerimisega, on võetud aluseks faktiline rahvastikuaruva 1. III 1934. a.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“.

RAHVASTIK.

Linnade ja alevite rahvastik 1935/36. a. Nr. 185(4), lhk. 198—200	
Sündimus, suremus, abielulimus ja rahvastikuarv 1936. a.	184(3), „ 150
Väljaränd 1935. ja 1936. a.	184(3), „ 118—122
Ülepirilikklemine	184(3), „ 115—118
Kirjaoskus ja haridus Eestis	183(2), „ 49—57
Rahvastiku hve	182(1), „ 1—5
Suremus	181(12), „ 609—625
Sündimus	179(10), „ 485—498
Laste arv naistel	180(11), „ 557—569
Abielulimus	178(9), „ 483—441
Rahvastiku leibkondlik koostis	178(7)-177(8), 349—369
Ühiskondlikud kihid	175(6), lhk. 285—302
Rahvastiku töötajana ja tarbijana	174(5), „ 221—253
Rahvastiku demograafiline koostis	173(4), „ 176—196
Asustamistihedus ja rahvaaru muutumine Eestis	173(4), „ 169—176
Eesti suremustabelid	170(1), „ 1—6
Vigased I. III 1934 rahvaloenduse andmell	169(12), „ 646—649
Rahvastiku elukohavahetus 1922 ja 1934 a. vahel	166(9), „ 421—426
Rahvused Eestis	104(7)-165(8), 353—361
Rahvastiku tööharud ja ühiskondlik kihitus Eestis	163(6), lhk. 285—295
Abielulahutus 1920—33 a.	162(5), „ 260—284
II rahvaloenduse tulemus	166(11), „ 537—568

HARIDUS.

Täienduskoolid 1935/36. õ/a. Nr. 185(4), lhk. 187—194	
Oppariimid alg- ja keskkoolides 1935/36.	182(1), „ 18—32
Avalikud raamatukogud 1935/36. a.	182(1), „ 18—17
Alg- ja keskkoolid 1935/36. õ/a.	181(12), „ 638—662
Ajakirjandus 1936 a.	175(6), „ 302—305
Õpilaste edasijõudmine alg- ja keskkoolis	172(3), „ 149—160
Tartu üliõpilaskonna majanduslik seisund 1932/33 õ. a. Nr. 164(7)—165(8), „ 341—353	
Tallinna Tehnikum	163(6), „ 305—306
Tartu Ülikool 1934 a.	163(6), „ 296—304
Tavakeel ja võõrkeelte oskus	162(5), „ 229—233
Lasteaod 1933/34 a.	161(4), „ 195—200
Raamatukogud alg- ja keskkoolis	145(12), „ 622—634
Õpilaste ühiseluruumid maa-algkoolis	143(10), „ 523—528
Ühingu vaimse kultuuriala 1930 a.	137(4), „ 189—198
Oppositsioon Eestis 1930/31 õ/a.	134(1), „ 15—26
Alg- ja keskkoolide majad ja maad	127(6), „ 855—866

TÖÖ JA PALGAD.

Streigid tööstuses 1936. a. Nr. 184(3), lhk. 151—152	
Palgaolud tööstuses 1936. a.	184(3), „ 123—150
Majateenijate töö- ja palgaolud	180(11), „ 593—598
Töötajate 1933/34 a. talvel	158(1), „ 1—14
Tööstusetused 1932—33 a.	152(7)-153(8), 373—379
Avalikud tööd 1932/33—1933/34 a. talvel	152(7)-153(8), 382—393
Töökaitse 1933 a.	150(5), lhk. 261—261
Töölispalkade rahvusvaheline võrdlus	109(6), „ 359
Toodang ja tööjõud suurtootmises	100(8), „ 123—148
Tööstuste tegevus 1931 a.	126(5), „ 303—305
Halgusekindlustus 1930 a.	118(9), „ 538—547
Tööolud tööstuses 1933 a. I poolaastal	144(11), „ 582—587
Palgallate arv ja tööolu	114(5), „ 257—263
Noored töötajad	128(7)-129(8), 412—414
Tööpäeva pikkus tööstuses 1932 a.	139(6), lhk. 314—321
Põllutööliliste palgad	114(5), „ 312—316
Meremeeste töö- ja palgatingimused 1932/33 a.	140(7)-141(8), 362—364

TERVISHOID.

Nakkushaigused 1936. a. Nr. 185(4), lhk. 194—197	
Imikute suremus 1935. a.	184(3), „ 123—127
Surnapõhjus 1935. a.	183(2), „ 81—90
Kohtmarstlik tegevus 1931—35. a.	175(6), „ 337—339
Tuberkuloos 1932—35. a.	174(5), „ 272—275
Suvalise tarviskümbussaaduste tegevus 1925—34 a.	162(5), „ 256—260
Apteekide tegevus 1929—33 a.	150(2), „ 64—66
Koolilaste tervishoid seisund 1930/31—1932/33 õ/a.	156(11), „ 668—672
Amnemannad 1931/34 a.	151(6), „ 824—325
Suguhäigused 1932—32 a.	147(2), „ 85—90
Halguskassaõde liikmete halgused ja surevus	140(7)-141(8), 371—380
Kaitseväe tervishoidlik seisukord 1931 a.	131(10), lhk. 587—602
Arstikond Eestis 1932 a.	131(10), „ 588—588
Jaoskonnarstide tegevus 1930 a.	118(9), „ 524—528

HOOLEKANNE.

Hoolekanne ja lastekaitse 1929/30 a. Nr. 128(2), lhk. 104—112

KURITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1936. a. Nr. 185(4), lhk. 182—187	
Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1934 a.	167(10), „ 434—436
Süütegavus 1934 a.	164(7)-165(8), 379—383
Õnnetused inimestega 1930—33 a.	152(7)-153(8), 392—397
Enesetapp 1933 a.	152(7)-153(8), 390—392
Salakaubandus 1922—30 a.	122(1), lhk. 44—49
Kohtute tegevus	126(5), „ 261—271
Yangid 1930—32 a.	130(9), „ 532—534

TÖÖSTUS.

Toodang ja tööjõud suurtootmises 1934 a. Nr. 171(2), lhk. 84—100	
Kesk- väiketööstuse ja käsitöö osatähtsus tööstuses	144(11), „ 580—581
Keaktootusettevõt. 5—19 töötajaga 1928 a.	101(4), „ 218—220
Kütteainete tarvitatus tööstuses 1928 a.	104(7)-105(8), 411—414
Jõuainad ja mehhaanilise jõu tarvitatus suurtootmises 1928 a.	103(11), lhk. 605—608
Suur- ja keaktootuse levimg linnades, alevites ja maal 1930 a.	130(9), „ 524—531

VÄLISKAUBANDUS.

Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1935 a. Nr. 176(7)-177(8), 386—398	
Kaubanduselepingute mõju sisseveole	115(6), lhk. 398—404
Metsasaadused meie väliskaubanduses 1920—23 a.	88(3), „ 165—175
Eesti tööstussaaduste väljavedu 1927 ja 1928 a.	95(10), „ 554—557
Põllumajandus- ja tööstussaaduste väliskaubanduses 1924—28 a.	94(9), „ 495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a. Nr. 90(5), lhk. 286—289	
Eluolomade hinnad Jaatadel 1928 a.	89(4), „ 220—231
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—23 a.	77(4), „ 261—269
Toiduainete võrdlev maksum. 1922—27 a.	68(7), „ 389—392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid	65(4), „ 219—220

TRANSPORT JA SIDE.

Siseveetred 1936. a. Nr. 185(4), lhk. 177—181	
Mootorsõidukite liiklemine üle piiri 1936. a.	185(4), „ 175—176
Jaigratate arv 1936. a.	185(4), „ 172—175
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1935/36. a.	179(10), „ 503—547
Raudteede tegevus 1935/36 a.	178(9), „ 442—475
Autobussiliinid 1935/36 a.	176(7)-177(8), 412—415
Õnnetused laevadega Eestiveses 1935 a.	176(7)-177(8), 412
Kaubalaevastik I. I 1936 a.	176(7)-177(8), 406—412
Mootorsõidukid I. IV 1936	176(7)-177(8), 399—401
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1935 a.	176(7)-177(8), 369—385
Lennuliinid 1936 a.	173(4), lhk. 206—207

KINDLUSTUS.

Kindlustuseltsid 1935. a. Nr. 183(2), lhk. 59—73	
Pensionid I. I 1936	179(10), „ 498—507
Halgusekindlustus 1932 a.	149(4), „ 195—202

KREDIIT JA KAPITAL.

Era- ja tähtsamate ühispankade tulud ja kulud 1935. a. Nr. 175(6), lhk. 331—336	
Pandimajad 1935. a.	174(5), „ 267—271
Asunikudele antud riiklikud laenu ja toetused 1921—1928 a.	94(9), „ 524—525
Pikalaenu pank 1928 a.	89(4), „ 243
Maapanga tegevus 1926—27 a.	71(10), „ 586—587

RAHANDUS.

Linnade ja alevite tulud ja kulud 1934/35. Nr. 181(12), lhk. 626—638	
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1934/35.	180(11), „ 678—692
Rahvusvaheline makseliiklus 1935. a.	175(6), „ 323—330
Maavaltuste tulud ja kulud 1934/35. a.	174(5), „ 254—263
Riigi majapidamine 1929—33 a.	149(4), „ 173—180
Maksukoormis 1930/31 a. ja riigimaksude laekumine 1929/30—32/33 a.	139(6), „ 306—310
Põhlarimaks 1929—30 a.	130(9), „ 500—510
Puhaskasumaks 1929 a.	119(10), „ 577—582
Tulumaks 1930 a.	113(4), „ 215—224
Aruandvate ettevõtete maaud 1927—29	113(4), „ 225—235

ÜRISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a. Nr. 78(12), lhk. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

Kalandus 1936. a.	Nr. 184(3),	lhk. 105—115
Kanapidamise tasuvus 1936. a.	183(2),	74—81
Riigi metsamajandus 1935/36. m.-a.	182(1),	6—13
Põllumajanduse tasuvus 1935/36. p.-a.	181(12),	603—671
Maaomandite üleminekud ja hinnad 1935. a.	180(11),	509—577
Kanapidamise tasuvus 1935 a.	171(2),	70—76
Maaomandite oksjonid 1934 a.	169(12),	641—645
Põllumajanduse tasuvus 1933/34 p.-a.	168(1),	15—24
Talundite hooned.	106(9),	489—478
Väikemajapidamised (kuni 10 ha)	110(7)—117(8),	421—433
Masinakasutamine Eesti põllumajanduses	110(7)—117(8),	434—439

POLITIKA.

Rahvahääletus rahvuskogu kokkukutsumiseks	Nr. 176(7)—177(8),	402—407
Rahvahääletused põhiseaduse muutmiseks	Nr. 145(12),	lhk. 605—617

VARIA.

Ürside üldsumma Tallinnas ja Nõmmel	Nr. 185(4),	lhk. 100—172
Perekonnanimede statistika	174(5),	264—287
Kirikuelu 1930—34 a.	160(3),	126—130
Alkohooljoogide tootang ja tarvitamine	152(7)—163(8),	332—387
Kultuurkapitali tegevus	124(3),	lhk. 161—168
Suvitajad euvitusekohtades 1932 a.	180(6),	310—318
Ehitustegevus linnades ja alev. 1930—31 a.	132(11),	606—609

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

Lhk A. EESTI DEMOGRAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 288+188, 1924.	Kr. 6.—
II. Ständivus, surevus, abielluv. ja rahvalikuum. 1921—1923 a.	52+54, 1925.	3.—
III. Tervishoid Eestis	132+80, 1925.	5.—
IV. Rahvastik ja tervishoid	306, 1930.	8.—
Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusv. surmapõhj. nomenklat.	4+123, 1931.	1.30

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Välikaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastoit	102, 1925.	2.50
III. Raundee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2.—
IV. Välikaubandus 1924 a.	22+02, 1925.	3.—
V. Töötus Eestis	80, 1926.	2.50
VI. Riigiraundeed 1924 a.	58, 1926.	2.—
VII. Välikaubandus 1925 a.	109, 1926.	3.25
VIII. Välikaubandus 1926 a.	IV+106, 1927.	3.25
IX. Aktalaseistide, osatühisuste ja ühisteg. asut. äriseadud I. I 1926	32+84, 1927.	2.—
X. Välikaubandus 1927 a.	106, 1928.	3.25
XI. Eesti välikaubandus 1928 a.	120, 1929.	8.50
XII. Välikaubandus 1929 a.	182, 1930.	5.—
XIII. Välikaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
XIV. Välikaubandus 1931 a.	140, 1932.	4.—
XV. Välikaubandus 1932 a.	124, 1933.	4.—
XVI. Välikaubandus 1933 a.	124, 1934.	4.—
XVII. Välikaubandus 1934 a.	120, 1935.	4.—
XVIII. Välikaubandus 1935 a.	120, 1936.	4.—
XIX. Välikaubandus 1936 a.	124, 1937.	4.—

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	Kr. 2.25
III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17+105, 1925.	1.50
IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3+201, 1926.	3.—
V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
VI. Eesti põllumajandus 1927 a.	VII+207, 1928.	2.75
VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+218, 1929.	2.75
VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	3.50
IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	3.50
X. Eesti põllumajandus 1931 a.	VIII+222, 1932.	3.50
XI. Eesti põllumajandus 1932 a.	VIII+207, 1933.	2.—
XII. Eesti põllumajandus 1933 a.	VIII+230, 1934.	3.50
XIII. Eesti põllumajandus 1934 a.	VIII+169, 1935.	3.50
XIV. Eesti põllumajandus 1935 a.	VIII+172, 1936.	3.50
XV. Eesti põllumajandus 1936 a.		

Lhk B.

1. Üldrahvalugemise eelkõrrekuvtõtted	Trükk	
2. Sõgemed vigaste laste kohta Eestis	Lhk. 78, 1923.	2.—
3. II Riigikogu valimised	164, 1923.	3.75
4. Eesti välikaubandus 1921—1922	78, 1923.	8.—
5. 1923 a. Üldrahvalugemise andmed	60+38, 1923.	2.50
Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korterelolud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
II. Üleriikline kokkuvõte (tab.)	8+188, 1924.	4.—
III. Rahva tšaal ja ühiskondline kihitus	88+84, 1925.	3.—
IV. Virumaakond	24+52, 1924.	2.—
V. Järva maakond	62+60, 1923.	3.—
VI. Harjumaakond ja Tallinn	40+58, 1924.	3.—
VII. a) Läänemaakond	20+58, 1924.	2.—
b) Saaremaakond	20+58, 1924.	2.—
VIII. Pärnumaakond	40+84, 1924.	3.50
IX. Viljandimaakond	36+84, 1924.	3.50
X. Tartu- ja Valgamaakond	40+92, 1924.	3.—
XI. Võru- ja Petserimaakond	30+40, 1923.	3.—
6. 1922 a. Üldrahvalug. andmete läbitõttam. plaan ja tabelite aisu	48, 1923.	1.—
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	3.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1925.	6.—
Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Statistiline album, v. III. Põllumajandus (joonised, fotod, tekst)	112, 1923.	7.50
10. III Riigikogu valimised	48, 1927.	1.75
12. IV Riigikogu valimised	52, 1929.	1.75
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I.	XI+235, 1930.	7.50
14. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+94+44, 1932	3.—
15. Eesti 1920—1930. Arvulise ülevaade (lühikõites)	XV+405, 1931.	7.—
16. V Riigikogu valimised	62, 1933.	1.50
17. II Rahvaloenduse andmed: v. I Valdade rahvastik	IV+104, 1934.	3.—
v. II Rahvastiku koostis ja korterelolud	VIII+152, 1935.	3.—
v. III Tõõharu ja leibkonnad	223, 1935.	5.—
v. IV Rahvastikuprobleeme Eestis	VIII+156, 1937.	3.—
18. Eesti 1920—35	Trükk	

Lhk F. EESTI STATISTIKA KUUKIRI:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku	Kr. 10.—	1927 a. Nr. 62—73 hind kokku	Kr. 15.—	1932 a. Nr. 122—133 hind kokku	Kr. 15.—
1923 " " 12—21 " " "	15.—	1928 " " 74—85 " " "	15.—	1933 " " 134—145 " " "	15.—
1924 " " 22—33 " " "	15.—	1929 " " 86—97 " " "	15.—	1934 " " 146—157 " " "	15.—
1925 " " 34—45 " " "	15.—	1930 " " 98—109 " " "	15.—	1935 " " 158—169 " " "	15.—
1926 " " 46—51 " " "	15.—	1931 " " 110—121 " " "	15.—	1936 " " 170—181 " " "	15.—